2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről kommentárja

Főszerkesztő: Csehi Zoltán

Szerkesztők: Bodzási Balázs – Tőkey Balázs

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.
Budapest, 2021

ISBN 978-615-5710-87-2

2013. ÉVI V. TÖRVÉNY A POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVRŐL KOMMENTÁRJA

Főszerkesztő: Csehi Zoltán

Szerkesztők:
Bodzási Balázs – Tőkey Balázs

Szerzők:
Bán Dániel, Bársony Eszter, Barzó Tímea, Benke József,
Bodzási Balázs, Boros Zsuzsa, Csehi Zoltán, Csöndes Mónika,
Csűri Éva Katalin, Gál Judit, Görög Márta, Horváth Bence,
Jójárt Eszter, Kiss Ferenc Kálmán, Kiss Gábor, Klára Annamária,
Kósa Zsuzsanna, Kralovánszky Lilla, Lajer Zsolt, Leszkoven László,
Lukácsi Péter, Maka Mária,
Menyhárd Attila, Metzinger Péter, Minkó Krisztina,
Miskolczi-Bodnár Péter,
Nemes András, Nemessányi Zoltán,
Nyárádi Gabriella, Pázmándi Kinga,
Ribaritsné Győri Enikő, Sárkány Rita,
Serák István, Szemán Felicitász,
Tóth Ágnes, Tőkey Balázs, Vasady Lóránt

A kézirat lezárásának dátuma: 2020. október 31.

Kiadja: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.
2021

TARTALOM

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez készült kommentárok szerzői III

Rövidítések jegyzéke V

Tisztelt Olvasó! 1

Módosítás hatálybalépésének időpontja 3

ELSŐ KÖNYV
BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK 25
1:1. § [A törvény hatálya] 25
1. Bevezetés a Ptk. bevezető rendelkezéseihez 25
2. A magánjog általános elvei 26
3. A Ptk. hatályáról 38
1:2. § [Értelmezési alapelv] 41
1. A Ptk. alapelveiről 41
2. Az értelmezési alapelvről 46
1:3. § [A jóhiszeműség és tisztesség elve] 49
1:4. § [Az elvárható magatartás elve. Felróhatóság] 60
1:5. § [A joggal való visszaélés tilalma] 71
1:6. § [Bírói út] 78

MÁSODIK KÖNYV
AZ EMBER MINT JOGALANY 81

ELSŐ RÉSZ
A JOGKÉPESSÉG 81

I. Cím
A jogképesség kezdete és megszűnése 81
2:1. § [A jogképesség] 81
2:2. § [A jogképesség kezdete] 81
2:3. § [A magzat gyámja] 82
2:4. § [A jogképesség megszűnése] 82

II. Cím
A holtnak nyilvánítás 83
2:5. § [A holtnak nyilvánítás] 83
2:6. § [A halál időpontjának meghatározása] 84
2:7. § [Változás a holtnak nyilvánítás alapjául vett körülményekben] 84

MÁSODIK RÉSZ
A CSELEKVŐKÉPESSÉG 86

III. Cím
A cselekvőképesség általános szabályai 86
2:8. § [A cselekvőképesség] 86
2:9. § [A cselekvőképtelen állapot] 87

IV. Cím
A kiskorúság miatti korlátozott cselekvőképesség és cselekvőképtelenség 88
2:10. § [A kiskorúság] 88
2:11. § [A korlátozottan cselekvőképes kiskorú] 89
2:12. § [A korlátozottan cselekvőképes kiskorú jognyilatkozata] 90
1. Kiskorú érvényes jognyilatkozat-tételének lehetséges módjai 90
2. Kiskorú által önállóan megtehető jognyilatkozatok köre 91
3. Kiskorúnak ígért ajándék visszautasítása 91
4. Törvényes képviselő önálló eljárása 92
5. A gyermek véleményének figyelembevétele 92
2:13. § [A cselekvőképtelen kiskorú] 92
2:14. § [A cselekvőképtelen kiskorú jognyilatkozata] 92
2:15. § [A gyámhatóság jóváhagyása a kiskorú törvényes képviselőjének jognyilatkozatához] 93
2:16. § [A kiskorú ellenérték nélküli kötelezettségvállalása] 95
2:17. § [A kiskorú jognyilatkozatának relatív semmissége] 95
2:18. § [A kiskorú cselekvőképességének korlátozása gondnokság alá helyezéssel] 96
1. Kiskorú cselekvőképességének korlátozása gondnokság alá helyezéssel (Ptk.) 96
2. Átmeneti szabályok, a Ptké. rendelkezései 96

V. Cím
A nagykorú cselekvőképességének korlátozása 97
2:19. § [A cselekvőképesség részleges korlátozása] 97
1. A nagykorúakra irányadó cselekvőképességi szabályok változása és az azt indukáló tényezők 97
2. Lényeges változások a nagykorúakra vonatkozó szabályozásban 99
3. A cselekvőképesség részleges korlátozásának feltételei 99
4. A Ptk. cselekvőképességi rendelkezéseihez kapcsolódó egyéb jogszabályváltozások 102
2:20. § [A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy jognyilatkozata] 103
2:21. § [A cselekvőképesség teljes korlátozása] 104
2:22. § [A cselekvőképtelen nagykorú jognyilatkozata] 105
2:23. § [A gyámhatóság jóváhagyásának szükségessége] 106
2:24. § [A cselekvőképességében részlegesen korlátozott és a cselekvőképtelen nagykorú jognyilatkozatának relatív semmissége] 108

VI. Cím
A gondnokság alá helyezési eljárást megelőző intézkedések 108
2:25. § [A zárlat elrendelése és a zárgondnokrendelés] 108
2:26. § [Az ideiglenes gondnokrendelés] 109
2:27. § [A zárlatra és az ideiglenes gondnokrendelésre vonatkozó közös szabályok] 109

VII. Cím
A gondnokság alá helyezés 110
2:28. § [A gondnokság alá helyezés kezdeményezése] 110
2:29. § [A gondnokság alá helyezés kötelező felülvizsgálata] 111

2:30. § [A gondnokság alá helyezés megszüntetése vagy módosítása] 113
1. Ptk. szabályai a gondnokság alá helyezés megszüntetésére, illetve módosítására 113
2. Átmeneti rendelkezések a Ptk. 2:19–2:30. §-aihoz (Ptké. szabályai) 114

VIII. Cím
A gondnokrendelés; a gondnok jogai és kötelezettségei 115
2:31. § [A gondnokrendelés] 115
2:32. § [Többes és helyettes gondnokrendelés] 118
2:33. § [A gondnoki tisztség megszűnése] 118
2:34. § [A gondnok tevékenysége] 119
2:35. § [A gondnok vagyonkezelése] 120
2:36. § [A gondnok tevékenységének felügyelete] 121
2:37. § [Számadás a gondnok vagyonkezeléséről] 121

IX. Cím
A cselekvőképességet nem érintő támogatott döntéshozatal 123
2:38. § [A támogató kirendelése] 123

X. Cím
Rendelkezés a cselekvőképesség jövőbeli korlátozása esetére 125
2:39. § [Az előzetes jognyilatkozat] 125
1. Az előzetes jognyilatkozat előzményei 125
2. Előzetes jognyilatkozat a Ptk.-ban 126
2:40. § [Az előzetes jognyilatkozat hatályossá válása] 127
2:41. § [Az előzetes jognyilatkozat felülvizsgálata] 128

HARMADIK RÉSZ
SZEMÉLYISÉGI JOGOK 129

XI. Cím
Általános szabályok és egyes személyiségi jogok 129
2:42. § [A személyiségi jogok általános védelme] 129
1. A személyiségi jogok általános védelme 129
2. A jogellenesség kérdése 130
2:43. § [Nevesített személyiségi jogok] 131
1. A nevesített személyiségi jogok áttekintése 132
2. Az élet, a testi épség és az egészség megsértése 132
3. A személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése 132
4. A személy hátrányos megkülönböztetése 133
5. A becsület és a jóhírnév megsértése 134
6. A magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez való jog megsértése 134
7. A névviseléshez való jog megsértése 135
8. A képmáshoz és a hangfelvételhez való jog megsértése 135
2:44. § [Közéleti szereplő személyiségi jogának védelme] 135
2:45. § [A becsülethez és jóhírnévhez való jog] 136
1. Áttekintés 136
2. A becsülethez való jog 137
3. A jóhírnévhez való jog 137

2:46. § [A magántitokhoz való jog] 140
1. A magántitok védelme 140
2. A személyes adatok védelme 141
3. Példák a bírói gyakorlatból 142
2:47. § 143
1. A Ptk. és az 1959-es Ptk. szabályozása 143
2. Az üzleti titok oltalma 144
3. A know-how (védett ismeret) oltalma 145
4. Kivételek az oltalom alól 147
2:48. § [A képmáshoz és a hangfelvételhez való jog] 147
1. Az oltalom tárgya, valamint a jogosulti engedély 147
2. Az engedélyezés alóli kivételek 149
3. A képmáshoz és a hangfelvételhez való jog érvényesítése iránt indított per .. 151
2:49. § [Névviseléshez való jog] 152
1. A névviselési jog tartalma 153
2. A névviselési jog és az árujelzők joga 155
2:50. § [Kegyeleti jog] 157
1. A kegyeleti jog tartalma 157
2. A kegyeleti jog érvényesítésére jogosultak és a jogkövetkezmények 159

XII. Cím
A személyiségi jogok megsértésének szankciói 160
2:51. § [Felróhatóságtól független szankciók] 160
1. A személyiségi jogok megsértéséhez fűződő szankciórendszer áttekintése ... 160
2. A jogsértés bírósági megállapítása 163
3. Az abbahagyásra és az eltiltásra való kötelezés 163
4. Az elégtétel adása iránti igény 163
5. A sérelmes helyzet megszüntetése, az eredeti állapot helyreállítása 165
6. A jogsértéssel elért vagyoni előny átengedésére kötelezés 165
7. A közigazgatási, bírósági vagy ügyészségi jogkörben okozott jogsértés 166
2:52. § [Sérelemdíj] 166
1. A sérelemdíj a Ptk.-ban 166
2. A sérelemdíj iránti igény feltételei 167
3. A hátrány bizonyításának szükségtelensége 168
4. A sérelemdíj mértéke 169
5. A sérelemdíj érvényesítésének személyhez kötöttsége 169
6. A sérelemdíj egyes személyiségi jogok megsértése esetén 170
2:53. § [Kártérítési felelősség] 172
2:54. § [A személyiségi jogok érvényesítése] 173
1. A személyiségi jogok jogérvényesítésének sajátosságai 173
2. Az ún. „gyűlöletbeszéd” szabályai 174

NEGYEDIK RÉSZ
SZERZŐI JOG ÉS IPARJOGVÉDELEM 176
2:55. § [Kisegítő alkalmazás] 176
1. Változások az 1959-es Ptk.-hoz képest 176
2. A Ptk. és a szerzői jogi, az iparjogvédelmi, valamint az üzleti titok védelméről szóló törvények kapcsolata 178

HARMADIK KÖNYV
A JOGI SZEMÉLY 183

ELSŐ RÉSZ
A JOGI SZEMÉLY ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI 183

I. Cím
Általános rendelkezések 183
3:1. § [A jogi személy jogképessége] 183
1. A jogi személyek szabályozása a Ptk.-ban 183
2. A jogi személy fogalma, jogképessége 185
3. Típuskényszer 186
4. A jogi személy tevékenysége és célja 186
5. A Ptk. hatálybalépésével kivezetett jogi személyek 187
3:2. § [Helytállás a jogi személy tartozásaiért] 188
3:3. § [A jogi személyek általános szabályainak alkalmazása] 189

II. Cím
A jogi személy létesítése 190

I. Fejezet
A létesítés szabadsága 190
3:4. § [A jogi személy létrehozásának szabadsága] 190

II. Fejezet
A létesítő okirat 193
3:5. § [A létesítő okirat tartalma] 193
3:6. § [A jogi személy neve] 195
3:7. § [A jogi személy székhelye] 195
3:8. § [A jogi személy tevékenysége] 196
3:9. § [A vagyoni hozzájárulás kötelezettsége] 197
3:10. § [A vagyoni hozzájárulás tárgya és mértéke] 198
3:11. § [Tagsági jogokról értékpapír kibocsátásának tilalma] 201

III. Fejezet
A jogi személyek nyilvántartása 201
3:12. § [A nyilvántartásba vételi kérelem benyújtása] 201
3:13. § [A jogi személyek nyilvántartásának alapelvei] 202
3:14. § [A jognyilatkozatok közzététele] 204

IV. Fejezet
A jogi személy létesítésének érvénytelensége 205
3:15. § [A jogi személy létesítésének érvénytelensége] 205

III. Cím
A jogi személy szervezete és képviselete 206

V. Fejezet
A jogi személy tagjainak vagy alapítóinak döntéshozatala 206
3:16. § [A döntéshozó szerv] 206
3:17. § [A döntéshozó szerv ülésének összehívása] 207
3:18. § [Határozatképesség] 208
3:19. § [Határozathozatal] 209
3:20. § [Határozathozatal ülés tartása nélkül] 210

VI. Fejezet
A jogi személy ügyvezetése 211
3:21. § [Az ügyvezetés fogalma és a vezető tisztségviselői megbízatás keletkezése] 211
3:22. § [A vezető tisztségviselővel szembeni követelmények és kizáró okok] 213
3:23. § [Titoktartási és felvilágosítási kötelezettség] 213
3:24. § [A vezető tisztségviselő felelőssége] 214
3:25. § [A vezető tisztségviselői megbízatás megszűnése] 215

VII. Fejezet
A jogi személy tulajdonosi ellenőrzése 216
3:26. § [A felügyelőbizottság létrehozása és tagsága] 216
3:27. § [A felügyelőbizottság működése] 217
3:28. § [A felügyelőbizottság tagjainak felelőssége] 218

VIII. Fejezet
A jogi személy képviselete 219
3:29. § [A jogi személy törvényes képviselete] 219
3:30. § [Szervezeti képviselet] 219
3:31. § [A képviseleti jog korlátozása] 220

IX. Fejezet
A jogi személy szervezeti egységének jogalanyisága 221
3:32. § [A jogi személy szervezeti egységének jogalanyisága] 221
3:33. § [A szervezeti egység jogalanyiságának megszűnésével kapcsolatos rendelkezések] 222

IV. Cím
A jogi személy törvényes működésének biztosítékai 223

X. Fejezet
A jogi személy törvényességi felügyelete 223
3:34. § [A jogi személy törvényességi felügyelete] 223

XI. Fejezet
A jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata 224
3:35. § [A felülvizsgálat oka és a kezdeményezésre jogosultak] 224
3:36. § [A határozat hatályon kívül helyezése iránti kereset] 225
3:37. § [A határozat hatályon kívül helyezése] 226

XII. Fejezet
Állandó könyvvizsgáló 227
3:38. § [Állandó könyvvizsgáló] 227

V. Cím
A jogi személy átalakulása, egyesülése, szétválása és jogutód nélküli megszűnése 228

XIII. Fejezet
Átalakulás, egyesülés, szétválás 228
3:39. § [Átalakulás] 228
3:40. § [Korlátozások] 230
3:41. § [Döntés az átalakulás kezdeményezéséről] 231
3:42. § [Az átalakulásban részt nem vevő tagok] 231
3:43. § [Az átalakulás befejezése] 232

3:44. § [Egyesülés] ... 234
3:45. § [Szétválás] ... 234
3:46. § [A szétváló jogi személy jogai és kötelezettségei] ... 235
3:47. § [Az átalakulás szabályainak alkalmazása] ... 236

XIV. Fejezet
A jogi személy jogutód nélküli megszűnése ... 236
3:48. § [Jogi személy jogutód nélküli megszűnése] ... 236

VI. Cím
Vállalatcsoport ... 238
3:49. § [Az elismert vállalatcsoport fogalma] ... 238
3:50. § [Az uralmi szerződés] ... 239
3:51. § [A vállalatcsoport létrejöttének előkészítése] ... 239
3:52. § [Az ellenőrzött társaságok tagjainak és hitelezőinek jogosultságai] ... 240
3:53. § [A vállalatcsoport bejegyzésének joghatása] ... 241
3:54. § [Egyszemélyes társaság a vállalatcsoportban] ... 242
3:55. § [Az uralkodó tag és az ellenőrzött tag ügyvezetése közötti viszony] ... 242
3:56. § [Beszámolási kötelezettség] ... 243
3:57. § [Kisebbségvédelmi biztosíték] ... 244
3:58. § [Munkavállalói részvétel] ... 245
3:59. § [Az uralkodó tag helytállása] ... 245
3:60. § [A nyilvántartó bíróság intézkedései] ... 246
3:61. § [A vállalatcsoport megszűnése] ... 246
3:62. § [Tényleges vállalatcsoport] ... 247

MÁSODIK RÉSZ
EGYESÜLET ... 248

VII. Cím
Az egyesület fogalma, létesítése, tagsága ... 248
3:63. § [Az egyesület fogalma] ... 248
3:64. § [Létesítés] ... 250
3:65. § [Az egyesületi tag jogállása] ... 251
3:66. § [A tagok kötelezettsége] ... 252
3:67. § [A tagsági jogviszony keletkezése] ... 253
3:68. § [A tagsági jogviszony megszűnése] ... 253
3:69. § [A tagsági jogviszony felmondása] ... 254
3:70. § [A tag kizárása] ... 254

VIII. Cím
Az egyesület szervei ... 255
3:71. § [Közgyűlés, a közgyűlés hatásköre. A küldöttgyűlés] ... 255
3:72. § [A közgyűlés összehívása és napirendje] ... 257
3:73. § [A napirend kiegészítése] ... 258
3:74. § [A közgyűlés ülésezése] ... 258
3:75. § [Jelenléti ív. Jegyzőkönyv] ... 259
3:76. § [Határozathozatal, megismételt közgyűlés] ... 260
3:77. § [Az ügyvezetés ellátása] ... 261
3:78. § [Elnökség] ... 261
3:79. § [A vezető tisztségviselői megbízatás] ... 261

3:80. § [Az ügyvezetés feladatai] ... 262
3:81. § [A közgyűlés összehívása] ... 263
3:82. § [A felügyelőbizottság létrehozásának kötelező esetei] ... 263

IX. Cím
Az egyesület megszűnése ... 264
3:83. § [Jogutódlással történő megszűnés] ... 264
3:84. § [A jogutód nélküli megszűnés okai] ... 265
3:85. § [Rendelkezés a fennmaradó vagyonról] ... 266
3:86. § [A vezető tisztségviselők felelőssége jogutód nélküli megszűnés esetén] ... 266
3:87. § [Választottbírósági eljárás kikötése] ... 267

HARMADIK RÉSZ
GAZDASÁGI TÁRSASÁG ... 268

X. Cím
A gazdasági társaságok közös szabályai ... 268

XV. Fejezet
Általános rendelkezések ... 268
3:88. § [A gazdasági társaság fogalma] ... 268
1. A gazdasági társaság fogalma ... 268
2. Vagyoni hozzájárulás teljesítésének kötelezettsége, nyereségfelosztás, veszteségviselés ... 269
3. Együttműködési kötelezettség ... 270
3:89. § [Formakényszer] ... 270
3:90. § [A társaság tagjai] ... 271
3:91. § [Jognyilatkozatok megtételének módja és ideje] ... 272
3:92. § [A választottbírósági út igénybevétele] ... 273
3:93. § [A gazdasági társaságok közös szabályainak alkalmazása] ... 274

XVI. Fejezet
A gazdasági társaság alapítása ... 274
3:94. § [A gazdasági társaság létesítő okirata] ... 274
3:95. § [A létesítő okirat alaki követelményei] ... 275
3:96. § [A társaság tevékenységének helye] ... 276
3:97. § [A társaság tevékenységi körével kapcsolatos rendelkezések] ... 277
3:98. § [A vagyoni hozzájárulás teljesítésének elmulasztása] ... 278
3:99. § [Nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás] ... 279
3:100. § [A társaság alapításának bírósági bejelentése] ... 280
3:101. § [Előtársaság] ... 280
1. Az előtársasági lét kezdete ... 281
2. Az előtársaság neve ... 282
3. Az előtársaság működésével kapcsolatos tilalmak ... 282
4. Felelősség az előtársasági működésért ... 282
5. A kérelem visszavonása miatt megszűnő előtársaság helyzete ... 283

XVII. Fejezet
A létesítő okirat módosítása ... 284
3:102. § [A létesítő okirat módosításának esetei] ... 284

XVIII. Fejezet
Kisebbségvédelem 285
3:103. § [A legfőbb szerv összehívásának kezdeményezése] 285
3:104. § [Egyedi könyvvizsgálat kezdeményezése] 286
3:105. § [Igényérvényesítés kezdeményezése] 287
3:106. § [Az eltérő szabályozás tilalma] 287

XIX. Fejezet
A tag kizárása 288
3:107. § [A tag kizárásának feltételei és a kizárás joghatása] 288
3:108. § [A tag kizárására irányuló eljárás] 288

XX. Fejezet
A gazdasági társaság szervezete 290
1. A gazdasági társaság legfőbb szerve 290
3:109. § [A legfőbb szerv feladat- és hatásköre] 290
3:110. § [Részvétel a legfőbb szerv döntéshozatalában] 291
3:111. § [A legfőbb szerv ülése] 292
2. Ügyvezetés és képviselet 293
3:112. § [A vezető tisztségviselő önállósága] 293
3:113. § [Cégvezető] 294
3:114. § [A vezető tisztségviselői megbízatás időtartama] 295
3:115. § [Összeférhetetlenség] 295
3:116. § [A társaság képviselete. Cégjegyzés] 296
3:117. § [A vezető tisztségviselő társasággal szembeni kártérítési felelőssége] 296
3:118. § [A vezető tisztségviselő harmadik személyekkel szembeni felelőssége] 297
3. Felügyelőbizottság 298
3:119. § [A felügyelőbizottság létrehozásának kötelező esete] 298
3:120. § [A felügyelőbizottság jogköre] 299
3:121. § [A felügyelőbizottsági tagság] 299
3:122. § [A felügyelőbizottság működése] 300
3:123. § [Ügydöntő felügyelőbizottság] 301
3:124. § [Munkavállalói részvétel feltételei] 302
3:125. § [A munkavállalói küldöttek megválasztása és visszahívása] 303
3:126. § [A munkavállalói küldöttek jogai és kötelezettségei] 303
3:127. § [Az eltérő szabályozás tilalma] 304
3:128. § [A munkavállalói részvétel nem kötelező esete] 304
4. Állandó könyvvizsgáló 305
3:129. § [Az állandó könyvvizsgáló feladata] 305
3:130. § [Az állandó könyvvizsgálói megbízatás keletkezése és időtartama] 306
3:131. § [Az állandó könyvvizsgálói feladatok teljesítése] 307
5. Egyéb társasági szervek 307
3:132. § [Egyéb társasági szervek] 307

XXI. Fejezet
A gazdasági társaság átalakulása és egyesülése 308
3:133. § [Az átalakulás esetei és feltételei] 308
3:134. § [Az átalakulás befejezése] 309

3:135. § [Az átalakulással kapcsolatos felelősségi szabályok] 309
3:136. § [A gazdasági társaságok egyesülése] 310

XXII. Fejezet
A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése 310
3:137. § [Tagi helytállási kötelezettség jogutód nélküli megszűnés esetén] 310

XI. Cím
A közkereseti társaság 311
3:138. § [A közkereseti társaság fogalma] 311
3:139. § [A tagok helytállása a társaság kötelezettségeiért] 312
3:140. § [A tag hitelezőjét megillető felmondás joga] 313
3:141. § [A társasági részesedés megszerzése házastársi vagyonközösség alapján] 313
3:142. § [A tagok gyűlésének hatásköre] 313
3:143. § [A tagok gyűlése határozathozatalának szabályai] 314
3:144. § [Ügyvezetés, képviselet] 315
3:145. § [Az ügyvezetők eljárása] 316
3:146. § [A tagsági jogviszony megszűnésének esetei] 316
3:147. § [A tagsági jogviszony felmondása] 317
3:148. § [A társasági részesedés átruházása] 318
3:149. § [A tag halála vagy megszűnése] 318
3:150. § [Elszámolás a tagsági jogviszony megszűnése esetén] 319
3:151. § [A társasági tartozásokért való felelősség a tagsági jogviszony megszűnése esetén] 319
3:152. § [A társaság jogutód nélküli megszűnése] 320
3:153. § [A közkereseti társaság és a betéti társaság közötti átalakulás] 321

XII. Cím
A betéti társaság 322
3:154. § [A betéti társaság fogalma] 322
3:155. § [Ügyvezetés] 322
3:156. § [Ügyvezetés] 323
3:157. § [A tagi felelősség változása] 324
3:158. § [A társaság jogutód nélküli megszűnése] 324

XIII. Cím
A korlátolt felelősségű társaság 326
3:159. § [A korlátolt felelősségű társaság fogalma] 326

XXIII. Fejezet
A társaság alapítása 326
3:160. § [A nyilvános felhívás tilalma] 326
3:161. § [A törzstőke és a törzsbetét fogalma és mértéke] 327
3:162. § [A pénzbeli vagyoni hozzájárulás szolgáltatása] 328
3:163. § [A nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás teljesítése] 328

XXIV. Fejezet
Az üzletrész 329
3:164. § [Az üzletrész fogalma] 329
3:165. § [Közös tulajdon az üzletrészen] 330
3:166. § [Az üzletrész tagok közötti átruházása] 332
3:167. § [Az üzletrész kívülálló személyre történő átruházása] 332

3:168. § [Az üzletrész átruházásának közös szabályai] ... 334
3:169. § [Az üzletrész átruházásának joghatásai] ... 336
3:170. § [Az üzletrész öröklése és átszállása a jogutódra] ... 336
3:171. § [Jogi személy tag jogutód nélküli megszűnésének hatása az üzletrészre] ... 337
3:172. § [Üzletrész a házastársi vagyonban] ... 337
3:173. § [Az üzletrész felosztása] ... 338
3:174. § [A saját üzletrész megszerzésének feltételei] ... 339
3:175. § [A saját üzletrész alapján gyakorolható jogok] ... 340
3:176. § [Az üzletrész bevonása] ... 341
3:177. § [Az üzletrész értékesítése] ... 342
3:178. § [Az árverés meghirdetése] ... 342
3:179. § [Az árverés lebonyolítása] ... 343
3:180. § [Az értékesítésből befolyt vételár elszámolása] ... 344
3:181. § [Sikertelen árverés] ... 344

XXV. Fejezet
Mellékszolgáltatás és pótbefizetés ... 345
3:182. § [A mellékszolgáltatás] ... 345
3:183. § [A pótbefizetés] ... 346

XXVI. Fejezet
A társaság által teljesített kifizetések ... 347
3:184. § [A tag javára történő kifizetések] ... 347
3:185. § [Az osztalék] ... 348
3:186. § [Az osztalékelőleg] ... 350
3:187. § [Az eltérő szabályozás tilalma] ... 351

XXVII. Fejezet
A társaság szervezete ... 352
3:188. § [A taggyűlés] ... 352
3:189. § [A taggyűlés kötelező összehívása] ... 353
3:190. § [A napirend] ... 354
3:191. § [A megismételt taggyűlés] ... 354
3:192. § [Elektronikus hírközlő eszközök alkalmazása a taggyűlésen] ... 355
3:193. § [A taggyűlési jegyzőkönyv] ... 355
3:194. § [A határozatok könyve] ... 356
3:195. § [A tagok iratbetekintési joga] ... 356
3:196. § [A társaság ügyvezetése] ... 357
3:197. § [A tagjegyzék] ... 357

XXVIII. Fejezet
A törzstőke felemelése és leszállítása ... 358
3:198. § [A törzstőke új törzsbetétek teljesítésével történő felemelésének elhatározása] ... 358
3:199. § [A vagyoni hozzájárulások teljesítése és az elsőbbségi jog gyakorlása] ... 359
3:200. § [A törzstőkeemelés átvezetése a társasági szerződésben] ... 360
3:201. § [A törzstőke felemelése törzstőkén felüli vagyonból] ... 360
3:202. § [A törzstőke leszállításáról szóló határozat] ... 361
3:203. § [A törzstőke leszállításáról hozott határozat közzététele] ... 362
3:204. § [Biztosíték a hitelezők számára] ... 362
3:205. § [A törzstőke leszállításának meghiúsulása] ... 364
3:206. § [A társasági szerződés módosítása és a törzstőke leszállításának bejegyzése] ... 364

XXIX. Fejezet
A társaság jogutód nélküli megszűnése 365
3:207. § [A vagyon felosztása] 365

XXX. Fejezet
Az egyszemélyes társaság 366
3:208. § [Az egyszemélyes társaság létrejötte] 366
3:209. § [Egyszemélyes társaság működése] 366

XIV. Cím
Részvénytársaság 367

XXXI. Fejezet
Általános rendelkezések 367
3:210. § [A részvénytársaság fogalma] 367
3:211. § [A részvénytársaság működési formája] 368
3:212. § [Alaptőke] 369

XXXII. Fejezet
A részvény 371
1. Általános szabályok, a részvény előállítási módja 371
3:213. § [A részvény] 371
3:214. § [A részvény előállítási módja] 371
3:215. § [A nyomdai úton előállított és a dematerializált részvény fogalma] 372
3:216. § [A részvény kiadásának és jóváírásának feltételei] 373
3:217. § [Összevont címletű részvény] 374
3:218. § [A részvény forgalomba hozatala] 374
3:219. § [A részvényátruházás korlátozása] 375
3:220. § [Részvényátruházás a társaság beleegyezésével] 375
3:221. § [Részvény jogosultjának megállapítása] 376
2. Saját részvény 376
3:222. § [Saját részvény] 376
3:223. § [Döntéshozatal a saját részvény megszerzéséről] 378
3:224. § [A jogsértéssel megszerzett saját részvény] 379
3:225. § [Részvényesi jogok gyakorlása saját részvénnyel] 379
3:226. § [Az eltérő szabályozás tilalma] 380
3. Pénzügyi segítség részvényszerzéshez 380
3:227. § [Pénzügyi segítségnyújtás korlátozása] 380
4. Részvényfajták, részvényosztályok, részvénysorozatok 381
3:228. § [Részvényfajták, részvényosztályok, részvénysorozatok] 381
3:229. § [Törzsrészvény] 383
3:230. § [Elsőbbségi részvény] 383
3:231. § [Osztalékelsőbbségi részvény] 384
3:232. § [Szavazatelsőbbségi részvény] 385
3:233. § [Vezető tisztségviselő, felügyelőbizottsági tag kijelölésére vonatkozó elsőbbségi részvény] 387
3:234. § [Elővásárlási jogot biztosító részvény] 388
3:235. § [Nyilvánosan működő részvénytársaság elsőbbségi részvényei] 389
3:236. § [Dolgozói részvény kibocsátása] 389

3:237. § [A dolgozói részvény átruházása és öröklése] 390
3:238. § [Kamatozó részvény] 391
3:239. § [Visszaváltható részvény] 392
3:240. § [Egyéb részvényfajták] 393
5. Részvényutalvány, ideiglenes részvény 393
3:241. § [Részvényutalvány] 393
3:242. § [Az ideiglenes részvény fogalma] 394
3:243. § [Az ideiglenes részvény előállítása és tartalma] 394
3:244. § [Az ideiglenes részvény alapján gyakorolható jogok] 395
6. Részvénykönyv 396
3:245. § [A részvénykönyv fogalma] 396
3:246. § [A részvénykönyvi bejegyzés és törlés, valamint ezek joghatásai] 397
3:247. § [A részvénykönyvi adatok nyilvánossága] 399
3:248. § [A tulajdonosi megfeleltetés átvezetése a részvénykönyvben] 400
XXXIII. Fejezet
A részvénytársaság alapítása 400
3:249. § [Az alapítás zártkörűsége] 400
3:250. § [Az alapszabály tartalma] 401
3:251. § [Nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás] 403
3:252. § [A nyilvántartásba vétel feltételei] 403
XXXIV. Fejezet
Részvényesi jogok és kötelezettségek 404
3:253. § [A részvényesek egyenlősége] 404
3:254. § [A részvényesi minőség igazolása] 405
3:255. § [A részvényes képviselete] 406
3:256. § [A részvényesi meghatalmazott] 407
3:257. § [Közgyűlésen való részvétel joga] 407
3:258. § [Tájékoztatáshoz való jog] 408
3:259. § [Napirend kiegészítésére való jog] 408
3:260. § [Szavazáshoz való jog] 409
3:261. § [Részvényesek részére történő kifizetés feltételei] 411
3:262. § [Osztalék] 413
3:263. § [Osztalékelőleg] 413
3:264. § [A vagyonszerzés feltételei] 414
3:265. § [Az eltérő szabályozás tilalma] 415
3:266. § [Kisebbségi jogok gyakorlása] 415
3:267. § [A részvényes kötelezettségei] 416
XXXV. Fejezet
A részvénytársaság szervezete 416
1. A közgyűlés 416
3:268. § [A közgyűlés] 416
3:269. § [A közgyűlés összehívásának általános szabályai] 418
3:270. § [A közgyűlés kötelező összehívásának esetei] 419
3:271. § [A közgyűlés összehívásának speciális szabályai zártkörűen működő részvénytársaságnál] 420

3:272. § [A közgyűlés összehívásának speciális szabályai nyilvánosan működő részvénytársaságoknál] ... 421
3:273. § [Részvétel a közgyűlésen] ... 422
3:274. § [Jelenléti ív] ... 423
3:275. § [Határozatképesség] ... 424
3:276. § [A határozathoz szükséges többség] ... 425
3:277. § [Közgyűlési határozathoz való hozzájárulás] ... 425
3:278. § [Jegyzőkönyv] ... 426
3:279. § [Határozatok nyilvánosságra hozatala] ... 427
3:280. § [Konferencia-közgyűlés feltételei] ... 428
3:281. § [Konferencia-közgyűlés lebonyolítása] ... 429
2. Az ügyvezetés ... 429
3:282. § [Az igazgatóság összetétele, eljárása] ... 429
3:283. § [Igazgatóság jogait gyakorló vezérigazgató] ... 431
3:284. § [Jelentés előterjesztése] ... 431
3:285. § [Nyilvánosan működő részvénytársaságok egységes irányítási rendszerben] ... 431
3:286. § [Az igazgatótanács összetétele] ... 432
3:287. § [Az igazgatótanács tagjainak függetlensége] ... 432
3:288. § [Munkavállalói részvétel az igazgatótanácsban] ... 433
3:289. § [Felelős társaságirányítási jelentés] ... 434
3. Felügyelőbizottság, auditbizottság, könyvvizsgáló ... 434
3:290. § [A részvénytársaság felügyelőbizottsága] ... 434
3:291. § [Auditbizottság] ... 435
3:292. § [Könyvvizsgáló] ... 436
XXXVI. Fejezet
Az alaptőke felemelése ... 436
1. Az alaptőke felemelésének közös szabályai ... 436
3:293. § [Alaptőke-emelésről szóló határozat] ... 436
3:294. § [Az igazgatóság felhatalmazása alaptőke-emelésre] ... 437
2. Alaptőke-emelés új részvények forgalomba hozatalával ... 438
3:295. § [Az alaptőke-emelés előfeltétele] ... 438
3:296. § [A közgyűlési határozat] ... 438
3:297. § [Elsőbbségi jog gyakorlása] ... 440
3:298. § [Alapszabály-módosítás] ... 441
3:299. § [Alaptőke-emelés meghiúsulása] ... 441
3. Alaptőke-emelés az alaptőkén felüli vagyon terhére ... 442
3:300. § [Az alaptőke-emelés előfeltételei] ... 442
3:301. § [Az alaptőke-emelés végrehajtása] ... 442
4. Alaptőke-emelés dolgozói részvények forgalomba hozatalával ... 443
3:302. § [A dolgozói részvény kibocsátásának szabályai] ... 443
5. Alaptőke-emelés átváltoztatható kötvények részvénnyé alakításával ... 443
3:303. § [Feltételes alaptőke-emelés] ... 443
3:304. § [A kötvénykibocsátás következményei] ... 445
3:305. § [Kötvény helyett részvény igénylése és a kötvény részvénnyé történő átváltozása] ... 445

6. A felemelt alaptőkének megfelelő részvények előállítása 446
3:306. § [Alaptőke-emelés nyomdai úton előállított részvényekkel] 446
3:307. § [Alaptőke-emelés dematerializált részvényekkel] 447

XXXVII. Fejezet
Az alaptőke leszállítása 448
3:308. § [Az alaptőke-leszállítás esetei és korlátja] 448
3:309. § [A közgyűlési határozat] 448
3:310. § [Az alaptőke-leszállítás módja] 450
3:311. § [Kötelező alaptőke-leszállítás] 450
3:312. § [Az alaptőke-leszállítás közzététele] 451
3:313. § [Biztosíték a hitelezők számára] 451
3:314. § [Az alaptőke-leszállítás meghiúsulása] 453
3:315. § [Alaptőke-leszállítás nyomdai úton előállított részvények esetén] 453
3:316. § [Alaptőke-leszállítás dematerializált részvények esetén] 454
3:317. § [Kifizetés a részvényesek részére] 455

XXXVIII. Fejezet
A részvénytársaságok átalakulására, egyesülésére és szétválására vonatkozó külön szabályok 455
3:318. § [Átalakulás] 455
3:319. § [Egyesülés] 457
3:320. § [Egyesülési közgyűlések] 459
3:321. § [A részvénytársaság szétválása] 459

XXXIX. Fejezet
A részvénytársaság jogutód nélküli megszűnése 459
3:322. § [A megszűnés következményei] 459

XL. Fejezet
Az egyszemélyes részvénytársaság 460
3:323. § [Egyszemélyes részvénytársaság eltérő szabályai] 460

XV. Cím
Befolyásszerzés 461
3:324. § [A minősített többséggel rendelkező tag többletkötelezettségei] 461

NEGYEDIK RÉSZ
SZÖVETKEZET 465

XVI. Cím
Általános rendelkezések 465
3:325. § [A szövetkezet fogalma és főbb tevékenységei] 465
3:326. § [A szövetkezet tagságával kapcsolatos általános rendelkezések] 467
3:327. § [A szövetkezet működésével kapcsolatos általános rendelkezések] 468
3:328. § [A jognyilatkozatok megtétele] 469
3:329. § [A szövetkezet nyilvántartásba vétele] 469
3:330. § [A választottbírósági út igénybevétele] 470
3:331. § [A szövetkezet létesítő okirata] 471
3:332. § [A tagok vagyoni hozzájárulása] 473
3:333. § [A vagyoni hozzájárulás teljesítésének elmulasztása] 475
3:334. § [Közösségi alap] 476

XVII. Cím
A szövetkezet szervezete 476

XLI. Fejezet
A közgyűlés 476
3:335. § [A közgyűlés hatásköre] 476
3:336. § [A közgyűlés összehívása és napirendje] 478
3:337. § [A tag jogai a közgyűlésen] 480
3:338. § [Határozatképesség, döntéshozatal] 480
3:339. § [Megismételt, elnapolt közgyűlés] 482
3:340. § [Jegyzőkönyv] 482
3:341. § [A részközgyűlés] 483
3:342. § [A küldöttgyűlés] 483

XLII. Fejezet
A szövetkezet ügyvezetése 484
3:343. § [Az igazgatóság] 484
3:344. § [Az igazgatóság működése] 484
3:345. § [Igazgató elnök] 485
3:346. § [A szövetkezet vezető tisztségviselői; kizáró és összeférhetetlenségi okok] 486
3:347. § [A vezető tisztségviselő eljárása] 487
3:348. § [A vezető tisztségviselői megbízás megszűnése] 488

XLIII. Fejezet
Felügyelőbizottság 489
3:349. § [A felügyelőbizottság] 489
3:350. § [A felügyelőbizottság működése] 489

XLIV. Fejezet
A könyvvizsgáló 490
3:351. § [A könyvvizsgáló feladata] 490
3:352. § [A könyvvizsgálói megbízatás keletkezése és időtartama] 491
3:353. § [A könyvvizsgálói feladatok teljesítése] 491

XVIII. Cím
A szövetkezeti tagsági jogviszony 492
3:354. § [A tagsági jogviszony létrejötte] 492
3:355. § [Tagnyilvántartás] 493
3:356. § [A tag alapvető jogai] 493
3:357. § [Pótbefizetés] 494
3:358. § [A tagsági jogviszony megszűnése] 495
3:359. § [A tag kilépése] 496
3:360. § [A tag kizárása] 496
3:361. § [Elszámolás a tagsági jogviszony megszűnésekor] 497

XIX. Cím
Kisebbségvédelem 498
3:362. § [A közgyűlés összehívásának kezdeményezése] 498
3:363. § [Egyedi könyvvizsgálat kezdeményezése] 498
3:364. § [Igényérvényesítés kezdeményezése] 499
3:365. § [Az eltérő szabályozás tilalma] 499

XX. Cím
A szövetkezet átalakulása, egyesülése és szétválása 500
3:366. § [A szövetkezet átalakulása, egyesülése és szétválása] 500

XXI. Cím
A szövetkezet megszűnése 503
3:367. § [A szövetkezet megszűnése] 503

ÖTÖDIK RÉSZ
EGYESÜLÉS 504
3:368. § [Az egyesülés fogalma] 504
3:369. § [Az egyesülés társasági szerződése] 504
3:370. § [A társaság és tagjai közötti vagyoni viszonyok] 505
3:371. § [Taggyűlés] 505
3:372. § [A taggyűlés hatásköre és a döntéshozatal szabályai] 505
3:373. § [Az egyesülés ügyvezetése és képviselete] 506
3:374. § [Csatlakozás] 507
3:375. § [A tagsági jogviszony megszűnése] 507
3:376. § [A kilépő taggal való elszámolási szabályok] 507
3:377. § [Vagyonmegosztás az egyesülés megszűnése esetén] 508

HATODIK RÉSZ
ALAPÍTVÁNY 509

XXII. Cím
Az alapítvány fogalma, létesítése, vagyona 509
3:378. § [Az alapítvány fogalma] 509
3:379. § [Az alapítvány tevékenységének korlátai] 510
3:380. § [Alapítvány létesítése több alapító által] 511
3:381. § [Az alapításra vonatkozó jognyilatkozat visszavonása] 512
3:382. § [A vagyoni juttatás teljesítése] 513
3:383. § [Csatlakozás az alapítványhoz] 513
3:384. § [Az alapítvány vagyonának kezelése, védelme] 514
3:385. § [A kedvezményezett] 515
3:386. § [Az alapító és hozzátartozója mint kedvezményezett] 515
3:387. § [A kedvezményezett alapítvánnyal szemben támasztható igényei] 515

XXIII. Cím
Az alapítvány létesítése végintézkedéssel 516
3:388. § [Alapítvány létesítése végintézkedéssel] 516
3:389. § [Alapítvány létesítése meghagyással] 517
3:390. § [A végintézkedéssel létesített alapítvány meghiúsulása] 517

XXIV. Cím
Az alapító okirat 517
3:391. § [Az alapító okirat tartalmi elemei] 517
3:392. § [Az alapító okirat értelmezése] 520
3:393. § [Az alapító okirat módosítása] 520

XXV. Cím
Az alapítói jogok gyakorlása ... 521
3:394. § [Az alapítói jogok gyakorlása az alapító kiesése esetén] ... 521
3:395. § [Az alapítók gyűlése] ... 521
3:396. § [Az alapítói jogok és kötelezettségek átruházása] ... 522

XXVI. Cím
Az alapítvány szervei ... 523
3:397. § [A kuratórium] ... 523
3:398. § [A kuratóriumi tagsággal kapcsolatos előírások] ... 524
3:399. § [A kuratórium működése] ... 525
3:400. § [A felügyelőbizottság] ... 525
3:401. § [Egyéb alapítványi szervek] ... 526

XXVII. Cím
Az alapítvány átalakulása és megszűnése ... 526
3:402. § [Az alapítvány átalakulása] ... 526
3:403. § [Az alapítvány megszűnése] ... 527
3:404. § [A jogutód nélkül megszűnő alapítvány vagyona] ... 528

HETEDIK RÉSZ
AZ ÁLLAM RÉSZVÉTELE A POLGÁRI JOGI JOGVISZONYOKBAN ... 529
3:405. § [Az állam jogalanyisága] ... 529
1. Az állam jogi személyiségének elméleti alapjai, szabályozási előzmények ... 529
2. Az állam jogi személyisége a Ptk. alapján ... 529
3:406. § [Helytállás az állami kötelezettségekért] ... 530

NEGYEDIK KÖNYV
Családjog ... 533

ELSŐ RÉSZ
ALAPELVEK ... 533
4:1. § [A házasság és a család védelme] ... 533
1. Az alapelvekről általában ... 533
2. A házasság védelmének elve ... 535
3. A família védelmének elve ... 537
4:2. § [A gyermek érdekének védelme] ... 540
1. A gyermeki jogokat érintő nemzetközi dokumentumok ... 540
2. A gyermek jogainak hazai szabályozása ... 543
3. A gyermek érdeke ... 545
4. A gyermek családban nevelkedéshez fűződő joga ... 547
5. A gyermek korábbi családi kapcsolatai fenntartásához fűződő joga ... 548
4:3. § [A házastársak egyenjogúságának elve] ... 549
4:4. § [A méltányosság és a gyengébb fél védelmének elve] ... 551
1. A méltányosság ... 551
2. A gyengébb fél védelme ... 555

MÁSODIK RÉSZ
A HÁZASSÁG 556

I. Cím
A házasságkötés 556
4:5. § [A házasság létrejötte] 556
4:6. § [Házasság létezésének vagy nem létezésének megállapítása] 558
4:7. § [A házasságkötést megelőző eljárás] 559
1. A házasságkötést megelőző eljárás 559
2. A házassági akadályok 560
3. A jegyesség 562
4:8. § [A házasságkötés alaki szabályai] 564

II. Cím
A házasság érvénytelensége 566

I. Fejezet
A házasság érvénytelenségének okai 566
4:9. § [A házasságkötési korhatár] 566
1. A házasság érvénytelenségének okairól általában 566
2. A házasságkötési korhatár el nem érése miatti érvénytelenség 568
4:10. § [Gondnokság alá helyezés folytán cselekvőképtelen személy házassága] 569
4:11. § [Cselekvőképtelen állapotban kötött házasság] 570
4:12. § [Rokoni, hozzátartozói kapcsolat] 571
4:13. § [Korábbi házasság fennállása] 573

II. Fejezet
A házasság érvénytelenségének megállapítása 574
4:14. § [A házasság érvénytelenítése] 574
4:15. § [Érvénytelenítési per indításának jogosultsága] 577
4:16. § [A perindítási jogosultság korlátozása] 578
4:17. § [A perindítási jog személyes gyakorlása] 580
4:18. § [Az érvénytelenítési per alperesei] 580
4:19. § [A házasság érvényességének megállapítása] 581

III. Cím
A házasság megszűnése 581
4:20. § [A házasság megszűnésének esetei] 581
4:21. § [A házasság felbontása] 584
1. A házasság bíróság általi felbontása 585
2. A magyar bontójogi rendszer fő jellegzetességei 585
3. A feldúltságon alapuló, ún. „tényállásos” bontás 588
4. A megegyezésen alapuló bontás 593
5. Megegyezés a járulékos kérdésekben megegyezésen alapuló bontás esetén 594
6. A házasság felbontása és a gyermek érdeke 597
4:22. § [Közvetítői eljárás] 599
4:23. § [A házasság felbontása iránti per megindítása; a bontás hatálya] 603

IV. Cím
A házastársak személyi viszonyai 604

III. Fejezet
Általános rendelkezések 604
4:24. § [Együttműködési és támogatási kötelezettség] 604
1. A házassághoz kapcsolódó joghatások köre 604
2. Együttműködési és támogatási kötelezettség 604
4:25. § [Közös és önálló döntési jog] 606
4:26. § [A lakóhely megválasztása] 606

IV. Fejezet
A házastársak névviselése 607
4:27. § [Névviselés a házasságban] 607
4:28. § [Névviselés a házasság megszűnése vagy érvénytelenségének megállapítása után] 610

V. Cím
A házastársi tartás 612
4:29. § [A tartásra való jogosultság] 612
1. A házastársi tartás szabályozása a Ptk.-ban 613
2. A házastársi tartásra való jogosultság 613
4:30. § [A tartásra való érdemtelenség] 615
4:31. § [A tartási képesség] 616
4:32. § [Megállapodás a tartás egyszeri juttatással történő szolgáltatásáról] 616
4:33. § [A rokontartás szabályainak alkalmazása] 618

VI. Cím
Házassági vagyonjog 618

V. Fejezet
Általános rendelkezések 618
4:34. § [A házastársak vagyoni viszonyainak rendezése] 618
1. A házassági vagyonjog szabályozásáról 618
2. A házassági vagyonjogi igények érvényesítése a Ptk. hatálybalépése után, de a Ptk. hatálybalépése előtt megszűnt házassági életközösség esetén 620
3. A vagyoni viszonyok szerződéses rendezésének elsődlegessége 621
4. A házastársi vagyonközösség mint a szerződésben kikötött és a törvényes vagyonjogi rendszer érvényesülésének feltétele 623
4:35. § [A vagyonjogi rendelkezések időbeli hatálya] 626
4:36. § [Az érvénytelen házasság vagyonjogi hatásai] 629

VI. Fejezet
A házastársi vagyonközösség 632
1. A házastársi közös vagyon és a különvagyon 632
4:37. § [A házastársi közös vagyon] 632
1. Alvagyonok a vagyonközösségben 632
2. A házastársi közös vagyon 632
4:38. § [A házastárs különvagyona] 640
4:39. § [A különvagyon terhei és tartozásai] 650
4:40. § [A közös vagyonhoz tartozás vélelme] 655
4:41. § [A házastársak közötti egyes szerződések] 659

2. A vagyonközösséghez tartozó vagyontárgyak használata és kezelése 663
4:42. § [A vagyonközösséghez tartozó vagyontárgyak használata és kezelése] 663
1. A vagyonközösséghez tartozó vagyontárgyak használatáról és kezeléséről általában 663
2. A vagyonközösséghez tartozó vagyontárgyak használatának és kezelésének joga az életközösség fennállása alatt 664
3. A vagyonközösséghez tartozó vagyontárgyak használatának és kezelésének joga a vagyonközösség megszűnésétől a közös vagyon megosztásáig terjedő időben 666
4. A különvagyonhoz tartozó vagyontárgyak használatának és kezelésének joga 666
4:43. § [A foglalkozás gyakorlásához szükséges és az üzleti célú vagyon használata és kezelése] 667
4:44. § [Költségek és kiadások viselése] 671
3. Rendelkezés a közös vagyonnal 673
4:45. § [Rendelkezés a közös vagyonnal a vagyonközösség fennállása alatt] 673
1. A közös vagyonnal való rendelkezésről általában 673
2. Rendelkezés a közös vagyonnal a vagyonközösség fennállása alatt 674
4:46. § [A házastárs hozzájárulásának vélelme] 676
1. A házastárs hozzájárulásának vélelme 677
2. A hozzájárulás vélelmének megdöntése 678
4:47. § [Rendelkezés a közös vagyonnal a házastársi vagyonközösség megszűnése és a közös vagyon megosztása közötti időben] 679
1. A Ptk. előtti szabályozásról és gyakorlatról 680
2. A rendelkezési jog főszabálya a házastársi vagyonközösség megszűnése és a közös vagyon megosztása közötti időben 680
3. A rendelkezési jog kivételes jellegű szabálya a házastársi vagyonközösség megszűnésétől a közös vagyon megosztásáig terjedő időben 682
4:48. § [A közös lakásra és a társasági vagyoni hozzájárulásra vonatkozó külön szabályok] 684
4. A rendelkezési jog gyakorlásából eredő felelősség 687
4:49. § [Harmadik személyekkel szembeni felelősség szerződés esetén] 687
1. A rendelkezési jog gyakorlásából eredő felelősségről általában 687
2. A szerződést kötő házastárs felelőssége 688
3. A szerződéskötésben részt nem vett (másik) házastárs járulékos jellegű és a szerződő házastárssal egyetemleges felelőssége a házastársa által a közös vagyon terhére, de a hozzájárulásával kötött külön szerződésért a harmadik személlyel szemben 689
4:50. § [A házastárs hozzájárulása nélkül kötött szerződés joghatásai] 691
4:51. § [Harmadik személlyel szembeni helytállás jogalap nélküli gazdagodás alapján] ... 694
4:52. § [A szerződést kötő házastárs felelőssége házastársával szemben] 696
5. A vagyonközösség megszűnése 697
4:53. § [A vagyonközösség megszűnése] 697
4:54. § [A vagyonközösség bírósági megszüntetése] 699
4:55. § [A vagyonközösség bírósági megszüntetésének jogkövetkezményei] 701
4:56. § [A vagyonközösség bírósági helyreállítása] 701

6. A házastársi közös vagyon megosztása 702
4:57. § [A közös vagyon megosztása] 702
1. A közös vagyon megosztására vonatkozó igény 702
2. A közös vagyon megosztásának módja 703
4:58. § [A közös vagyoni igények rendezése] 705
4:59. § [A közös vagyon és a különvagyon közötti megtérítési igények] 707
1. A megtérítési igény jellege 707
2. A megtérítés módja 709
3. A megtérítés korlátai 709
4. A megtérítési igény és harmadik személyek 710
4:60. § [A közös vagyoni hányad értéke és kiadása] 713
1. A közös vagyoni hányad értékéről és kiadásáról általában 713
2. Az egyes vagyoni elemek megosztásának módja 714
3. A közös tulajdoni tárgyak megosztásáról általában 715
4. A közös tulajdon megszüntetésének korlátai 715
5. A családjogi szempontok figyelembevétele 717
6. A vagyoni értékű jogok és követelések megosztása 718
4:61. § [A vagyontárgyak és a tartozások szétosztása] 720
1. A vagyoni rész kiadásának főszabálya 720
2. Az egyes vagyontárgyakra vonatkozó különös szabályokról 721
3. A foglalkozás gyakorlása és egyéni vállalkozói tevékenység folytatása céljára szolgáló vagyontárgyak megosztásának speciális szabálya 721
4. A vagyonközösséghez tartozó gazdasági társasági részesedések megosztására vonatkozó általános szabályok 723
5. A társasági részesedések megosztásának speciális házassági vagyonjogi szabályai 724
6. A társasági részesedések (tagváltozást eredményező) átruházásának speciális polgári (társasági) jogi szabályai 726
7. A személyegyesülésbeli (közkereseti és a betéti társasági) részesedés tagváltozást eredményező megosztása a részesedés nem tag házastársra való átruházására vonatkozó speciális társasági jogi szabályok szerint 726
8. A korlátolt felelősségű társaság üzletrészének tagváltozást eredményező megosztása az üzletrész nem tag házastársra való átruházására vonatkozó speciális szabályok szerint 728
9. A részvénytársaság részvényének átruházása a nem részvényes házastársra ... 731
10. A Ptké. 27. és 9–18. §-ai átmeneti rendelkezéseinek egymáshoz való viszonya 733
11. Az egyéni cégbeli és a szövetkezetbeli részesedések megosztása 735
12. A tartozások szétosztása 736
4:62. § [A különvagyon kiadása] 738

VII. Fejezet
A házassági vagyonjogi szerződés 738

1. Általános rendelkezések 738
4:63. § [A házassági vagyonjogi szerződés tartalma] 738
1. A házassági vagyonjogi szerződés Ptk.-beli koncepciójáról 738
2. A Ptk. hatálybalépése előtt kötött házassági vagyonjogi szerződésekről 739
3. A házassági vagyonjogi szerződés szűkebb és tágabb értelemben 740
4. A házassági vagyonjogi szerződés időbeli hatálya 741

5. A házassági vagyonjogi szerződés tartalma és elhatárolása más szerződésektől ... 742
6. A szerződési szabadság korlátai ... 743
4:64. § [A házassági vagyonjogi szerződés megkötésének feltételei] ... 747
4:65. § [A házassági vagyonjogi szerződés alakja és nyilvántartása] ... 748
1. A házassági vagyonjogi szerződés alaki érvényessége ... 748
2. A házassági vagyonjogi szerződés harmadik személyekkel szembeni hatályossága ... 748
3. A házassági vagyonjogi szerződés nyilvántartása ... 749
4:66. § [A házassági vagyonjogi szerződés módosítása és megszüntetése] ... 751
4:67. § [Harmadik személyek védelme] ... 752
4:68. § [Rendelkezés halál esetére] ... 753
2. Közszerzeményi rendszer ... 754
4:69. § [A közszerzeményi rendszer] ... 754
1. A vagyonközösségi rendszertől eltérő vagyonjogi rendszerek mintaszabályai ... 754
2. Közszerzeményi rendszer: az értéktöbbleti elven alapuló szerzeményi közösség fogalma ... 755
4:70. § [A házastárs közszerzeményi részesedésének védelme] ... 756
4:71. § [A közszerzemény megosztása] ... 758
3. Vagyonelkülönítési rendszer ... 759
4:72. § [A vagyonelkülönítési rendszer] ... 759
1. A vagyonelkülönítési rendszer lényege ... 759
2. A vagyonelkülönítés létrejöttének módjai ... 759
4:73. § [A vagyontárgyak használata és kezelése; tartozások, költségek és kiadások viselése] ... 759
4. A szerződés megszűnése ... 760
4:74. § [A szerződés megszűnésének esetei] ... 760
4:75. § [Elszámolás, vagyonmegosztás] ... 763
VIII. Fejezet
A házastársi közös lakás használatának rendezése ... 763
4:76. § [A házastársi közös lakás] ... 763
1. A házastársi közös lakás használatának szabályozásáról ... 763
2. A házastársi közös lakás fogalma ... 764
3. A lakáshasználatra jogosult kiskorú gyermek ... 765
4:77. § [A közös lakással való rendelkezés korlátai] ... 766
4:78. § [A lakáshasználat előzetes szerződéses rendezése] ... 770
4:79. § [A gyermek lakáshasználati jogának figyelembevétele] ... 772
4:80. § [A lakáshasználat rendezése az életközösség megszűnése után] ... 772
1. A lakáshasználat rendezése az életközösség megszűnése után ... 773
2. A lakáshasználat bírói úton történő rendezése ... 773
4:81. § [A közös jogcímen lakott lakás használatának megosztása és a megosztás mellőzése] ... 775
1. A közös jogcímen lakott lakás használatának megosztása ... 775
2. A közös jogcímen lakott lakás használata megosztásának mellőzése ... 776
4:82. § [Az egyik házastárs használati jogának megszüntetése] ... 778

4:83. § [Az egyik házastárs kizárólagos jogcíme alapján lakott lakás használatának rendezése] ... 780
1. Az egyik házastárs kizárólagos jogcíme alapján lakott lakás fogalma ... 780
2. Az egyik házastárs kizárólagos jogcíme alapján lakott lakás használata rendezésének főszabálya ... 782
3. A másik házastárs feljogosítása az osztott, illetve kizárólagos használatra ... 782
4:84. § [A lakáshasználati jog ellenértékének megtérítése] ... 784
1. A lakáshasználati jog ellenértékének megtérítése ... 784
2. A térítés összege ... 785
3. A használati vagy többlethasználati díj ... 786
4:85. § [A lakáshasználat újrarendezése] ... 787

HARMADIK RÉSZ
AZ ÉLETTÁRSI KAPCSOLAT CSALÁDJOGI HATÁSAI ... 791

VII. Cím
Az élettársi tartás ... 791
4:86. § [Az élettársi tartásra való jogosultság] ... 791
1. Egyes partnerkapcsolati formák szabályozása ... 791
2. Élettársi kapcsolat szabályozása a Ptk.-ban ... 793
3. Élettársi tartásra való jogosultság ... 794
4:87. § [A tartásra való érdemtelenség] ... 795
4:88. § [A tartási képesség] ... 796
4:89. § [Megállapodás a tartás egyszeri juttatással történő teljesítéséről] ... 796
4:90. § [A tartás sorrendje az élettárs és a házastárs között] ... 797
4:91. § [A rokontartás szabályainak alkalmazása] ... 797

VIII. Cím
Az élettársak lakáshasználatának rendezése ... 797
4:92. § [A lakáshasználat bírói rendezése] ... 797
4:93. § [Az élettársak közös jogcíme alapján lakott lakás használatának rendezése] ... 798
4:94. § [Az élettárs feljogosítása a másik élettárs kizárólagos jogcíme alapján lakott lakás használatára] ... 799
4:95. § [A lakáshasználat újrarendezése] ... 800

NEGYEDIK RÉSZ
A ROKONSÁG ... 801

IX. Cím
A rokoni kapcsolat ... 801
4:96. § [A rokoni kapcsolat] ... 801
1. A rokonságról általában ... 801
2. A rokonság meghatározása a Ptk.-ban ... 802
4:97. § [A rokoni kapcsolatok alapjai] ... 802

X. Cím
A leszármazáson alapuló rokoni kapcsolat ... 803

IX. Fejezet
Az apai jogállás keletkezése ... 803
4:98. § [Apai jogállást keletkeztető tények] ... 803
1. Koncepcionális változások ... 803
2. Az apasági vélelmek fajtái ... 804

4:99. § [Házassági köteléken alapuló vélelem] 804
1. A házassági köteléken alapuló vélelem keletkezése 805
2. Az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárás a házastársak között ... 806
3. Az apasági vélelem érvényesülése érvénytelen házasság esetében 807
4. A vélelmezett fogamzási idő 807
4:100. § [Reprodukciós eljáráson alapuló vélelem] 808
1. A reprodukciós eljáráson alapuló apasági vélelem feltételei 808
2. A házasságon és a reprodukciós eljáráson alapuló apasági vélelmek összeütközése 809
4:101. § [Apai elismerő nyilatkozaton alapuló vélelem] 810
1. Az elismerés formái 810
2. Az elismerési formák szabályainak egységesítése 811
3. A szívességi apaság 812
4. Apai elismerő nyilatkozat apasági perben 813
5. Az apai elismerés feltételei 814
6. Korlátozottan cselekvőképes és cselekvőképtelen személy nyilatkozatai 815
7. A hozzájáruló nyilatkozatok 815
4:102. § [A teljes hatályú elismerés alaki feltételei és hatálya] 816
4:103. § [Bírósági határozaton alapuló vélelem] 817
1. A bírósági határozaton alapuló vélelemről általában 818
2. A kettős bizonyítás követelménye 819
3. Bizonyítási eszközök a perben 820
4. Az orvosszakértői vizsgálatok 821
5. Apai elismerés a per folyamán 822
6. A névviselés kérdése és az ítélet hatálya 823
4:104. § [Az apaság megállapítása iránti per indítására jogosultak] 824
4:105. § [A perindítás személyessége] 824
4:106. § [Az apaság megállapítása iránti per alperesei] 825

X. Fejezet
Az apaság vélelmének megtámadása 826
4:107. § [Az apasági vélelem megtámadásának okai] 826
1. Az apasági vélelem megtámadásáról általában 826
2. Megtámadási okok 827
3. Az apai elismerés megtámadása 829
4. A reprodukciós eljárás következményeként létrejövő apasági vélelem megtámadása 830
4:108. § [Az apasági vélelem megtámadásának kizártsága] 831
4:109. § [Az apasági vélelem megtámadására jogosultak] 832
4:110. § [A perindítás személyessége] 834
4:111. § [A megtámadási határidők] 835
1. Cselekvőképtelen kiskorú személy helyetti perindítás joga 835
2. A megtámadási határidők 836
4:112. § [Az apasági vélelem megdöntése iránti per alperesei; az ítélet hatálya] 837
4:113. § [Névviselés és kapcsolattartás az apasági vélelem megdöntése után] 839
4:114. § [Az apaság vélelmének megdöntése nemperes eljárásban] 840

XI. Fejezet
Az anyai jogállás 841
4:115. § [Az anyai jogállás] 841
1. Az anyai jogállás 841
2. Az anyaság elismerése 842
3. Az anyasági per 842
4:116. § [Negatív megállapítási per] 843
4:117. § [A perindítás személyessége] 844
4:118. § [Az anyasági per alperesei és az anyai jogállás változásának joghatása] 844

XI. CÍM
AZ ÖRÖKBEFOGADÁS 846

XII. Fejezet
Az örökbefogadás célja és feltételei 846
4:119. § [Az örökbefogadás célja] 846
4:120. § [Az örökbefogadás általános feltételei] 847
4:121. § [Az örökbefogadó személye] 851
4:122. § [Az örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása] 853
4:123. § [Az örökbefogadható gyermek] 857
4:124. § [Az örökbefogadhatónak nyilvánítás] 859
4:125. § [Szülői hozzájárulás a nyílt örökbefogadáshoz] 862
4:126. § [Szülői hozzájárulás a titkos örökbefogadáshoz] 864
4:127. § [Örökbefogadás szülői hozzájárulás nélkül] 865
4:128. § [Örökbefogadás előtti gondozás] 866
4:129. § [Nemzetközi örökbefogadás] 868
4:130. § [A haszonszerzés tilalma] 869
4:131. § [Az örökbefogadás létrejötte és utánkövetése] 869

XIII. Fejezet
Az örökbefogadás joghatásai 871
4:132. § [Gyermeki jogállás az örökbefogadó családjában; közös gyermekké fogadás] ... 871
4:133. § [Joghatás a leszármazásból eredő jogokra és kötelezettségekre] 872
4:134. § [Az örökbefogadott neve] 872
4:135. § [Örökbefogadott gyermek vérségi származás megismeréséhez fűződő joga] ... 874
4:136. § [Tájékoztatás a vér szerinti szülő egészségügyi adatairól] 876

XIV. Fejezet
Az örökbefogadás hatálytalanná válása és felbontása 877
4:137. § [Az örökbefogadás hatálytalanná válása] 877
4:138. § [Az örökbefogadás felbontása kölcsönös kérelemre] 878
4:139. § [Az örökbefogadás felbontása egyoldalú kérelemre] 879
4:140. § [Az örökbefogadást felbontó ítélet hatálya] 880
4:141. § [Az örökbefogadást felbontó határozat hatálya több örökbefogadó esetén] 881
4:142. § [Névviselés az örökbefogadás felbontása esetén] 881
4:143. § [A meghalt örökbefogadó után megszerzett jogok védelme] 881
4:144. § [Az örökbefogadás megszűnésének joghatása
a leszármazáson alapuló rokonságra] 881

XV. Fejezet
Az örökbefogadással kapcsolatos jognyilatkozatok 882
4:145. § [Az örökbefogadással kapcsolatos jognyilatkozatok] 882

XII. CÍM
A SZÜLŐI FELÜGYELET 883

XVI. Fejezet
A szülői felügyelet általános szabályai 883
4:146. § [A kiskorú jogállása; a szülői felügyeleti jogok és kötelezettségek] 883
1. A szülői felügyelet általános szabályai 883
2. A gyermek fogalma 884
3. A szülői felügyeletből eredő jogok és kötelezettségek 885
4:147. § [A szülői felügyelet gyakorlásának elvei] 886
1. A szülők együttműködési kötelezettsége 886
2. A szülők egyenjogúságának elve 887
4:148. § [A gyermek bevonása a döntésekbe] 888
4:149. § [A szülői felügyelet korlátozásának kivételessége] 890

XVII. Fejezet
A szülői felügyelet tartalma 891
1. A gyermek nevének meghatározása 891
4:150. § [A gyermek nevének meghatározása] 891
1. A gyermek nevének meghatározása házastárs vagy élettárs szülők esetében ... 892
2. Képzelt apa nevének bejegyzése 894
4:151. § [Gyámhatósági névmegállapítás] 895
2. A gyermek gondozása és nevelése 896
4:152. § [A gyermek gondozása, lakóhelyének és tartózkodási helyének meghatározása] 896
1. A gyermek gondozása és nevelése 896
2. A gyermek lakóhelye 897
3. A szülői ház elhagyása 898
4. A gyermek kiadása 899
5. A gyermek külföldön tartózkodása 899
4:153. § [A gyermek nevelésének és életpályájának megválasztása] 901
4:154. § [A gyermekekkel tényleges családi kapcsolatban álló személy részvétele a gyermek gondozásában és nevelésében] 902
3. A gyermek vagyonának kezelése 903
4:155. § [A gyermek vagyonának kezelői] 903
1. Fontosabb változások a szülői vagyonkezelés vonatkozásában 903
2. A vagyonkezelés tárgya 904
4:156. § [A szülő egyedüli vagyonkezelői joga] 905
4:157. § [A gyermek vagyonának és jövedelmének felhasználása] 906
4:158. § [A szülő felelőssége a vagyonkezelésért] 907
4:159. § [A szülők vagyonkezelői jogának korlátozása] 908
1. A szülők vagyonkezelői jogának gyámhatósági korlátozása 908
2. A szülők vagyonkezelői jogának törvényi korlátozása 909
4:160. § [A gyermek vagyonának kiadása] 911

4. A gyermek törvényes képviselete 911
4:161. § [A gyermek törvényes képviselete] 911
1. A gyermek törvényes képviseletéről általában 911
2. Cselekvőképtelen kiskorú törvényes képviselete 912
3. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú törvényes képviselete 913
4:162. § [A szülői törvényes képviselet kizártsága a jognyilatkozat személyessége miatt] 914
4:163. § [A szülői törvényes képviselet kizártsága érdekellentét miatt] 915

XVIII. Fejezet
A szülői felügyelet gyakorlása 918

1. A szülők megállapodása a szülői felügyelet gyakorlásáról 918
4:164. § [A szülői felügyelet közös gyakorlása] 918
4:165. § [A különélő szülők megállapodása a felügyeleti jogok megosztásáról és a közös szülői felügyeletről] 919
1. Előzmények, a Csjt. közös szülői felügyeletre vonatkozó rendelkezései 919
2. A szülők megállapodása a szülői felügyeletről 920
3. A bíróság döntése a közös szülői felügyeletről 922
4. Az ún. váltott elhelyezés 923
4:166. § [Döntés a közös szülői felügyelet gyakorlásával összefüggő vitában] 926

2. A szülői felügyelet gyakorlásának bírósági rendezése 927
4:167. § [A szülői felügyelet gyakorlásának bírósági rendezése] 927
4:168. § [A különélő szülő feljogosítása egyes szülői felügyeleti jogok gyakorlására] 932
4:169. § [A gyermek elhelyezése harmadik személynél] 933
4:170. § [A szülői felügyelet gyakorlásának és a gyermek elhelyezésének megváltoztatása] 935
1. A szülői felügyelet gyakorlásának és a gyermek elhelyezésének megváltoztatása 935
2. A közös szülői felügyelet megszüntetése 938
4:171. § [A szülői felügyelet gyakorlásának rendezése és a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti per] 939
1. A peres felek meghatározása 939
2. A gyermek meghallgatása 940
4:172. § [Közvetítés a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránti perben] 945

3. A gyermekétől különélő szülő jogai és kötelezettségei 948
4:173. § [A szülők együttműködési kötelezettsége] 948
4:174. § [A gyermekkel együttélő szülő tájékoztatási kötelezettsége] 950
4:175. § [Közösen gyakorolt szülői felügyeleti jogok] 950
1. Közösen gyakorolt szülői felügyeleti jogokról általában 950
2. A gyermek nevének meghatározása és megváltoztatása 951
3. A szülővel azonos lakóhelyen kívüli tartózkodási hely kijelölése 951
4. A gyermek külföldön tartózkodása 952
5. A gyermek állampolgárságának megváltoztatása 953
6. A gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása 954
7. A kiskorú egészségi ellátásával kapcsolatos döntések 955
4:176. § [A különélő szülő tájékoztatási kötelezettsége] 957
4:177. § [Közvetítés a gyámhatósági eljárásban] 958

4. A kapcsolattartás ... 960
4:178. § [A kapcsolattartás joga] ... 960
1. A kapcsolattartás szabályaiban megvalósuló változások ... 960
2. A szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás ... 961
3. A szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás kivételes esetei ... 962
4:179. § [Kapcsolattartásra jogosult más hozzátartozók] ... 964
4:180. § [A kapcsolattartási jog tartalma] ... 966
1. A kapcsolattartási jog tartalma, a kapcsolattartás formái ... 966
2. A folyamatos kapcsolattartás ... 967
3. Az időszakos kapcsolattartás ... 969
4. A felügyelt kapcsolattartás ... 971
5. A gyermek elvitelével kapcsolatos kiadások viselése ... 972
4:181. § [A kapcsolattartás rendezése] ... 972
4:182. § [Tájékoztatási kötelezettség; az elmaradt kapcsolattartás pótlása] ... 978
4:183. § [Felelősség a kapcsolattartás akadályozásáért, szabályainak megszegéséért] ... 979
4:184. § [A kapcsolattartási jog korlátozása és megvonása] ... 980
1. A kapcsolattartás szüneteltetése ... 980
2. Kapcsolattartás korlátozása, felügyelt kapcsolattartás ... 981
3. A kapcsolattartás megvonása ... 982
4. A kapcsolattartás megváltoztatása ... 983
4:185. § [A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása] ... 983

XIX. Fejezet
A szülői felügyeleti jog szünetelése és megszűnése ... 985
1. A szülői felügyeleti jog szünetelése ... 985
4:186. § [A szülői felügyeleti jog szünetelése] ... 985
1. A szülői felügyeleti jog szünetelése és megszűnése körében bekövetkezett főbb változások ... 985
2. A szülői felügyeleti jog szünetelése ... 986
3. A szülői felügyeleti jog feléledése ... 989
2. A családbafogadás ... 989
4:187. § [A családbafogadás] ... 989
4:188. § [A szülő jogai és kötelezettségei családbafogadás esetén] ... 992
4:189. § [A családbafogadás felülvizsgálata] ... 993
3. A szülői felügyeleti jog megszűnése, megszüntetése és visszaállítása ... 994
4:190. § [A szülői felügyeleti jog megszűnése] ... 994
4:191. § [A szülői felügyeleti jog bírósági megszüntetése] ... 996
4:192. § [A szülői felügyeleti jog bírósági visszaállítása] ... 1001
4:193. § [A szülői felügyeleti jog megszüntetése és visszaállítása iránti per indítására jogosultak és a per alperesei] ... 1001

XIII. CÍM
A ROKONTARTÁS ... 1004

XX. Fejezet
A rokontartás közös szabályai ... 1004
4:194. § [A rokontartásra való jogosultság] ... 1004
1. A családjogi tartás a Ptk.-ban ... 1004
2. A rokontartás jogosultjai és kötelezettjei ... 1005

3. A rokontartásra való jogosultság feltételei ... 1005
4. A tartásra való rászorultság ... 1006
5. Az önhiba hiánya ... 1007
6. A tartásra kötelezhető házastárs, volt házastárs vagy volt élettárs hiánya ... 1007
7. Az érdemtelenség ... 1007
4:195. § [A tartási képesség] ... 1008
4:196. § [A tartásra kötelezettek köre és a tartási kötelezettség sorrendje] ... 1008
4:197. § [A testvértartás] ... 1009
4:198. § [A mostohagyermek tartása] ... 1010
4:199. § [A mostohaszülő és a nevelőszülő tartása] ... 1010
4:200. § [A tartásra jogosultság sorrendje a vér szerinti és a tényleges családi kapcsolatokban] ... 1011
4:201. § [A tartási kötelezettség megoszlása] ... 1011
4:202. § [A tartásra való jogosultság sorrendje] ... 1012
4:203. § [Eltérés a sorrendtől] ... 1012
4:204. § [A tartás mértékének és módjának meghatározása] ... 1013
4:205. § [A tartás mértéke] ... 1014
1. Két, a tartás mértéke tekintetében meghatározó jelentőségű szempont ... 1014
2. A jogosult indokolt szükséglete ... 1014
3. A kötelezett teljesítőképessége ... 1015
4:206. § [A tartás módja] ... 1016
4:207. § [A tartásdíj meghatározása] ... 1016
4:208. § [Tartással kapcsolatos per] ... 1017
4:209. § [A tartás időtartama] ... 1018
4:210. § [A tartás mértékének vagy szolgáltatása módjának módosítása] ... 1019
4:211. § [A tartási kötelezettség megszüntetése] ... 1021
4:212. § [A tartáshoz való jog és a tartási kötelezettség megszűnése] ... 1022

XXI. Fejezet
A kiskorú gyermek tartása ... 1022
4:213. § [A rokontartás szabályainak alkalmazása] ... 1022
4:214. § [A rászorultság vélelme] ... 1023
4:215. § [A szülő tartási kötelezettsége] ... 1023
4:216. § [A gyermektartás módja] ... 1023
4:217. § [A szülők megegyezése a gyermektartásról] ... 1024
1. A szülők megállapodásának bíróság általi jóváhagyásáról ... 1025
2. Gyermektartás egyszeri juttatással való teljesítése ... 1025
3. Gyermektartás egyszeri juttatással való teljesítéséről szóló megállapodás bíróság általi korrekciója ... 1027
4:218. § [A gyermektartásdíj bírósági meghatározása] ... 1028
1. A gyermektartásdíj mértéke meghatározásának szempontjai ... 1028
2. Speciális jövedelmek és szempontok a tartásdíj alapjának számítása szempontjából ... 1030

XXII. Fejezet
A továbbtanuló nagykorú gyermek tartása ... 1031
4:219. § [A rokontartásra és a kiskorú gyermek tartására vonatkozó szabályok alkalmazása] ... 1031
4:220. § [A továbbtanuló nagykorú gyermek tartásra való jogosultsága] ... 1032

4:221. § [A tartásdíj mértéke] ... 1035
4:222. § [Tájékoztatási kötelezettség a tanulmányok folytatásáról] ... 1036

ÖTÖDIK RÉSZ
A GYÁMSÁG ... 1037

XIV. CÍM
A GYÁMRENDELÉS ... 1037
4:223. § [Gyámság alatt álló kiskorú] ... 1037
4:224. § [A gyám feladatköre] ... 1037
4:225. § [A gyámrendelés szükségességének bejelentése] ... 1038
4:226. § [Nevezett gyám] ... 1039
4:227. § [Rendelt gyám] ... 1040
4:228. § [Az ítélőképes gyermek véleményének figyelembevétele] ... 1041
4:229. § [Kötelező gyámrendelés] ... 1041
4:230. § [Gyermekvédelmi gyámság] ... 1043
4:231. § [Többes gyámrendelés] ... 1044
4:232. § [A gyámság viselésének feltételei] ... 1045
4:233. § [Kizárás a gyámság viseléséből] ... 1045

XV. CÍM
A GYÁMSÁG GYAKORLÁSA ... 1046
4:234. § [A gyámság gyakorlása] ... 1046
4:235. § [A gyám jogkörének korlátai] ... 1047
4:236. § [A gyám vagyonkezeléssel kapcsolatos jogai és kötelezettségei] ... 1048
4:237. § [Gyámhatósági felügyelet a gyám működése felett] ... 1048
4:238. § [A gyám költségeinek és kiadásainak megtérítése] ... 1049
4:239. § [A gyám számadási kötelezettsége] ... 1050

XVI. CÍM
A GYÁMSÁGNAK ÉS A GYÁM TISZTSÉGÉNEK MEGSZŰNÉSE ... 1051
4:240. § [A gyámságnak és a gyám tisztségének megszűnése] ... 1051
4:241. § [A gyám felmentése] ... 1052
4:242. § [A gyám elmozdítása] ... 1052
4:243. § [A gyám kötelezettségei a gyámi tisztség megszűnésekor] ... 1053
4:244. § [A gyám kártérítési felelőssége] ... 1054

ÖTÖDIK KÖNYV
DOLOGI JOG ... 1055

ELSŐ RÉSZ
A BIRTOK ... 1055

I. CÍM
A BIRTOK ÉS A BIRTOKVÉDELEM ... 1055

I. Fejezet
A birtok. A birtok megszerzése és elvesztése ... 1055
5:1. § [Birtokos] ... 1055
1. Alapvetés – a birtok fogalma ... 1055
2. A sajátjakénti birtoklás ... 1056
3. Az ideiglenes (időleges) birtokos ... 1056
4. A tényleges hatalomgyakorlás nélküli birtokos ... 1057

5. A birtok és a jogképesség ... 1057
6. A birtok és a cselekvőképessége; a birtoklásra irányuló tudat és akarat; jó- és rosszhiszemű birtokos ... 1058
7. Több személy birtoklása – közös birtok ... 1058
8. Főbirtokos – albirtokos (saját birtok – idegen birtok) ... 1059
5:2. § [A birtok megszerzése] ... 1059
5:3. § [Birtokátruházás] ... 1060
5:4. § [A birtok elvesztése] ... 1063

II. Fejezet
A birtokvédelem ... 1064
5:5. § [A birtokost megillető birtokvédelem] ... 1064
1. A birtokost megillető birtokvédelem ... 1064
2. A birtokháborítás fogalma ... 1065
3. Birtokvédelem és személyiségi jogsértés ... 1066
4. A főbirtokos és az albirtokos közötti birtokvédelem ... 1066
5. Közös birtokosok birtokvédelme ... 1067
6. A birtokháborítás és a szomszédjogok kapcsolata ... 1067
7. A tulajdonvédelem és a birtokvédelem kapcsolata ... 1068
8. A birtokvédelemre jogosult személye, a birtokvédelemre való jogsultság ... 1069
9. A birtoksértő személye ... 1069
5:6. § [Önhatalom] ... 1069
5:7. § [Birtokper] ... 1070
5:8. § [Birtokvédelem a tényleges birtoklási helyzet alapján] ... 1071

II. CÍM
JOGALAP NÉLKÜLI BIRTOKLÁS ... 1073
5:9. § [A jogalap nélküli birtokos helyzete és kiadási kötelezettsége] ... 1073
5:10. § [A jogalap nélküli birtokos megtérítési igénye és elviteli joga] ... 1075
5:11. § [A dolog hasznainak kiadása és a jogalap nélküli birtokos felelőssége] ... 1076
5:12. § [A jogalap nélküli birtokos joga a dolog értékesítésére és felhasználására] ... 1077

MÁSODIK RÉSZ
A TULAJDONJOG ... 1078

III. CÍM
A TULAJDONJOG ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI ... 1078

III. Fejezet
A tulajdonjog általában ... 1078
5:13. § [A tulajdonjog] ... 1078
1. A tulajdonjogról ... 1078
2. A tulajdon magánjogi és közjogi korlátai ... 1078
3. Osztott tulajdon ... 1079

IV. Fejezet
A tulajdonjog tárgyai ... 1079
5:14. § [A dolog] ... 1079
1. A dolgokról általában ... 1079
2. A dolgok osztályozása ... 1080
3. Forgalomképtelen dolgok ... 1080

5:15. § [Alkotórész] ... 1082
5:16. § [Tartozék] ... 1082
5:17. § [Az ingatlanon fennálló tulajdonjog terjedelme] ... 1083
5:18. § [Az épület és a föld tulajdonjoga] ... 1083
5:19. § [A földhasználat szerződéses szabályozása a föld és az épület tulajdonosa között] ... 1084
5:20. § [Elővásárlási jog az épület és a föld elváló tulajdona esetén] ... 1085

IV. CÍM
A TULAJDONJOG TARTALMA ÉS VÉDELME ... 1085

V. Fejezet
A birtokláshoz való jog ... 1085
5:21. § [A birtoklás joga] ... 1085

VI. Fejezet
A használat és a hasznok szedésének joga ... 1085

1. Általános szabályok ... 1085
5:22. § [Használat, hasznok szedése, terhek viselése és veszélyviselés] ... 1085
5:23. § [A dolog használatának általános magánjogi korlátja] ... 1086

2. Egyes szomszédjogok ... 1088
5:24. § [A földtámasz joga] ... 1088
5:25. § [A szomszédos telek igénybevétele] ... 1089

3. A használat különös esetei ... 1090
5:26. § [A szükséghelyzet] ... 1090
5:27. § [A közérdekű használat] ... 1090

4. Túlépítés ... 1091
5:28. § [A jóhiszemű túlépítés] ... 1091
5:29. § [A rosszhiszemű túlépítés] ... 1093

VII. Fejezet
A rendelkezési jog ... 1093

1. A rendelkezési jog általános szabályai ... 1093
5:30. § [A rendelkezési jog tartalma] ... 1093

2. Az elidegenítési és terhelési tilalom ... 1094
5:31. § [Elidegenítési és terhelési tilalom alapítása] ... 1094
5:32. § [Az elidegenítési és terhelési tilalom hatása] ... 1095
5:33. § [Elidegenítési és terhelési tilalom jogszabály vagy bírósági határozat alapján] ... 1095
5:34. § [Az elidegenítési és terhelési tilalomba ütköző rendelkezés ingatlan-nyilvántartási bejegyezhetősége] ... 1096

VIII. Fejezet
A tulajdonjog védelme ... 1096
5:35. § [A tulajdoni igények elévülésének kizártsága] ... 1096
5:36. § [A tulajdonjog védelme] ... 1096
5:37. § [Ingatlan-nyilvántartási igény] ... 1097

V. CÍM
A TULAJDONJOG MEGSZERZÉSE 1098

IX. Fejezet
Tulajdonszerzés átruházással 1098
5:38. § [Az átruházás] 1098
5:39. § [Nem tulajdonostól való tulajdonszerzés] 1099
5:40. § [Tulajdonszerzés pénzen és értékpapíron] 1099

X. Fejezet
Tulajdonszerzés hatósági határozattal és hatósági árverés útján 1100
5:41. § [Tulajdonszerzés hatósági határozattal vagy hatósági árverés útján] 1100
5:42. § [Az állam kártalanítás nélküli tulajdonszerzése hatósági határozattal] 1101

XI. Fejezet
A kisajátítás 1101
5:43. § [Kisajátítás] 1101

XII. Fejezet
Az elbirtoklás 1103
5:44. § [Az elbirtoklás feltételei és jogi hatása] 1103
1. Az elbirtoklásról általában 1103
2. Sajátjakénti birtoklás 1103
3. A dolgot terhelő jogok 1105
4. Tulajdoni hányad elbirtoklása 1105
5:45. § [A jogcímes elbirtoklás] 1106
5:46. § [Jogutódlás az elbirtoklásban] 1107
5:47. § [Az elbirtoklás kizártsága] 1107
5:48. § [Az elbirtoklási idő nyugvása] 1108
5:49. § [Az elbirtoklás megszakadása] 1108

XIII. Fejezet
Tulajdonszerzés terméken, terményen és szaporulaton 1109
5:50. § [Tulajdonszerzés terméken, terményen és szaporulaton] 1109

XIV. Fejezet
A növedék 1109
5:51. § [Tulajdonszerzés a növedéken] 1109

XV. Fejezet
Tulajdonszerzés gazdátlan javakon 1110
5:52. § [Tulajdonszerzés gazdátlan javakon] 1110

XVI. Fejezet
A vadak és a halak tulajdonjogának megszerzése 1110
5:53. § [Tulajdonszerzés vadakon és halakon] 1110

XVII. Fejezet
A találás 1110
5:54. § [Tulajdonszerzés találással] 1110
5:55. § [A találó kötelezettsége] 1111
5:56. § [A jegyző eljárása] 1111
5:57. § [A találó jogainak korlátai és a dolgot terhelő jogok sorsa] 1111
5:58. § [A talált dolog értékesítése] 1112

5:59. § [Közönség számára nyitva álló helyen talált dolog] 1112
5:60. § [A nem eltartható vagy nem megőrizhető dolog esetén követendő eljárás] 1112
5:61. § [A tulajdonos jogai] 1113
5:62. § [Találódíj] 1113
5:63. § [A tulajdonjog és az értékesítés során befolyt vételár sorsa, ha a jogosult nem jelentkezik] 1113
5:64. § [Kincstalálás] 1114

XVIII. Fejezet
A feldolgozás, az átalakítás, az egyesülés, a vegyülés, a hozzáépítés, az átépítés, a beépítés és a ráépítés 1114
5:65. § [Feldolgozás és átalakítás] 1114
5:66. § [Egyesülés és vegyülés] 1115
5:67. § [A feldolgozott, átalakított, egyesült vagy összevegyült dolog értékesítése] 1116
5:68. § [Hozzáépítés] 1116
5:69. § [Beépítés] 1118
5:70. § [Ráépítés] 1118
5:71. § [Rosszhiszemű ráépítés] 1119
5:72. § [A közös tulajdonra vonatkozó szabályok] 1120

VI. CÍM
KÖZÖS TULAJDON ÉS TÁRSASHÁZ 1120

XIX. Fejezet
A közös tulajdon 1120
5:73. § [A közös tulajdon fogalma] 1120
5:74. § [A tulajdonostársak joga a birtoklásra és használatra] 1121
5:75. § [A közös tulajdon hasznainak szedése, költségviselés és veszélyviselés] 1122
5:76. § [A közös tulajdon állagának megóvása] 1122
5:77. § [Több dologból létrejövő közös tulajdon anyagain fennálló jogok sorsa] 1122
5:78. § [Határozathozatal] 1123
5:79. § [A szótöbbséggel hozott határozat bíróság előtti megtámadása] 1123
5:80. § [Rendelkezési jog a saját tulajdoni hányaddal] 1125
5:81. § [Elővásárlási, előbérleti és előhaszonbérleti jog] 1125
5:82. § [A közös tulajdon védelme] 1126
5:83. § [A közös tulajdon megszüntetése iránti igény] 1126
5:84. § [A közös tulajdon megszüntetése] 1126
1. A közös tulajdon megszüntetéséről általában 1127
2. A közös tulajdon megszüntetése természetben 1127
3. Tulajdonba adás megfelelő ellenérték fejében 1128
4. A közös tulajdon tárgyának értékesítése 1129
5. A közös tulajdon megszüntetése az ingatlan társasházzá alakításával 1130

XX. Fejezet
A társasház 1131
5:85. § [A társasház] 1131

HARMADIK RÉSZ
A KORLÁTOLT DOLOGI JOGOK 1133

VII. CÍM
A ZÁLOGJOG 1133

XXI. Fejezet
A zálogjog létrejötte 1133
5:86. § [A zálogjog] 1133
1. A zálogjog fogalma 1133
2. A zálogjog tartalma 1134
3. A zálogjog dologi jogi jellegének meghatározása 1136
4. A dologi jelleg megjelenése a bírói gyakorlatban 1138
5. Kielégítési elsőbbség zálogjog alapján 1140
6. A zálogjog járulékosságának jelentése 1141
7. Járulékosság a zálogjog területén 1143
5:87. § [A zálogjog létrejötte] 1146
5:88. § [A zálogjog alapítása] 1149
1. A dologi jogi ügylet tanának megjelenése a Ptk.-ban 1149
2. A zálogjogot alapító ügylet 1150
5:89. § [A zálogszerződés] 1151
1. A zálogszerződés funkciója és jogi jellege 1152
2. A zálogszerződés kötelező tartalmi elemei 1153
3. A zálogtárgy meghatározására vonatkozó sajátosságok 1154
4. A biztosított követelés meghatározásának lehetséges módjai 1156
5. A zálogszerződés létrejöttéhez fűződő joghatások 1156
6. A zálogszerződés lehetséges tartalmi elemei 1157
7. A zálogszerződés alanyai 1158
8. A zálogszerződés és az alapjogviszony közötti kapcsolat 1159
9. A zálogszerződés alakszerűsége 1160
5:90. § [Fogyasztói zálogszerződés] 1160
5:91. § [A zálogszerződés felek közötti hatálya] 1163
5:92. § [Törvényes zálogjog] 1164
5:93. § [A jelzálogjog bejegyzése] 1166
1. A jelzálogjog és a kézizálogjog elhatárolása 1166
2. A nyilvántartási bejegyzés jogi jellege 1167
3. Az ingatlan-jelzálogjog 1168
4. Az ingójelzálogjog 1169
5. A jogon és követelésen fennálló zálogjog 1170
5:94. § [A birtokátruházás kézizálogjog esetén] 1170
5:95. § Az óvadék alapítása] 1172
1. Óvadék az 1959-es Ptk.-ban 1172
2. Az óvadék szabályainak integrálása a zálogjogba 1172
3. Az óvadékul leköthető vagyontárgyak köre 1173
4. Az óvadékkal biztosítható követelések köre 1175
5. Az óvadék alapítása és létrejötte 1177
6. Értékpapírok megterhelése 1179
7. A befektetési szolgáltatások körében nyújtott óvadékra vonatkozó szabályok 1180

8. A közvetlen kielégítés joga 1181
9. Óvadék a felszámolási eljárásban 1182
5:96. § [Zálogjogosulti bizományos] 1183
1. A zálogjogosulti bizományos intézményének a bevezetése 1184
2. A zálogjogosulti bizományos kijelölése 1184
3. A zálogjogosulti bizományos bejegyzése a megfelelő nyilvántartásba 1185
4. A zálogjogosulti bizományos jogállása és felelőssége 1186
5. A zálogjogosulthoz kerülő vagyon védettsége 1188
6. A Ptkmód. módosító rendelkezései 1189
7. A zálogjogosulti bizományos szerepe a fizetésképtelenségi eljárásokban 1191

XXII. Fejezet
A zálogjoggal biztosított követelés 1192
5:97. § [A zálogjoggal biztosítható követelés] 1192
1. Zálogjog és biztosított követelés viszonya 1192
2. A zálogjoggal biztosított követelés a Ptk. alapján 1195
3. A biztosított követelés meghatározása az alapul fekvő jogviszonyra utalással 1196
5:98. § [A zálogtárggyal való helytállás terjedelme] 1199
1. A zálogkötelezett helytállásának mértéke 1199
2. A biztosított követelés terjedelmének meghatározása felszámolási eljárásban 1200
5:99. § [A biztosított követelés átruházása és megterhelése] 1202
1. A követelés és a zálogjog együttes átszállása 1202
2. A követelés és a zálogjog részleges átszállása 1203
3. A zálogjog követelés nélküli fennmaradása 1204
4. A követelés zálogjog nélküli átszállása 1205
5. Alzálogjog 1206
5:100. § [Az önálló zálogjog] 1208
1. Az önálló zálogjog szabályozása a Ptk. előtt 1209
2. Az önálló zálogjog újraszabályozását meghatározó körülmények 1210
3. Az újraszabályozott önálló zálogjog fogalma 1211
4. Az összegszerű meghatározottság követelménye 1213
5. A zálogszerződés mint a zálogjog alapításának szükségszerű eleme 1215
6. A zálogszerződés tartalmi elemei 1215
7. A zálogszerződés alakszerűségi követelményei 1216
8. Az önálló zálogjogot alapító zálogszerződés tartalmára vonatkozó eltérő rendelkezések 1217
9. A zálogszerződés hiányának jogkövetkezménye 1219
10. Önálló zálogjog alapítására irányuló fogyasztói zálogszerződés 1219
11. A biztosítéki szerződés jellege és a zálogszerződéssel való kapcsolata 1221
12. A biztosítéki szerződés kötelező tartalmi elemei 1222
13. A biztosítéki szerződésre vonatkozó egyéb rendelkezések 1225
14. Az önálló zálogjog átruházása 1227
15. A törvény erejénél fogva bekövetkező jogutódlás a biztosítéki szerződésben 1228
16. Az új zálogjogosult általános szerződési feltételeinek alkalmazhatósága ... 1229
17. Az önálló zálogjog átruházása mint jogátruházás 1230
18. A megtérítési igény biztosítása önálló zálogjog esetén 1231

19. A kifogások gyakorlása 1232
20. A személyes adós védelme 1233
21. A kielégítési jog megnyílása – a felmondás 1234
22. Az önálló zálogjog átjegyzése, illetve törlése 1236
23. Az átváltoztatás 1238
24. Az önálló zálogjogra vonatkozó utaló szabály 1241

XXIII. Fejezet
A zálogjog tárgya 1241
5:101. § [A zálogtárgyak] 1241
1. A lehetséges zálogtárgyak köre 1242
2. Jogon vagy követelésen fennálló zálogjog 1243
3. Az alzálogjog 1245
4. A zálogkötelezettet megillető rendelkezési jog hiánya 1245
5:102. § [A körülírással meghatározott zálogtárgy] 1245
5:103. § [A zálogtárgy alkotórészei, tartozékai és hasznai] 1247
5:104. § [A zálogtárgy helyébe lépő dolog vagy más érték] 1249
5:105. § [Zálogjog több zálogtárgyon] 1251

XXIV. Fejezet
A felek jogai és kötelezettségei a kielégítési jog megnyílása előtt 1255
5:106. § [A kézizálogjog tárgyának birtoklása, használata és hasznosítása] 1255
1. Diszpozitív szabályozás 1255
2. A kézizálogjog tartalma a kielégítési jog megnyílása előtt 1256
5:107. § [A kézizálogfedezet védelme] 1257
1. A zálogkötelezett és a személyes adós ellenőrzési joga 1258
2. A zálogjogosultat terhelő tájékoztatási, felszólítási kötelezettség 1259
3. Értékesítés a zálogfedezet csökkenése esetén 1260
4. A zálogtárgy, illetve a biztosított követelés értékének változása 1261
5. A zálogkötelezett helyettesítési joga és a zálogtárgy helyébe lépő más érték 1262
5:108. § [A jelzálogjog tárgyának birtoklása, használata és hasznosítása] 1262
5:109. § [A jelzálogfedezet védelme] 1263
5:110. § [Az elzálogosított követelés mint zálogfedezet védelme] 1265
1. A zálogkötelezett rendelkezési jogának korlátozása 1266
2. Kifogások és ellenkövetelések felhozatala 1268
5:111. § [Az elzálogosított követelés kötelezettjének jogai és kötelezettségei] 1269

XXV. Fejezet
A hitelbiztosítéki nyilvántartás 1271
5:112. § [A hitelbiztosítéki nyilvántartás alapelvei] 1271
5:113. § [A hitelbiztosítéki nyilvántartás tartalmát meghatározó nyilatkozatok] 1273
5:114. § [A zálogjog bejegyzése] 1274
5:115. § [A zálogjog bejegyzésére irányuló nyilatkozat tartalma] 1275
5:116. § [A hitelbiztosítéki nyilvántartás tartalma] 1276
5:117. § [A zálogjog törlése] 1278

XXVI. Fejezet
A zálogjogok rangsora 1278
5:118. § [A zálogjog megalapításához kötődő rangsor elve] 1278
5:119. § [A zálogtárgy helyébe lépő vagy a zálogfedezet kiegészítésére adott tárgyon fennálló zálogjog ranghelye] 1281
5:120. § [A hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyzett zálogjog tárgyainak változása] ... 1282
5:121. § [A rendelkezési jog korábbi jogosultja által alapított zálogjog] 1282
5:122. § [A zálogtárgy megszerzését biztosító zálogjog elsőbbsége] 1283
5:123. § [Óvadék és jelzálogjog közötti rangsor] 1284
5:124. § [Ranghely-szerződés] 1284
5:125. § [A zálogjog ranghelyének előzetes biztosítása] 1286
A ranghely előzetes biztosítása 1286

XXVII. Fejezet
A zálogjog érvényesítése 1287
1. A kielégítési jog gyakorlásának általános szabályai 1287
5:126. § [A kielégítési jog] 1287
1. A kielégítési jog fogalma és gyakorlásának feltételei 1288
2. Az előtörlesztés lehetősége 1290
3. A sortartási kötelezettség hiánya 1290
4. Kifogások és beszámítás 1291
5. A kielégítési jog gyakorlásának időbeli korlátai 1292
6. A kielégítési jog gyakorlásának módja 1293
7. Fizetésiszámla-követelést terhelő zálogjog érvényesítése 1294
2. A zálogjog bírósági végrehajtáson kívüli érvényesítésének közös szabályai 1295
5:127. § [A kielégítési jog bírósági végrehajtáson kívüli gyakorlásának módjai] 1295
5:128. § [A kielégítési jog gyakorlása fogyasztóval szemben] 1296
5:129. § [A zálogjog érvényesítésének átvételéhez való jog] 1298
5:130. § [A kielégítési jog gyakorlásának felfüggesztése vagy korlátozása] 1298
3. A zálogtárgy zálogjogosult általi értékesítése 1299
5:131. § [Az előzetes értesítés] 1299
1. A zálogtárgy zálogjogosult általi értékesítése 1300
2. Az előzetes értesítés 1300
5:132. § [A zálogtárgy birtoklásához való jog] 1301
5:133. § [A kereskedelmi ésszerűség követelménye] 1302
5:134. § [Az értékesítés] 1303
5:135. § [Elszámolás, az értékesítés bevételének felosztása] 1304
4. A zálogtárgy tulajdonjogának a zálogjogosult által történő megszerzése 1306
5:136. § [A zálogtárgy zálogjogosult általi megszerzésének tilos esete] 1306
5:137. § [A zálogtárgy tulajdonjogának a zálogjogosult által történő megszerzése a kielégítési jog megnyílását követően] 1307
5:138. § [A közvetlen kielégítés joga] 1309
5. Az elzálogosított jog vagy követelés érvényesítése 1311
5:139. § [Az elzálogosított jog vagy követelés érvényesítése] 1311
5:140. § [Alzálogjog érvényesítése] 1311
1. Alzálogjog a Ptk.-ban 1312
2. Az elzálogosított követelés lehetséges biztosítékai 1313

3. Az elzálogosított követelést nem biztosítja zálogjog 1313
4. Az elzálogosított követelést zálogjog biztosítja 1314
5. Az elzálogosított követelést zálogjog és kezesség is biztosítja 1315
6. Az elzálogosított követelést zálogjog nem, csak kezesség biztosítja 1315
7. Az alzálogjog érvényesítésére vonatkozó új rendelkezések 1316
5:141. § [Követelést megtestesítő értékpapírok] 1318

XXVIII. Fejezet
A zálogjog megszűnése 1319
5:142. § [A zálogjog megszűnése] 1319
1. A megszűnéshez kapcsolódó járulékosság 1319
2. Az egyes megszűnési okok 1320
3. Az elévülés 1321
4. A biztosított követelés zálogjog nélküli átruházása 1322
5. Kivételek a zálogjog megszűnéséhez kapcsolódó járulékosság alól 1324
6. A biztosított követelés teljesítése a nem zálogkötelezett személyes adós által 1325
7. A hitelező kielégítése a nem személyes adós dologi kötelezett által 1325
8. A hitelező kielégítése harmadik személy által 1328
9. A tulajdonosi zálogjog 1329
5:143. § [Zálogjogtól mentes tulajdonszerzés] 1330
5:144. § [A zálogjogosult kötelezettsége a zálogjog megszűntekor] 1331

VIII. CÍM
A HASZNÁLATI JOGOK 1332

XXIX. Fejezet
A földhasználat 1332
5:145. § [Földhasználati jog a föld és az épület szétváló tulajdonjoga esetén] 1332
1. A használati jogokról 1332
2. A földhasználat 1332

XXX. Fejezet
A haszonélvezet 1333
5:146. § [A szerződésen alapuló haszonélvezet keletkezése] 1333
5:147. § [A haszonélvezeti jog tartalma] 1334
5:148. § [A haszonélvezet gyakorlásának átengedése] 1335
5:149. § [A haszonélvező jogai és kötelezettségei a haszonélvezet fennállása alatt] 1336
5:150. § [A költségek viselése] 1337
5:151. § [A rendhagyó haszonélvezet] 1337
5:152. § [A tulajdonos jogai a haszonélvezet fennállása alatt] 1338
5:153. § [A haszonélvezet tárgyának elpusztulása] 1339
5:154. § [A haszonélvezet megszűnése] 1339
5:155. § [A haszonélvező kötelezettségei a haszonélvezet megszűnése esetén] 1340

XXXI. Fejezet
A jog és követelés haszonélvezetére vonatkozó különös szabályok 1340
5:156. § [Haszonélvezet jogokon] 1340
5:157. § [A jog haszonélvezőjének jogállása] 1341
5:158. § [Haszonélvezet követelésen] 1341

XXXII. Fejezet
A használat 1342
5:159. § [A használat] 1342

IX. CÍM
SZOLGALOM ÉS KÖZÉRDEKŰ HASZNÁLAT 1343

XXXIII. Fejezet
A telki szolgalom 1343
5:160. § [A telki szolgalom fogalma] 1343
5:161. § [A telki szolgalom létrejötte szerződéssel és elbirtoklással] 1344
1. A telki szolgalom létrejötte 1344
2. Telki szolgalom elbirtoklása 1345
5:162. § [A telki szolgalom gyakorlása] 1346
5:163. § [A telki szolgalom megszűnése] 1346

XXXIV. Fejezet
Közérdekű használat 1347
5:164. § [A közérdekű használati jog] 1347

NEGYEDIK RÉSZ
AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁS 1348

X. CÍM
AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁS ÉS ANNAK ELVEI 1348
5:165. § [Az ingatlan-nyilvántartás] 1348
5:166. § [Az ingatlan-nyilvántartás nyilvánossága] 1348
5:167. § [Az okirati elv] 1349
5:168. § [A bejegyzési elv] 1350
5:169. § [A rangsor elve] 1351
5:170. § [Az ingatlan-nyilvántartás közhitelessége] 1351

XI. CÍM
AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁS KÖZHITELESSÉGE 1351
5:171. § [Az ingatlan-nyilvántartási közhitelesség tartalma] 1351
5:172. § [Az ingatlan-nyilvántartásban bízva jogot szerző jóhiszeműsége] 1352
5:173. § [Az ingatlan-nyilvántartás teljessége] 1353
5:174. § [Jóhiszeműen és ellenérték fejében szerzők védelme] 1353
5:175. § [Az ingatlan-nyilvántartáson kívül jogot szerző jogállása] 1354
5:176. § [Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés hatályának kiterjesztése] 1354
5:177. § [Az ingatlan-nyilvántartási adatok irányadó jellege] 1355

XII. CÍM
BEJEGYZÉS, FELJEGYZÉS. RANGSOR ÉS RANGHELY 1355
5:178. § [A bejegyzés] 1355
5:179. § [A feljegyzés] 1357
5:180. § [A rangsor és a ranghely] 1357
5:181. § [A jog tartalmának megváltozása] 1358

XIII. CÍM
AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁS HELYESBÍTÉSE;
A TÖRLÉSI ÉS A KIIGAZÍTÁSI KERESET; JOGVÉDELMI HATÁS 1358
5:182. § [Az ingatlan-nyilvántartás helyesbítése] 1358
5:183. § [Bejegyzés törlése] 1360

5:184. § [A törlési és kiigazítási igény] 1361
5:185. § [Bejegyeztetési kötelezettség] 1361
5:186. § [A bejegyzés kijavítása] 1361
5:187. § [Az ingatlan-nyilvántartás jogvédelmi hatása] 1362

HATODIK KÖNYV
KÖTELMI JOG 1365

ELSŐ RÉSZ
A KÖTELMEK KÖZÖS SZABÁLYAI 1365

I. CÍM
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 1365

I. Fejezet
A kötelem 1365
6:1. § [A kötelem] 1365
6:2. § [Kötelemkeletkeztető tények] 1367
6:3. § [A kötelem megszűnése] 1368
1. A kötelemszüntető okok nevesítése a Ptk.-ban 1369
2. A szolgáltatás teljesítése 1369
3. Confusio 1370
4. A kötelezett halála vagy jogutód nélküli megszűnése 1370
5. A jogosult halála vagy jogutód nélküli megszűnése 1370
6. A kötelem megszüntetésére irányuló megállapodás 1370
7. Egyéb ok 1371

II. Fejezet
A jognyilatkozat 1371
6:4. § [A jognyilatkozat] 1371
6:5. § [A jognyilatkozat hatályosulása] 1373
6:6. § [Alakisághoz kötött jognyilatkozat] 1374
6:7. § [Írásbeli alakhoz kötött jognyilatkozat] 1375
6:8. § [A jognyilatkozat értelmezése] 1377
6:9. § [A szerződés szabályainak megfelelő alkalmazása] 1378
6:10. § [A jognyilatkozatra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazása] 1379

III. Fejezet
A képviselet 1379

1. A képviselet általános szabályai] 1379
6:11. § [Képviselet] 1379
6:12. § [A képviseleti jog korlátozása] 1380
6:13. § [Érdekellentét] 1380
6:14. § [Álképviselet] 1382
2. Ügyleti képviselet 1383
6:15. § [Meghatalmazás] 1383
6:16. § [Általános meghatalmazás] 1385
6:17. § [A képviselet terjedelme] 1385
3. A képviselet egyes sajátos esetei 1386
6:18. § [Vélelmezett és látszaton alapuló képviselet] 1386
6:19. § [Ügyeinek vitelében akadályozott személy képviselete] 1386
6:20. § [Eseti gondnokság és eseti gyámság] 1387

IV. Fejezet
Az elévülés 1388
6:21. § [Az időmúlás joghatása] 1388
6:22. § [Elévülés] 1390
6:23. § [Az elévülés joghatásai] 1391
6:24. § [Az elévülés nyugvása] 1392
6:25. § [Az elévülés megszakítása] 1393
1. Az elévülés megszakításáról általában 1393
2. A kötelezett tartozáselismerése 1394
3. A kötelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezség 1395
4. A követelés bírósági eljárásban való érvényesítése 1395
5. Csődeljárás 1396
6. A megszakítás jogkövetkezménye 1396

V. Fejezet
Tartozáselismerés. Egyezség 1397
6:26. § [Tartozáselismerés] 1397
6:27. § [Egyezség] 1398

II. CÍM
TÖBBALANYÚ KÖTELMEK 1399

VI. Fejezet
Több kötelezett a kötelemben 1399
6:28. § [Osztott kötelezettség] 1399
6:29. § [Egyetemleges kötelezettség] 1400
6:30. § [Az egyetemleges kötelezettek egymás közti viszonya] 1402

VII. Fejezet
Több jogosult a kötelemben 1403
6:31. § [Több jogosult osztható szolgáltatás esetén] 1403
6:32. § [Jogosulti együttesség] 1404
6:33. § [A jogosultak egyetemlegessége] 1405

III. CÍM
A KÖTELEM TELJESÍTÉSE 1406

VIII. Fejezet
Általános rendelkezések 1406
6:34. § [A teljesítés általános szabálya] 1406
6:35. § [A teljesítés ideje] 1408
6:36. § [Idő előtti teljesítés] 1409
6:37. § [A teljesítés helye] 1410
6:38. § [A teljesítés elismerése] 1411
6:39. § [A teljesítési költségek viselése] 1413
6:40. § [Fajlagos szolgáltatás elosztása] 1413
6:41. § [Elszámolás több tartozás esetén] 1414

IX. Fejezet
A pénztartozás teljesítése 1415
6:42. § [Fizetés] 1415
6:43. § [Pénztartozás idő előtti teljesítése] 1416
6:44. § [Pénztartozás teljesítésének helye] 1417

6:45. § [Pénztartozás teljesítésének módja] 1418
6:46. § [Elszámolás több tartozás esetén] 1420
6:47. § [Kamat] 1421
6:48. § [Késedelmi kamat] 1424

X. Fejezet
Beszámítás 1425
6:49. § [Pénzkövetelések beszámítása] 1425
6:50. § [Pénzkövetelések beszámításának korlátai] 1427
6:51. § [A beszámítás kizártsága] 1428
6:52. § [A beszámítás szabályainak alkalmazása nem pénzkövetelés esetén] 1428

XI. Fejezet
A teljesítés sajátos esetei 1429
1. Bírósági és közjegyzői letét 1429
6:53. § [Bírósági letét útján való teljesítés] 1429
6:54. § [Visszakövetelés és elévülés] 1430
6:55. § [A letét kiadása] 1431
6:56. § [Közjegyzői letét] 1432
2. Harmadik személy részéről történő teljesítés 1432
6:57. § [Harmadik személy részéről történő teljesítés] 1432

MÁSODIK RÉSZ
A SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI 1435

IV. CÍM
A SZERZŐDÉS. A SZERZŐDÉSI JOG ALAPELVEI 1435
6:58. § [A szerződés] 1435
6:59. § [Szerződési szabadság] 1436
1. A szerződési alapelvekről 1436
2. A szerződési szabadság mint alkotmányos jog 1436
3. A szerződési szabadság szintjei 1437
4. A szerződési szabadság korlátai 1438
6:60. § [Jogszabály által meghatározott szerződési tartalom] 1438
1. Kógencia és diszpozitivitás a szerződési jogban 1438
2. Szerződések tartalmának jogszabályi rendelkezéssel való visszamenőleges megváltoztatása 1439
6:61. § [Visszterhesség vélelme] 1440
6:62. § [Együttműködési és tájékoztatási kötelezettség] 1440

V. CÍM
A SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE ÉS ÉRTELMEZÉSE 1442

XII. Fejezet
A szerződés létrejötte 1442
6:63. § [A szerződés létrejötte és tartalma] 1442
1. A szerződés létszakaszai 1442
2. A konszenzus 1443
3. A szerződés további tartalmi elemei 1444
4. A szerződés létrejöttének folyamata 1444
6:64. § [Ajánlati kötöttség] 1444
6:65. § [Az ajánlati kötöttség megszűnése] 1445

6:66. § [Az ajánlat elfogadása] 1447
6:67. § [Új ajánlat, módosított elfogadás] 1447
1. Az ajánlat és az elfogadás közötti eltérés lehetséges jogkövetkezményei 1447
2. A szerződés utólagos írásba foglalása 1449
6:68. § [Késedelmes elfogadás] 1449
6:69. § [A szerződés létrejöttének időpontja és helye] 1450
6:70. § [Írásbeli alakhoz kötött szerződés] 1450

XIII. Fejezet
Szerződéskötési kötelezettség 1451
6:71. § [Szerződéskötési kötelezettség jogszabály alapján] 1451
6:72. § [Elzárkózás szerződéskötéstől gazdasági erőfölénnyel visszaélve] 1453
6:73. § [Előszerződés] 1453

XIV. Fejezet
Szerződéskötés versenyeztetési eljárás során 1455
6:74. § [Felhívás ajánlattételre versenyeztetési eljárásban] 1455
1. A versenyeztetési eljárásról 1455
2. Szerződéskötési kötelezettség versenyeztetési eljárásban 1456
6:75. § [Ajánlati kötöttség versenyeztetési eljárásban] 1456
6:76. § [Árra vonatkozó versenyeztetési eljárás] 1457

XV. Fejezet
Szerződéskötés általános szerződési feltételekkel 1458
6:77. § [Általános szerződési feltétel] 1458
1. Az általános szerződési feltételek szerepéről 1458
2. Az általános szerződési feltétel fogalma 1459
6:78. § [Az általános szerződési feltétel szerződéses tartalommá válása] 1460
1. Az ÁSZF szerződéses tartalommá válása 1460
2. Az ÁSZF módosításának szerződéses tartalommá válása 1461
6:79. § [Fogyasztóval szembeni többletkövetelés szerződéses tartalommá válása] 1462
6:80. § [Szerződési feltételek ütközése] 1462
6:81. § [Általános szerződési feltételek ütközése] 1462

XVI. Fejezet
Az elektronikus úton történő szerződéskötés különös szabályai 1463
6:82. § [Tájékoztatás elektronikus úton történő szerződéskötés esetén] 1463
1. Az elektronikus szerződéskötés szabályozása 1463
2. Tájékoztatási kötelezettség az elektronikus szerződéskötés kapcsán 1464
6:83. § [Az adatbeviteli hibák javítása] 1465
6:84. § [Elektronikus szerződési jognyilatkozat és annak visszaigazolása] 1465
6:85. § [Az elektronikus szerződéskötési szabályok hatálya és kógenciája] 1466

XVII. Fejezet
A szerződés értelmezése 1467
6:86. § [A szerződés értelmezése] 1467
6:87. § [Teljességi záradék] 1468

VI. CÍM
AZ ÉRVÉNYTELENSÉG 1469

XVIII. Fejezet
Semmisség és megtámadhatóság 1469
6:88. § [Semmisség] 1469
1. Az érvénytelenségről általában 1469
2. A semmisség hivatalból való észlelése 1470
3. A semmis szerződés átértelmezése 1471
4. Kereshetőségi jog semmisség kapcsán 1471
5. Az ügyész keresetindítási joga a szerződés semmissége alapján 1472
6:89. § [Megtámadás] 1472
1. A megtámadás és a semmisség elhatárolása 1472
2. A megtámadásra jogosultak 1472
3. A megtámadás 1473
4. A megtámadási jog gyakorlása kifogásként 1473
5. A megtámadási jog megszűnése 1473

1. A szerződési akarat hibája 1474
6:90. § [Tévedés] 1474
1. A tévedésről általában 1474
2. A tévedés és a feltűnő értékaránytalanság elhatárolása 1476
3. A tévedés és a megtévesztés elhatárolása 1477
4. A közös tévedés és téves feltevés 1477
5. A tévedésre alapozott megtámadás akadályai 1478
6. Tévedés és szerződésszegés 1479
6:91. § [Megtévesztés és jogellenes fenyegetés] 1480
1. A megtévesztés 1480
2. A fenyegetés 1482
3. Megtévesztés vagy fenyegetés harmadik személy részéről 1484
6:92. § [Titkos fenntartás, színlelt szerződés] 1484
1. A titkos fenntartás 1484
2. A színlelt szerződés 1485
6:93. § [Akarathiba ingyenes szerződés esetén] 1486

2. A szerződési jognyilatkozat hibája 1486
6:94. § [A szerződés alaki hibájának orvoslása] 1486

3. A célzott joghatás hibája 1487
6:95. § [Tilos szerződés] 1487
1. A jogszabályba ütköző szerződés 1487
2. A jogszabály megkerülésével kötött szerződés 1488
6:96. § [Jóerkölcsbe ütköző szerződés] 1488
6:97. § [Uzsorás szerződés] 1493
6:98. § [Feltűnő értékaránytalanság] 1494
6:99. § [Fiduciárius hitelbiztosítékok semmissége] 1496
6:100. § [Fogyasztói jogot csorbító feltétel] 1497
6:101. § [Fogyasztó joglemondó nyilatkozata] 1498

6:102. § [Tisztességtelen általános szerződési feltétel] 1498
1. Az általános szerződési feltételek tisztességtelensége 1499
2. Az általános szerződési feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálandó körülmények 1500
3. A tisztességtelenségi kontroll alól kivett esetek 1501
4. A tisztességtelen általános szerződési feltétel megtámadása 1502
6:103. § [Tisztességtelen szerződési feltétel fogyasztói szerződésben] 1502
1. A fogyasztó és vállalkozás közötti szerződési feltételek tisztességtelenségéről 1502
2. Az általános szerződési feltétel egyértelműségének hiánya 1503
3. A fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés tartalmává váló tisztességtelen szerződési feltétel semmissége 1504
6:104. § [Egyes tisztességtelen kikötések fogyasztói szerződésben] 1504
6:105. § [Tisztességtelen általános szerződési feltétellel kapcsolatos közérdekű kereset] 1506
6:106. § [Vállalkozások közötti szerződéssel, valamint szerződő hatóság szerződő hatóságnak nem minősülő vállalkozással kötött szerződésével kapcsolatos közérdekű kereset] 1507
6:107. § [Lehetetlen szolgáltatás. Érthetetlen, ellentmondó kikötés] 1508

XIX. Fejezet
Az érvénytelenség jogkövetkezményei 1509
6:108. § [Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása] 1509
1. Az érvénytelenség „elsődleges” és további jogkövetkezményei 1509
2. Az érvénytelenség megállapítása egyéb jogkövetkezmények levonása nélkül ... 1510
3. Kérelemhez kötöttség az érvénytelenség következményeinek a levonása körében 1510
6:109. § [A kárveszély átszállása] 1511
6:110. § [Bírósági érvényessé nyilvánítás visszamenő hatállyal] 1511
6:111. § [A szerződés érvényessé válása a felek akaratából] 1513
6:112. § [Eredeti állapot helyreállítása] 1514
6:113. § [Az alaptalan gazdagodás pénzbeni megtérítése] 1517
1. A pénzbeni megtérítés mint érvénytelenségi jogkövetkezmény 1517
2. A kölcsönös megtérítési kötelezettség alóli kivételek 1518
3. Uzsora esetére vonatkozó különös szabályok 1518
6:114. § [Részleges érvénytelenség] 1519
1. A részleges érvénytelenség főszabálya 1519
2. Részleges érvénytelenség fogyasztói szerződésben 1520
6:115. § [Járulékos igények érvénytelen szerződés esetén] 1521

VII. CÍM
A SZERZŐDÉS HATÁLYA. HATÁLYTALANSÁG 1522
6:116. § [Feltétel és időhatározás] 1522
1. A szerződés hatálya 1523
2. A szerződés időbeli hatálya 1523
3. A felfüggesztő és a bontó feltétel 1524
4. Az érthetetlen, ellentmondó, jogellenes, lehetetlen feltétel 1524
5. Időhatározás 1525
6:117. § [Függőben lévő feltétel] 1525
6:118. § [Beleegyezéstől vagy jóváhagyástól függő szerződés] 1526

6:119. § [A hatálytalan szerződés joghatása] 1527
6:120. § [Fedezetelvonó szerződés] 1528
1. A szerződés személyi hatálya: a relatív hatálytalanság 1528
2. A fedezetelvonás mint a relatív hatálytalanság esete 1529
3. A hitelező fedezetelvonásra való hivatkozásának feltételei 1530
4. A fedezetelvonás jogkövetkezményei 1532
5. A szerző fél elesése a vagyoni előnytől 1533
6. A fedezetelvonás kapcsolata az érvénytelenséggel 1534
7. Fedezetelvonó szerződés és felszámolási eljárás 1535

VIII. CÍM
BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSBAN NEM ÉRVÉNYESÍTHETŐ KÖVETELÉS 1536
6:121. § [Bírósági eljárásban nem érvényesíthető követelés] 1536

IX. CÍM
A SZERZŐDÉS TELJESÍTÉSE 1538

XX. Fejezet
Általános rendelkezések 1538
6:122. § [A kárveszély átszállása] 1538
6:123. § [A szolgáltatás minősége] 1539
6:124. § [Dokumentáció átadása] 1541
6:125. § [Többletszolgáltatás] 1542
6:126. § [Akadályközlési kötelezettség] 1542
6:127. § [A szolgáltatás megvizsgálásának kötelezettsége] 1543
6:128. § [Egyidejű teljesítés] 1544
6:129. § [Közreműködő igénybevétele] 1545
6:130. § [Pénztartozás teljesítésének ideje] 1546
1. A szerződéses pénztartozás teljesítésének ideje 1547
2. A teljesítési határidő vállalkozások közötti szerződés esetén 1548
3. A teljesítési határidő pénztartozás fizetésére kötelezett szerződő hatóság szerződéseiben 1548
6:131. § [Pénztartozás idő előtti teljesítése fogyasztói szerződés esetén] 1549
6:132. § [A kikötött kamat mérséklése] 1549
6:133. § [Költség] 1551

XXI. Fejezet
A teljesítés különös esetei 1551
6:134. § [Teljesítés vagylagos szolgáltatás esetén] 1551
6:135. § [Teljesítés osztható szolgáltatás esetén] 1553
6:136. § [Harmadik személy javára szóló szerződés teljesítése] 1553

X. CÍM
A SZERZŐDÉSSZEGÉS 1555

XXII. Fejezet
A szerződésszegés általános szabályai 1555
6:137. § [Szerződésszegés] 1555
1. A szerződésszegésre vonatkozó szabályok helye és szerkezete a Ptk.-ban 1555
2. A szerződés mint kötelem 1557
3. A szerződésszegés 1557
4. A szerződésszegés alapvető jogkövetkezményei 1558

6:138. § [A teljesítés követeléséhez való jog] ... 1559
6:139. § [Visszatartási jog] ... 1561
6:140. § [Elállás, felmondás] ... 1562
6:141. § [Fedezeti szerződés] ... 1564
1. A fedezeti szerződés szabálya ... 1564
2. A piaci ár szabálya ... 1567
6:142. § [Felelősség szerződésszegéssel okozott károkért] ... 1568
1. A szerződésszegésért való felelősség szabályozása az 1959-es Ptk.-ban és a Ptk.-ban ... 1568
2. A 6:142. § alkalmazási köre ... 1569
3. A 6:142. § tényállási elemei és a felelősség alóli mentesülés feltételei ... 1571
4. Az okozatosság és az előreláthatósági korlát ... 1574
6:143. § [A kártérítés mértéke] ... 1576
1. Amikor az előreláthatósági korlát szabálya nem alkalmazandó ... 1577
2. Az előreláthatósági korlát alkalmazási köre: a következménykárok és az elmaradt haszon ... 1578
3. A tapadó kár és a következménykár ... 1578
4. Az előreláthatósági korlát szabálya ... 1580
5. Az előreláthatósági korlát jogpolitikai célja, funkciója, rendeltetése ... 1582
6. Az előreláthatósági korlát tényállási elemei ... 1586
7. Az előreláthatósági korlát és az esetjog ... 1591
6:144. § [A szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályainak kiegészítő alkalmazása] ... 1595
1. Bevezetés ... 1595
2. A károsult kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettsége ... 1595
3. A közös károkozás ... 1597
4. A kár fogalma és a kártérítés módja ... 1597
6:145. § [Párhuzamos kártérítési igények kizárása] ... 1598
1. A párhuzamos kártérítési igények kizárásának szabálya ... 1598
2. A 6:145. § szabályának nemkívánatos hatásai ... 1600
6:146. § [Felelősség a teljesítés során okozott károkért] ... 1601
6:147. § [Kártérítési felelősség ingyenes szerződéseknél] ... 1602
1. Az ajándékozás és az ingyenes szerződések ... 1603
2. Az alkalmazandó felelősségi szabályok ... 1604
6:148. § [A közreműködőért való felelősség] ... 1605
1. A kötelezett közreműködőért való felelőssége ... 1605
2. A kötelezett visszkereseti (regressz) igénye a közreműködővel szemben ... 1606
3. A jogosult igényérvényesítési lehetősége a közreműködővel szemben ... 1607
6:149. § [Részleges szerződésszegés] ... 1608
6:150. § [Közbenső szerződésszegés] ... 1609
6:151. § [Előzetes szerződésszegés] ... 1610
6:152. § [A szerződésszegés jogkövetkezményeinek korlátozása és kizárása] ... 1610

XXIII. Fejezet
Késedelem ... 1611

1. A kötelezett késedelme ... 1611
6:153. § [A kötelezett késedelme] ... 1611
6:154. § [A kötelezett késedelmének jogkövetkezményei] ... 1612
6:155. § [Fizetési késedelem vállalkozások közötti szerződésben, valamint pénztartozás fizetésére kötelezett hatóság szerződése esetén] ... 1614

2. A jogosult átvételi késedelme 1616
6:156. § [Átvételi késedelem] 1616

XXIV. Fejezet
Hibás teljesítés 1617

1. A hibás teljesítés általános szabályai 1617
6:157. § [Hibás teljesítés] 1617
1. A hibás teljesítés szabályairól általában 1617
2. A teljesítés hibája 1618
3. A hiba ismerete, illetve felismerhető volta a szerződéskötéskor 1620
4. Elhatárolási kérdések 1621
6:158. § [Hibás teljesítési vélelem] 1622

2. Kellékszavatosság 1622
6:159. § [Kellékszavatossági jogok] 1622
1. A kellékszavatosság mint a visszterhes szerződések hibás teljesítésének objektív következménye 1623
2. A kellékszavatossági jogok első lépcsője 1624
3. A kellékszavatossági jogok második lépcsője 1625
6:160. § [Áttérés más kellékszavatossági jogra] 1628
6:161. § [Eltérés a jogosult által megjelölt kellékszavatossági jogtól] 1628
6:162. § [A hiba közlése] 1629
6:163. § [A kellékszavatossági igény elévülése] 1629
6:164. § [A szavatossági jogok érvényesítése kifogásként] 1632
6:165. § [Az érvényesített szavatossági igény terjedelme] 1632
6:166. § [Költségviselés] 1632
6:167. § [A kötelezett gazdagodási igénye] 1634

3. Termékszavatosság 1634
6:168. § [Termékszavatossági igény] 1634
6:169. § [Közlési és igényérvényesítési határidők] 1636
6:170. § [Termékszavatosság tulajdonosváltozás esetén] 1637

4. Jótállás 1637
6:171. § [Jótállás] 1637
6:172. § [Jótállási jogosultság tulajdonosváltozás esetén] 1638
6:173. § [A jótállási igény érvényesítése] 1638

5. Kártérítési igény 1639
6:174. § [Kártérítés kellékhibás teljesítés esetén] 1639

6. Jogszavatosság 1640
6:175. § [Jogszavatosság a jogszerzés akadálya miatt] 1640
6:176. § [Jogszavatosság a jogszerzés korlátozott volta miatt] 1641

7. A hibás teljesítés különös szabályai 1642
6:177. § [Hibás teljesítés eredmény létrehozására irányuló szerződéseknél] 1642
6:178. § [Hibás teljesítés használatra vagy hasznosításra irányuló szerződéseknél] 1643

XXV. Fejezet
A szerződésszegés egyéb esetei 1643
1. A teljesítés lehetetlenné válása 1643
6:179. § [A teljesítés lehetetlenné válása] 1643
6:180. § [Felelősség a lehetetlenné válásáért] 1644
6:181. § [Vagylagos szolgáltatás lehetetlenné válása] 1645
6:182. § [A lehetetlenné vált dologszolgáltatás maradványa] 1646
2. A teljesítés megtagadása 1646
6:183. § [A teljesítés megtagadása] 1646
3. Jognyilatkozat tételének elmulasztása 1647
6:184. § [Jognyilatkozat bírói ítélettel történő pótlása] 1647

XI. CÍM
A SZERZŐDÉS MEGERŐSÍTÉSE ÉS MÓDOSÍTÁSA 1647

XXVI. Fejezet
A szerződés megerősítése 1647
1. A foglaló 1647
6:185. § [Foglaló] 1647
1. A szerződés megerősítéséről általában 1648
2. A foglaló 1648
2. A kötbér 1650
6:186. § [Kötbér] 1650
6:187. § [Kötbér és egyéb szerződésszegési igények] 1652
6:188. § [A kötbér mérséklése] 1653
6:189. § [Kötbérigény kamata] 1654
3. A jogvesztés kikötése 1654
6:190. § [Jogvesztés kikötése] 1654

XXVII. Fejezet
A szerződés módosítása 1656
6:191. § [A szerződés felek általi módosítása] 1656
6:192. § [Bírósági szerződésmódosítás] 1658

XII. CÍM
ENGEDMÉNYEZÉS, JOGÁTRUHÁZÁS, TARTOZÁSÁTVÁLLALÁS
ÉS SZERZŐDÉSÁTRUHÁZÁS 1660

XXVIII. Fejezet
Engedményezés 1660
6:193. § [Engedményezés] 1660
6:194. § [Az engedményezhető követelések] 1669
6:195. § [Engedményezést kizáró kikötés] 1672
6:196. § [Tájékoztatás és az okiratok átadása] 1674
6:197. § [Értesítés az engedményezésről] 1675
6:198. § [Teljesítési utasítás] 1680
6:199. § [Többszöri és utólagos engedményezés] 1682
6:200. § [A kötelezett költségeinek megtérítése] 1684
6:201. § [Követelés átszállása jogszabály rendelkezése alapján] 1685

XXIX. Fejezet
Jogátruházás 1686
6:202. § [Jogátruházás] 1686
1. A jogok átruházhatósága 1686
2. A jogátruházás modellje a Ptk.-ban 1687

XXX. Fejezet
Tartozásátvállalás 1688
6:203. § [Tartozásátvállalás] 1688
1. A tartozásátvállalás szabályozása a Ptk.-ban 1689
2. A tartozásátvállalás mint háromoldalú megállapodás 1689
6:204. § [Előzetes hozzájárulás a tartozásátvállaláshoz] 1690
6:205. § [Teljesítésátvállalás] 1691
6:206. § [Tartozáselvállalás] 1692
6:207. § [Tartozás átszállása jogszabály rendelkezése alapján] 1693

XXXI. Fejezet
Szerződésátruházás 1693
6:208. § [A szerződésátruházás joghatásai] 1693
6:209. § [Előzetes hozzájárulás a szerződésátruházáshoz] 1695
6:210. § [Az engedményezés és a tartozásátvállalás szabályainak alkalmazása] 1696
6:211. § [Szerződésátruházás jogszabály rendelkezése alapján] 1697

XIII. CÍM
A SZERZŐDÉS MEGSZÜNTETÉSE MEGÁLLAPODÁSSAL ÉS EGYOLDALÚ NYILATKOZATTAL 1697
6:212. § [Megszüntetés a felek megállapodásával] 1697
6:213. § [Megszüntetés egyoldalú jognyilatkozattal] 1698
1. A szerződés megszüntetése egyoldalú jognyilatkozattal 1698
2. Bánatpénz 1699
3. Felmondás joga a tartós jogviszonyok esetében 1699
6:214. § [Bíróság általi megszüntetés] 1700

HARMADIK RÉSZ
EGYES SZERZŐDÉSEK 1701

XIV. CÍM
A TULAJDONÁTRUHÁZÓ SZERZŐDÉSEK 1701

XXXII. Fejezet
Az adásvételi szerződés általános szabályai 1701
6:215. § [Adásvételi szerződés] 1701
1. Bevezetés az adásvételi szerződésekhez 1702
2. Az adásvételi szerződés tárgya 1703
3. Az adásvétel ellenszolgáltatása: a vételár 1705
4. Az adásvételi szerződés alanyai 1706
5. Az adásvételi szerződés alakja 1707
6:216. § [Tulajdonjog-fenntartás] 1708
6:217. § [Hasznok szedése, teher- és kárveszélyviselés ingatlan adásvétele esetén] 1709
6:218. § [Költségek] 1709
6:219. § [Kárveszély átszállása fogyasztói adásvétel esetén] 1710
6:220. § [Az eladó késedelmének jogkövetkezményei fogyasztói adásvétel esetén] 1710

Az adásvétel különös nemei 1711
6:221. § [Elővásárlási jog] 1711
1. Az elővásárlási jogról általában 1711
2. Az elővásárlási jog tárgya 1712
3. Az elővásárlási jog alanyai 1712
6:222. § [A vételi ajánlat közlése az elővásárlásra jogosulttal] 1714
1. Az ajánlat közlése az elővásárlási jog jogosultjával 1715
2. Az elővásárlásra jogosult ajánlatra adott válasza 1716
3. Az ajánlat több elővásárlásra jogosult általi elfogadása 1718
6:223. § [Az elővásárlási jog megszegésével kötött szerződés hatálytalansága] 1718
6:224. § [Visszavásárlási jog] 1719
6:225. § [Vételi és eladási jog] 1720
6:226. § [Az elővásárlási, a visszavásárlási, a vételi és az eladási jog közös szabályai] 1721
6:227. § [Részletvétel] 1723
6:228. § [Megtekintésre vétel] 1724
6:229. § [Próbára vétel] 1724
6:230. § [Minta szerinti vétel] 1725

XXXIV. Fejezet
Az adásvételi szerződés altípusai 1726
6:231. § [Fajta és mennyiség szerint meghatározott dolog határidős adásvétele] 1726
6:232. § [Saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés] 1727
6:233. § [A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés] 1728

XXXV. Fejezet
A csereszerződés 1728
6:234. § [Cseresz erződés] 1728

XXXVI. Fejezet
Az ajándékozási szerződés 1729
6:235. § [Ajándékozási szerződés] 1729
6:236. § [A teljesítés megtagadása] 1731
6:237. § [Ajándék visszakövetelése] 1732
1. A visszakövetelési jog és gyakorlása 1733
2. A visszakövetelésre okot adó körülmények 1735

XV. CÍM
A VÁLLALKOZÁSI TÍPUSÚ SZERZŐDÉSEK 1739

XXXVII. Fejezet
A vállalkozási szerződés 1739
1. A vállalkozási szerződés általános szabályai 1739
6:238. § [Vállalkozási szerződés] 1739
1. Változások az 1959-es Ptk.-hoz képest 1739
2. A vállalkozási szerződés fogalma 1741
3. Elhatárolási kérdések 1742
4. A vállalkozási szerződés létrejötte 1743

6:239. § [A tevékenység megszervezése] 1745
1. Tevékenység tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása 1745
2. Költségek előlegezése 1745
6:240. § [A megrendelő utasítási joga] 1746
1. A megrendelő utasítási joga és annak terjedelme 1746
2. Vállalkozó tájékoztatási kötelezettsége 1746
3. Bérmunkaszerződések 1747
6:241. § [A tevékenység végzésének helye] 1747
1. A tevékenység végzésének helye 1748
2. A tevékenység megkezdésének megtagadása 1748
6:242. § [A megrendelő ellenőrzési joga] 1749
1. A megrendelő ellenőrzési joga 1749
2. Ellenőrzési jog – nem kötelezettség 1749
6:243. § [A munkavégzés összehangolása] 1750
6:244. § [Többletmunka. Pótmunka] 1750
1. Többletmunka–pótmunka az 1959-es Ptk.-hoz, valamint a külön jogszabályhoz képest 1751
2. A többletmunka és a pótmunka elhatárolása 1752
6:245. § [A vállalkozói díj] 1754
1. A vállalkozói díj meghatározásának módja 1755
2. Többletmunka és pótmunka díja 1756
3. A vállalkozói díj esedékessége 1756
6:246. § [Törvényes zálogjog] 1758
6:247. § [A szolgáltatás átadás-átvétele] 1758
1. Az átadás-átvételi eljárás 1759
2. Az átvétel megtagadása és a tényleges birtokbavétel 1760
3. Dolog tulajdonjogának átruházása a vállalkozó által 1761
6:248. § [A szerződés lehetetlenülése] 1762
1. A vállalkozási szerződés objektív lehetetlenülésének speciális szabályai 1762
2. Az objektív lehetetlenülés jogkövetkezményei 1764
6:249. § [Elállás, felmondás] 1765
1. A szerződés egyoldalú megszüntetésének joga 1765
2. A megrendelő kártalanítási kötelezettsége 1766
6:250. § [Ingyenes vállalkozási szerződés] 1767
2. A tervezési szerződés 1767
6:251. § [A tervezési szerződés] 1767
1. A tervezési szerződés fogalma 1767
2. A tervdokumentációval szembeni követelmények 1769
3. A tervezési szerződéssel szembeni tartalmi és alaki követelmények a külön jogszabályokban 1770
4. Szerződésszegésből fakadó jogok érvényesítése a tervezővel szemben 1770
3. A kivitelezési szerződés 1771
6:252. § [A kivitelezési szerződés] 1771
1. A kivitelezési szerződés fogalma 1771
2. Az építőipari kivitelezési tevékenység további szereplői 1772
3. A kivitelezési szerződés alaki és tartalmi követelményei 1773
4. A felek kötelezettségei 1774

5. Felelősség a hibás terv alapján megvalósított műért ... 1775
6. A kivitelezési tevékenység befejezése, próbaüzem, utó-felülvizsgálat ... 1777
7. A vállalkozói díjra vonatkozó külön jogszabályi előírások ... 1778
4. A kutatási szerződés ... 1779
6:253. § [Kutatási szerződés] ... 1779
1. A kutatási szerződés fogalma ... 1779
2. Közreműködő igénybevétele ... 1780
3. A kutatás eredménye ... 1780
4. Üzleti titok ... 1781
5. Jogszavatosság ... 1782
6. Díjfizetés ... 1782
5. Az utazási szerződés ... 1782
6:254. § [Utazási szerződés] ... 1782
1. Az utazási szerződés fogalma és alanyai ... 1783
2. A megrendelő jogainak és kötelezettségeinek átruházása ... 1784
6. A mezőgazdasági vállalkozási szerződés ... 1784
6:255. § [Mezőgazdasági vállalkozási szerződés] ... 1784
1. A mezőgazdasági vállalkozási szerződés fogalma ... 1785
2. A mezőgazdasági vállalkozási szerződés lehetetlenülése ... 1786
3. Elszámolásra vagy előlegként adott szolgáltatások ... 1788
7. A közszolgáltatási szerződés ... 1788
6:256. § [Közszolgáltatási szerződés] ... 1788
1. A közszolgáltatási szerződés fogalma ... 1788
2. A közszolgáltatási szerződés tárgya ... 1790
XXXVIII. Fejezet
A fuvarozási szerződés ... 1791
6:257. § [Fuvarozási szerződés] ... 1791
1. A fuvarozási szerződés fogalma és funkciója ... 1791
2. A Ptk.-beli szabályozás szubszidiárius jellege ... 1793
6:258. § [A fuvarlevél] ... 1794
1. A fuvarlevél funkciója ... 1794
2. Egyes speciális fuvarlevéltípusok ... 1795
6:259. § [Csomagolás; okmányok] ... 1795
1. A küldemény csomagolása és címkézése ... 1796
2. A kísérőokmányok átadása és felhasználása ... 1797
3. Jogkövetkezmények ... 1798
6:260. § [Veszélyes áru fuvarozása] ... 1799
6:261. § [A fuvareszköz kiállítása és a küldemény berakása] ... 1800
6:262. § [A feladó elállási joga a fuvarozás megkezdése előtt] ... 1801
6:263. § [Fuvarozási akadály] ... 1801
1. A fuvarozási akadály fogalma és jogkövetkezményei ... 1802
2. Az arányos fuvardíj megtérítése ... 1802
6:264. § [Rendelkezési jog] ... 1803
6:265. § [Értesítés a küldemény megérkezéséről] ... 1805
6:266. § [Fuvardíj] ... 1806
6:267. § [Törvényes zálogjog] ... 1807

6:268. § [A fuvarozó felelőssége] ... 1808
6:269. § [A feladó felelőssége] ... 1810
6:270. § [Az igények elévülése] ... 1811
6:271. § [A vállalkozás szabályainak alkalmazása] ... 1812

XVI. CÍM
A MEGBÍZÁSI TÍPUSÚ SZERZŐDÉSEK ... 1812

XXXIX. Fejezet
A megbízási szerződés ... 1812
6:272. § [Megbízási szerződés] ... 1812
1. A megbízási típusú szerződések mint gondossági kötelmek ... 1812
2. Az egyes megbízási típusú szerződésekről ... 1813
3. A kontraktuális felelősségi szabályok alkalmazása megbízási típusú szerződésekre ... 1814
4. A megbízási szerződés fogalma ... 1815
6:273. § [Utasítás] ... 1816
1. A megbízói utasítási joga ... 1816
2. Eltérés a megbízó utasításától ... 1817
3. Célszerűtlen, szakszerűtlen vagy jogsértő utasítás ... 1817
4. Az utasítás okozta többletterhek ... 1818
6:274. § [Képviseleti jog] ... 1819
6:275. § [Tájékoztatási kötelezettség] ... 1819
6:276. § [Megbízási díj] ... 1820
1. A megbízott díjazása és az eredmény bekövetkezése közötti kapcsolat ... 1821
2. A megbízási szerződés megszűnése és a megbízási díj ... 1822
3. A megbízással kapcsolatos költségek ... 1822
6:277. § [Törvényes zálogjog] ... 1823
6:278. § [Felmondás] ... 1823
1. A megbízás megszűnése ... 1824
2. A megbízás rendes felmondása ... 1824
3. A megbízás rendkívüli felmondása ... 1825
4. A felmondási jog korlátozása vagy kizárása ... 1826
6:279. § [Elszámolás] ... 1826
6:280. § [Ingyenes megbízási szerződés] ... 1827

XL. Fejezet
A bizományi szerződés ... 1828
6:281. § [Bizományi szerződés] ... 1828
1. A bizományi szerződés lényege ... 1828
2. A bizományos által kötött szerződések köre ... 1829
6:282. § [A bizományos jogállása] ... 1831
1. A közvetlen igényérvényesítés kizártsága a megbízó és a harmadik személy között ... 1832
2. Del credere „felelősség” ... 1835
3. A bizományos hitelezőinek igénye ... 1837
6:283. § [Tulajdonszerzés] ... 1838
6:284. § [Bizományi díj] ... 1840
6:285. § [Belépési jog] ... 1840
6:286. § [Eltérés a bizományi szerződés feltételeitől] ... 1841
6:287. § [A megbízás szabályainak alkalmazása] ... 1845

XLI. Fejezet
A közvetítői szerződés 1847
1. A közvetítői szerződés általános szabályai 1847
6:288. § [Közvetítői szerződés] 1847
1. A közvetítői szerződésnek a Ptk. hatálybalépése előtti szabályozása és a Ptk. vonatkozó szabályozásának a koncepciója 1847
2. A közvetítés és a közvetítői szerződés fogalmi elemei 1848
3. A közvetítői szerződés elhelyezése a Ptk. szerződési rendszerében 1848
4. Az eseti és a tartós közvetítés 1849
5. A közvetítés ágazati jogszabályokban való szabályozása 1850
6:289. § [A közvetítő képviseleti jogának terjedelme] 1850
6:290. § [Tájékoztatási kötelezettség] 1852
6:291. § [A közvetítő díjazása] 1853
6:292. § [A megbízás szabályainak alkalmazása] 1854
2. A tartós közvetítői szerződés 1854
6:293. § [Különös szabályok önállóan eljáró közvetítő esetén] 1854
1. A tartós közvetítői szerződés fogalma és elhatárolása az eseti közvetítéstől 1855
2. Az okmányba foglalási jog 1858
3. Díjazás tartós közvetítés esetén 1858
6:294. § [A közvetítő képviseleti jogának terjedelme] 1859
6:295. § [A megbízó kötelezettségei] 1861
1. A közvetítő kötelességei 1861
2. A megbízó kötelességei 1862
6:296. § [A szerződés időtartama] 1863
6:297. § [A szerződés felmondása] 1863
1. A határozatlan idejű tartós közvetítői szerződés felmondása 1863
2. A határozott idejű tartós közvetítői szerződés felmondása 1865
3. A felmondás alakja 1865
6:298. § [A közvetítő kártalanítása] 1866
1. A közvetítő kompenzálásának okairól 1866
2. A közvetítő kompenzálása az uniós jog szerint 1866
3. A közvetítő kompenzálása a Kerügyntv. szerint 1868
4. A közvetítő kompenzálása a Ptk.-ban 1870
6:299. § [A kártalanítás kizártsága] 1872
1. A kiegyenlítés kizártsága az uniós jog alapján 1872
2. A kiegyenlítés kizártsága a hazai jog alapján 1873
6:300. § [A kártalanítási szabályok eltérést nem engedő jellege a közvetítő javára] 1873
6:301. § [A szerződés megszűnését követő versenykorlátozás] 1874
XLII. Fejezet
A szállítmányozási szerződés 1875
6:302. § [Szállítmányozási szerződés] 1875
1. A szállítmányozási szerződés fogalma és funkciója 1875
2. A szerződés alanyai 1875
3. A szerződés tárgya: a szállítmányozási tevékenység fogalmi keretei 1877
6:303. § [Igényérvényesítés] 1878
1. Igényérvényesítési kötelezettség és perbeli legitimáció 1878
2. Az igényérvényesítési kötelezettség terjedelme 1879

6:304. § [Önszerződés] ... 1881
6:305. § [Jutalék] ... 1882
6:306. § [Elévülés] ... 1883
6:307. § [A szállítmányozó felelőssége] ... 1884
1. Az általános szerződésszegési felelősség és a fuvarozói felelősség viszonya ... 1884
2. A gyűjtőtovábbítás miatt keletkezett károkért való felelősség ... 1885
3. A szállítmányozó custodia felelőssége ... 1885
4. Felelősségkorlátozás kollíziós jogi úton ... 1886
6:308. § [A megbízó felelőssége] ... 1886
1. A megbízó szerződésszegésért viselt felelőssége ... 1886
2. A szállítmányozó megfelelő biztosítékhoz való joga ... 1887
6:309. § [A bizomány és a fuvarozás szabályainak alkalmazása] ... 1888

XLIII. Fejezet
A bizalmi vagyonkezelési szerződés ... 1888
6:310. § [Bizalmi vagyonkezelési szerződés] ... 1888
1. A bizalmi vagyonkezelés megjelenése a magyar jogban ... 1889
2. A bizalmi vagyonkezelési szerződés ... 1891
6:311. § [A kedvezményezett meghatározása] ... 1895
6:312. § [A vagyonelkülönítés] ... 1897
6:313. § [A kezelt vagyon védettsége] ... 1898
6:314. § [A kedvezményezett és hitelezőinek igénye] ... 1900
6:315. § [Ellenőrzési jog] ... 1901
6:316. § [Utasítási jog hiánya] ... 1902
6:317. § [A vagyonkezelővel szembeni fokozott követelmény] ... 1903
6:318. § [A vagyonkezelő rendelkezési joga] ... 1904
6:319. § [Titoktartási kötelezettség] ... 1906
6:320. § [Tájékoztatási és számadási kötelezettség] ... 1907
6:321. § [A vagyonkezelő felelőssége a vagyonrendelővel és a kedvezményezettel szemben] ... 1907
6:322. § [A vagyonkezelő költség- és díjigénye] ... 1908
6:323. § [A vagyonkezelő felelőssége harmadik személyekkel szemben a vállalt kötelezettségekért] ... 1909
6:324. § [Több vagyonkezelő] ... 1909
6:325. § [Változás a felek személyében] ... 1910
6:326. § [A bizalmi vagyonkezelés megszűnése] ... 1911
6:327. § [Elszámolási kötelezettség] ... 1913
6:328. § [A kezelt vagyon kiadása] ... 1914
6:329. § [Bizalmi vagyonkezelés létesítése egyoldalú jogügylettel] ... 1915
6:330. § [A megbízás szabályainak alkalmazása] ... 1916

XVII. CÍM
A HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK ... 1917

XLIV. Fejezet
A bérleti szerződés ... 1917
1. A bérleti szerződés általános szabályai ... 1917
6:331. § [Bérleti szerződés] ... 1917
6:332. § [A bérbeadó szavatossága] ... 1918
6:333. § [A dolog használata] ... 1919

6:334. § [A használat átengedése harmadik személy részére] 1920
6:335. § [Költségviselés] 1921
6:336. § [A bérleti díj] 1922
6:337. § [Törvényes zálogjog] 1923
6:338. § [A határozott idejű bérlet megszűnése és a dolog elpusztulása] 1924
6:339. § [A bérleti jogviszony megszüntetése rendes felmondással] 1924
6:340. § [A bérelt dolog átruházása] 1926
6:341. § [A felek jogai és kötelezettségei a bérlet megszűnésénél] 1927
2. A lakásbérleti szerződés 1928
6:342. § [Lakásbérleti szerződés] 1928
6:343. § [A bérleti díj biztosítéka] 1928
6:344. § [A bérbeadó karbantartási kötelezettsége] 1929
6:345. § [A bérlő elviteli joga] 1929
6:346. § [A bérlő tűrési kötelezettsége] 1930
6:347. § [Rendes felmondás] 1930
6:348. § [Felmondás szerződésszegés miatt] 1931
XLV. Fejezet
A haszonbérleti szerződés 1932
6:349. § [Haszonbérleti szerződés] 1932
6:350. § [A rendes gazdálkodás követelményeinek érvényesítése] 1933
6:351. § [Költségviselési szabályok] 1933
6:352. § [A haszonbér megfizetése] 1934
6:353. § [Törvényes zálogjog] 1934
6:354. § [A haszonbérlet felmondása] 1935
6:355. § [Dolog visszaadása mezőgazdasági haszonbérlet esetén] 1936
6:356. § [A bérlet szabályainak alkalmazása] 1937
XLVI. Fejezet
A haszonkölcsön-szerződés 1937
6:357. § [Haszonkölcsön-szerződés] 1937
6:358. § [A haszonkölcsönbe adott dolog használata, hasznainak szedése] 1938
6:359. § [A haszonkölcsön megszűnte] 1939
XVIII. CÍM
A LETÉTI SZERZŐDÉSEK 1940
XLVII. Fejezet
A letéti szerződés általános szabályai 1940
6:360. § [Letéti szerződés] 1940
6:361. § [A letett dolog használata, másra bízása, hasznainak szedése, kezelése] 1948
6:362. § [A dolog átvételének megtagadása] 1952
6:363. § [Törvényes zálogjog] 1953
6:364. § [A letét megszűnése] 1955
6:365. § [Ingyenes letét] 1959
XLVIII. Fejezet
A gyűjtő és a rendhagyó letéti szerződés 1960
6:366. § [Gyűjtő letéti szerződés] 1960
6:367. § [Rendhagyó letéti szerződés] 1964
6:368. § [Számlavezetési kötelezettség gyűjtő és rendhagyó letét esetén] 1966

XLIX. Fejezet
A szállodai letéti szerződés 1967
6:369. § [Szállodai letéti szerződés] 1967
6:370. § [A szálloda zálogjoga] 1970
6:371. § [A nyilvánosság számára nyitva álló intézmények felelőssége] 1971

XIX. CÍM
A FORGALMAZÁSI ÉS A JOGBÉRLETI (FRANCHISE) SZERZŐDÉS 1974

L. Fejezet
A forgalmazási szerződés 1974
6:372. § [Forgalmazási szerződés] 1974
1. A forgalmazás és a forgalmazási szerződés fogalmi elemei 1974
2. A forgalmazási szerződés elhelyezése a Ptk. szerződési rendszerében 1976
6:373. § [A jóhírnév megóvása] 1976
6:374. § [Utasítás és ellenőrzés] 1977
6:375. § [Megfelelő alkalmazás szolgáltatások esetén] 1978

LI. Fejezet
A jogbérleti (franchise) szerződés 1978
6:376. § [Jogbérleti (franchise) szerződés] 1978
1. A franchise és a jogbérleti szerződés fogalmi elemei 1978
2. A jogbérleti szerződés elhelyezése a Ptk. szerződési rendszerében 1979
6:377. § [Szerzői és iparjogvédelmi jogok és védett ismeret biztosítása] 1980
6:378. § [Ellátási kötelezettség] 1980
6:379. § [A jóhírnév megóvása] 1981
6:380. § [Utasítás és ellenőrzés] 1982
6:381. § [A szerződés megszűnése] 1982

XX. CÍM
A HITEL- ÉS A SZÁMLASZERZŐDÉSEK 1983

LII. Fejezet
A hitelszerződés 1983
6:382. § [Hitelszerződés] 1983

LIII. Fejezet
A kölcsönszerződés 1989
6:383. § [Kölcsönszerződés] 1989
6:384. § [A kölcsön kifizetésének megtagadása] 1997
6:385. § [A kölcsönösszeg igénybevételének elmaradása] 1999
6:386. § [A kölcsön rendelkezésre tartása] 2000
6:387. § [A kölcsönszerződés felmondása] 2001
6:388. § [Szívességi kölcsön] 2005
6:389. § [A kölcsönszerződés szabályainak megfelelő alkalmazása] 2005

LIV. Fejezet
A betétszerződés 2007
6:390. § [Betétszerződés] 2007

LV. Fejezet
A folyószámla-szerződés 2010
6:391. § [Folyószámla-szerződés] 2010
6:392. § [A folyószámla egyenlegének megállapítása] 2012
6:393. § [A folyószámla egyenlegéhez kapcsolódó joghatások] 2013

LVI. Fejezet
A fizetésiszámla-szerződés 2014
6:394. § [Fizetésiszámla-szerződés] 2014
6:395. § [A számlavezető kötelezettségei] 2017
6:396. § [A fizetési számla feletti rendelkezés] 2018
6:397. § [Törvényes zálogjog] 2021
6:398. § [A fizetésiszámla-szerződés szabályainak kiterjesztése] 2022
6:399. § [A folyószámla szabályainak alkalmazása] 2022

LVII. Fejezet
A fizetési megbízási szerződés 2023
6:400. § [Fizetési megbízási szerződés] 2023
6:401. § [A fizetési megbízás teljesítésének megtagadása] 2026
6:402. § [Díjkövetelés] 2027
6:403. § [Felmondás] 2027
6:404. § [A megbízási szerződés szabályainak alkalmazása] 2027

LVIII. Fejezet
A faktoring szerződés 2028
6:405. § [Faktoring szerződés] 2028
1. A faktoring kialakulásának körülményei és indokai 2028
2. A faktoring elterjedése Magyarországon 2029
3. A faktoring és a kodifikáció 2029
4. A Ptk. szerinti definíció 2029
5. A nemzetközi faktoring definíciója 2029
6. A Ptk. szerinti és az UNIDROIT Faktoring Egyezményben definiált faktoring eltérései 2030
7. A Ptk. szerinti és a gyakorlatban kialakult faktoring különbségei 2030
8. A jogviszony keletkezése 2031
9. A szerződés formája és tartalma 2032
10. A jogviszony alanyai 2033
11. A jogviszony tárgya 2034
12. A jogviszony tartalma a Ptk. alapján 2035
13. A Ptk. engedményezésre vonatkozó normáiból fakadó jogok és kötelezettségek 2040
14. A gyakorlatban kialakult faktoring jogviszony tartalma 2044
6:406. § [Nyilvántartásba-vételi kötelezettség] 2048
1. Nyilvántartásba vételi kötelezettség indokoltsága 2049
2. A hitelbiztosítéki nyilvántartás 2050
3. A nyilvántartásba vételi kötelezettség terjedelme 2051
4. A nyilvántartásba vételi kötelezettség időpontja 2051
5. A nyilvántartásba való bejegyzésre kötelezett személye 2051
6. A nyilvántartásba vételi kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményei ... 2051

6:407. § [A szerződés felmondása] ... 2052
1. A faktoring jogviszony megszűnésének módjai ... 2052
2. A felmondás ... 2053
6:408. § [A kölcsönszerződés szabályainak megfelelő alkalmazása] ... 2055

LIX. Fejezet
A pénzügyi lízingszerződés ... 2055
6:409. § [Pénzügyi lízingszerződés] ... 2055
1. A pénzügyi lízing kialakulása, gazdasági szerepe ... 2056
2. Egyezmény a nemzetközi lízingről ... 2056
3. A lízing magyarországi szabályozása ... 2056
4. Lízing és kodifikáció ... 2057
5. A lízing további fajtái ... 2057
6. Korábbi definiálási kísérletek ... 2058
7. Maradványértéken történő tulajdonszerzés a Ptk.-ban ... 2059
8. A pénzügyi lízing mint sajátos használati kötelem ... 2060
9. A definíció és a szerződési tartalom indokolatlan összekapcsolása ... 2061
10. Veszélyek ... 2061
11. A pénzügyi lízing definíciójának és gazdasági funkciójának potenciális ellentmondása ... 2062
12. A pénzügyi lízingszerződés alanyai ... 2063
13. A pénzügyi lízingszerződés tárgya ... 2064
14. A pénzügyi lízingszerződés tárgyának tulajdoni helyzete ... 2065
15. A jogviszony tartalma a pénzügyi lízing Ptk.-ban rögzített definíciója szerint ... 2066
16. A pénzügyi lízing további – a Ptk.-ban máshol rögzített – tartalma ... 2067
17. A pénzügyi lízing további – a Ptk.-ban nem egyértelműen rögzített – tartalma ... 2068
6:410. § [Nyilvántartásba-vételi kötelezettség] ... 2069
1. Nyilvántartásba vételi kötelezettség célja ... 2069
2. A megfelelő nyilvántartás kiválasztása ... 2071
3. A nyilvántartásba vételi kötelezettség terjedelme ... 2071
4. A nyilvántartásba vételi kötelezettség időpontja ... 2071
5. A nyilvántartásba való bejegyzést kezdeményezni kötelezett személye ... 2072
6. A nyilvántartásba vételi kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményei ... 2072
6:411. § [Szavatossági igények] ... 2073
1. Jogszavatosság ... 2074
2. Kellékszavatosság ... 2074
6:412. § [Hasznok, terhek, költségek, kárveszély. Használat] ... 2078
1. Hasznok ... 2078
2. Terhek, költségek ... 2078
3. Kárveszély ... 2079
4. Használat, átruházás ... 2079
5. A lízingtárgy átruházása esetén irányadó szabályok ... 2080
6:413. § [A használat és a jogszerzés átengedése harmadik személynek] ... 2080
1. A lízingtárgy használatának és a rá vonatkozó tulajdonszerzésnek az átengedése ... 2081
2. A használat átengedésének tipikus esetei ... 2081
3. A lízingbeadó kockázata ... 2081

4. A lízingbevevő felelőssége ... 2082
5. A tulajdonszerzés, jogszerzés lehetőségének az átruházása ... 2082
6:414. § [Lízingdíj] ... 2083
1. A lízingdíj mértéke ... 2083
2. A lízingdíj esedékessége ... 2083
3. Fizetési kötelezettségtől mentes időszak ... 2083
6:415. § [A szerződés felmondása] ... 2084
1. A szerződés felmondásának lehetősége ... 2084
2. Felmondási okok ... 2084
3. A lízingbeadó által hivatkozható felmondási okok ... 2085
4. A lízingbevevő által alkalmazható felmondási ok ... 2085
5. Elszámolás ... 2086

XXI. CÍM
A BIZTOSÍTÉKI SZERZŐDÉSEK ... 2087

LX. Fejezet
A kezességi szerződés ... 2087
6:416. § [Kezességi szerződés] ... 2087
1. A biztosítéki szerződésekről ... 2087
2. A kezesség fogalma, megközelítése ... 2087
3. A kezességgel biztosítható követelések ... 2088
6:417. § [A kezesség járulékossága] ... 2088
1. A járulékosság fogalmi köre ... 2089
2. A terhesebbé válás tilalma ... 2089
3. A kezességvállalás terjedelme ... 2090
4. A kezes beszámítási joga, a kezest megillető kifogások ... 2090
5. A kezesség és a bírósági eljárásban nem érvényesíthető követelések ... 2091
6. Csőd- és felszámolási eljárás ... 2091
7. A kezes helytállása a perköltségért és végrehajtási költségért ... 2092
6:418. § [A jogosultat terhelő tájékoztatási kötelezettség] ... 2093
6:419. § [A sortartás kifogása] ... 2094
6:420. § [Készfizető kezesség] ... 2095
1. A készfizető kezességről általában ... 2096
2. A készfizető kezességnek a Ptk. kezességi szabályai között nevesített esetei ... 2096
6:421. § [Kártalanító kezesség] ... 2097
6:422. § [A kezes teljesítése] ... 2098
6:423. § [Az alkezes teljesítése] ... 2100
6:424. § [A határozott időre vállalt kezesség] ... 2101
6:425. § [A határozatlan időre vállalt kezesség felmondása] ... 2101
6:426. § [A kezes szabadulása a kötelemből] ... 2102
6:427. § [Több kezes] ... 2104
6:428. § [Azonos követelést biztosító kezesség és zálogjog] ... 2105
6:429. § [A jogszabály alapján fennálló kezesség] ... 2105
6:430. § [Fogyasztó által vállalt kezesség] ... 2106

LXI. Fejezet
A garanciaszerződés 2108
6:431. § [Garanciaszerződés] 2108
6:432. § [A járulékosság hiánya] 2109
6:433. § [A lehívási jog személyhez kötöttsége] 2110
6:434. § [Jogutódlás a jogosult személyében] 2111
6:435. § [A garantőr teljesítése] 2111
6:436. § [Nyilvánvalóan visszaélésszerű vagy rosszhiszemű fizetési felszólítás] 2112
6:437. § [A határozatlan időre vállalt garancia felmondása] 2114
6:438. § [Fogyasztó által vállalt garancia] 2114

XXII. CÍM
A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK 2115

LXII. Fejezet
A biztosítási szerződés általános szabályai 2115
6:439. § [Biztosítási szerződés] 2115
1. A biztosítás és a biztosítási szerződés szabályozásáról általában 2115
2. Fogyasztói biztosítás; kógencia és diszpozitivitás a biztosítási szerződés jogában 2116
3. A különféle biztosítási fajták szabályozásáról 2117
4. A biztosítási szerződések Cím szerkezeti felépítése, jogforrások 2118
5. A biztosítási szerződés tágabb és szűkebb értelemben vett magánjogi környezete 2119
6. A biztosítási szerződések alapelvei 2120
7. A biztosítási szerződés Ptk.-beli fogalma 2121
8. A biztosítási szerződés sajátosságai, sajátos ismérvei 2122
6:440. § [A biztosítási érdek] 2125
6:441. § [Együttbiztosítás] 2127
6:442. § [Csoportos biztosítás] 2128
6:443. § [A szerződés megkötése] 2130
6:444. § [A biztosító ráutaló magatartása fogyasztói szerződésben] 2131
6:445. § [A biztosító kockázatviselésének kezdete] 2133
6:446. § [A biztosítási kockázat jelentős növekedése] 2134
6:447. § [A díjfizetési kötelezettség] 2136
6:448. § [Díjfizetési kötelezettség a szerződés megszűnése esetén] 2138
6:449. § [A díjfizetési kötelezettség elmulasztásának következményei] 2139
6:450. § [A szerződő fél tájékoztatási kötelezettsége] 2141
6:451. § [Belépés a szerződésbe] 2142
6:452. § [Közlési és változásbejelentési kötelezettség] 2143
6:453. § [A biztosítási esemény bekövetkezésére vonatkozó bejelentési kötelezettség] 2146
6:454. § [A szerződés lehetetlenülése; érdekmúlás] 2147
6:455. § [A fogyasztói biztosítási szerződés egyoldalúan kógens szabályai] 2148
6:456. § [A fogyasztói összegbiztosítások és az egészségbiztosítási szerződés egyoldalúan kógens szabályozása] 2151
6:457. § [A biztosítási szerződési szabályok hatályának kiterjesztése] 2151

LXIII. Fejezet
A kárbiztosítási szerződés 2151
1. A kárbiztosítási szerződés általános szabályai 2151
6:458. § [A túlbiztosítás tilalma] 2151
1. A kárbiztosításokról 2152
2. Kártérítés és kárbiztosítás 2153
3. A túlbiztosítás tilalma 2154
6:459. § [Többszörös biztosítás] 2155
6:460. § [Alulbiztosítás] 2156
6:461. § [Fedezetfeltöltés] 2157
6:462. § [A biztosító teljesítése] 2158
6:463. § [Kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség] 2159
6:464. § [Mentesülés a szolgáltatási kötelezettség alól] 2160
1. A mentesülés szabályozásáról 2161
2. A súlyos gondatlanság 2161
3. Kármegosztás és biztosítotti önhiba 2162
4. Mentesülés és kizárás 2163
5. A „mentesítők” személyi köre 2164
6. Mentesülés a kármegelőzési kötelezettség megszegése miatt, „kármegosztás” 2165
6:465. § [Állapotmegőrzési kötelezettség] 2166
6:466. § [Rendes felmondás] 2167
6:467. § [Részleges díjfizetés] 2168
6:468. § [Megtérítési igény] 2168
1. A megtérítési igényről 2169
2. Az együttes igényérvényesítés 2171
6:469. § [A biztosított vagyontárgy megkerülése] 2172
2. A felelősségbiztosítási szerződés 2173
6:470. § [Felelősségbiztosítási szerződés] 2173
1. A felelősségbiztosítás jelentősége 2173
2. Kötelező biztosítások 2174
3. Uniós jog és felelősségbiztosítás; további sajátosságok 2175
4. Prevenció és reparáció a felelősségbiztosításban 2175
5. Káronszerzés tilalma, többszörös biztosítás, a biztosítási „kimerülése” és a károkozó felelőssége 2176
6. A felelősségbiztosító szolgáltatása és annak korlátai, felelősségbiztosítási fajták 2177
7. Felelősség- és kárbiztosítás 2178
8. A Ptk.-nak a felelősségbiztosításra vonatkozó fogalmáról 2180
9. A mentesítési igény engedményezése, az engedményes közvetlen igényérvényesítése 2181
10. A biztosított perlése és képviselete 2182
6:471. § [A biztosítási esemény bejelentése] 2182
6:472. § [A biztosító szolgáltatása] 2184
6:473. § [A károsult igényének érvényesítése] 2185
6:474. § [A biztosított általi elismerés, teljesítés és egyezség hatálya a biztosítóval szemben] 2186

LXIV. Fejezet
Az összegbiztosítási szerződések ... 2187
1. Az összegbiztosítási szerződések általános szabályai ... 2187
6:475. § [A biztosítási érdek összegbiztosítás esetén] ... 2187
1. Az összegbiztosítás és alapelvei ... 2188
2. Az összegbiztosítási szerződések általános szabályai ... 2189
3. A biztosítási érdek összegbiztosítások körében ... 2189
6:476. § [Többszörös biztosítás] ... 2190
2. Az életbiztosítási szerződés ... 2191
6:477. § [Életbiztosítás] ... 2191
6:478. § [A kedvezményezett] ... 2192
6:479. § [A szerződéskötés különös szabályai] ... 2195
6:480. § [Várakozási idő] ... 2196
6:481. § [A díjfizetés elmulasztásának következménye] ... 2197
6:482. § [A közlési és változásbejelentési kötelezettség megszegésének következménye] ... 2197
6:483. § [Rendes felmondás] ... 2198
6:484. § [Maradékjog] ... 2199
3. A balesetbiztosítási szerződés ... 2200
6:485. § [Balesetbiztosítás] ... 2200
6:486. § [Alkalmazandó szabályok] ... 2202
LXV. Fejezet
Az egészségbiztosítási szerződés ... 2203
6:487. § [Egészségbiztosítási szerződés] ... 2203
1. Az egészségbiztosításról ... 2204
2. Az egészségbiztosítás alapelvei ... 2204
3. Az egészségbiztosítási szerződés fogalma ... 2205
6:488. § [Alkalmazandó szabályok] ... 2206
6:489. § [Várakozási idő] ... 2208
6:490. § [Felmondás egészségbiztosítás esetén] ... 2209
XXIII. CÍM
A TARTÁSI ÉS AZ ÉLETJÁRADÉKI SZERZŐDÉS ... 2209
LXVI. Fejezet
A tartási szerződés ... 2209
6:491. § [Tartási szerződés] ... 2209
1. A szerződés fogalma, célja, meghatározó jegyei, elhatárolása más szerződéstípusoktól ... 2209
2. A szerződés alanyai ... 2211
3. A szerződéses szolgáltatás és ellenszolgáltatás ... 2212
4. A szerződés közvetett tárgya ... 2214
5. Az alakisági követelmény ... 2214
6. A szerződés érvénytelensége ... 2215
7. A szerződés hatálytalansága ... 2218
6:492. § [A tartásra kötelezett kötelezettsége] ... 2218
6:493. § [A szerződés megszűnése] ... 2219
6:494. § [Tartás ellenében ingatlan tulajdonjogának átruházása] ... 2220

6:495. § [A tartási szerződés módosítása és megszüntetése] ... 2221
1. A szerződés módosítása ... 2221
2. A szerződés megszüntetése ... 2222
6:496. § [Ingyenes tartási szerződés] ... 2223

LXVII. Fejezet
Az életjáradéki szerződés ... 2224
6:497. § [Életjáradéki szerződés] ... 2224
1. A szerződés fogalma, ismérvei, elhatárolása a tartási szerződéstől ... 2224
2. Az életjáradék szolgáltatása, a lejárt járadék követelhetősége ... 2225
3. A tartási szerződés szabályainak mögöttes alkalmazása ... 2225

XXIV. CÍM
A POLGÁRI JOGI TÁRSASÁGI SZERZŐDÉS ... 2226
6:498. § [Polgári jogi társasági szerződés] ... 2226
6:499. § [Vagyoni hozzájárulás] ... 2227
6:500. § [A hozzájárulás módja] ... 2228
6:501. § [Igényérvényesítés a taggal szemben] ... 2229
6:502. § [Nyereség és veszteség, tartozások] ... 2229
6:503. § [Ügyvitel] ... 2230
6:504. § [Ellentmondás] ... 2230
6:505. § [Az ügyviteli jog megszűnése] ... 2231
6:506. § [Képviselet] ... 2231
6:507. § [A tagok egymás közötti viszonya] ... 2232
6:508. § [A tag hitelezője] ... 2232
6:509. § [Rendes felmondás] ... 2233
6:510. § [Rendkívüli felmondás] ... 2233
6:511. § [A tag halála vagy megszűnése] ... 2233
6:512. § [Kizárás] ... 2234
6:513. § [Elszámolás] ... 2234

XXV. CÍM
AZ ÉLETTÁRSI KAPCSOLAT ... 2235
6:514. § [Az élettársi kapcsolat létrejötte és megszűnése] ... 2235
6:515. § [Az élettársi vagyonjogi szerződés] ... 2238
6:516. § [Élettársak közötti törvényes vagyonjogi rendszer] ... 2239
6:517. § [A lakáshasználat szerződéses rendezése] ... 2240

NEGYEDIK RÉSZ
FELELŐSSÉG SZERZŐDÉSEN KÍVÜL OKOZOTT KÁRÉRT ... 2242

XXVI. CÍM
A KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG ÁLTALÁNOS SZABÁLYA
ÉS KÖZÖS SZABÁLYAI ... 2242
6:518. § [A károkozás általános tilalma] ... 2242
6:519. § [A felelősség általános szabálya] ... 2242
6:520. § [Jogellenesség] ... 2247
6:521. § [Előreláthatóság] ... 2249
6:522. § [A kártérítési kötelezettség terjedelme] ... 2249
6:523. § [A károsodás veszélye] ... 2251
6:524. § [Többek közös károkozása] ... 2252
6:525. § [Károsulti közrehatás] ... 2253

6:526. § [A károkozásért való felelősség korlátozása és kizárása] ... 2254
6:527. § [A kártérítés módja] ... 2254
6:528. § [A jövedelempótló járadék] ... 2255
6:529. § [A tartást pótló járadék] ... 2257
6:530. § [A járadék megváltoztatása vagy megszüntetése] ... 2258
6:531. § [Az általános kártérítés] ... 2258
6:532. § [A kártérítés esedékessége] ... 2259
6:533. § [Elévülés] ... 2259
6:534. § [Az értékviszonyok változásának figyelembevétele a kár mértékének meghatározásánál] ... 2259

XXVII. CÍM
A FELELŐSSÉG EGYES ESETEI ... 2260

LXVIII. Fejezet
Felelősség fokozott veszéllyel járó tevékenységért ... 2260
6:535. § [A veszélyes üzemi felelősség] ... 2260
6:536. § [Az üzembentartó] ... 2262
6:537. § [A károsulti közrehatás szabályai] ... 2263
6:538. § [Elévülés] ... 2263
6:539. § [Veszélyes üzemek találkozása és az üzembentartók egymás közötti viszonya közös károkozásnál] ... 2264

LXIX. Fejezet
Felelősség más személy által okozott kárért ... 2265
6:540. § [Felelősség az alkalmazott és a jogi személy tagja károkozásáért] ... 2265
6:542. § [Felelősség a megbízott károkozásáért] ... 2266
6:543. § [Felelősség más szerződés kötelezettjének károkozásáért] ... 2267

LXX. Fejezet
Felelősség vétőképtelen személy károkozásáért ... 2267
6:544. § [Felelősség vétőképtelen által okozott kárért] ... 2267
6:545. § [Kártérítés méltányosság alapján] ... 2268
6:546. § [Önhiba] ... 2268
6:547. § [Felelősség vétőképes kiskorú károkozásáért] ... 2269

LXXI. Fejezet
Felelősség közhatalom gyakorlásával okozott kárért ... 2269
6:548. § [Felelősség közigazgatási jogkörben okozott kárért] ... 2269
6:549. § [Felelősség bírósági, ügyészségi, közjegyzői és végrehajtói jogkörben okozott kárért] ... 2270

LXXII. Fejezet
A termékfelelősség ... 2271
6:550. § [Felelősség a termékkárért] ... 2271
6:551. § [A termék] ... 2272
6:552. § [A termékkár] ... 2272
6:553. § [A gyártó] ... 2273
6:554. § [A termék hibája] ... 2273
6:555. § [Mentesülés a felelősség alól] ... 2274
6:556. § [Harmadik személy közrehatása] ... 2275
6:557. § [A felelősség korlátozása és kizárása] ... 2275

6:558. § [Igényérvényesítési határidő] 2275
6:559. § [Vegyes rendelkezések] 2276

LXXIII. Fejezet
Felelősség az épületkárokért 2276
6:560. § [Az épület tulajdonosának felelőssége] 2276
6:561. § [Felelősség tárgyak kidobásával, kiejtésével vagy kiöntésével okozott kárért] 2277

LXXIV. Fejezet
Felelősség az állatok károkozásáért 2277
6:562. § [Az állattartás körében okozott kár] 2277
6:563. § [A vadászható állat által okozott kárért való felelősség] 2277

XXVIII. CÍM
KÁRTALANÍTÁS JOGSZERŰ KÁROKOZÁSOKÉRT 2278
6:564. § [A kártalanítás] 2278

ÖTÖDIK RÉSZ
AZ ÉRTÉKPAPÍR 2279

XXIX. CÍM
AZ ÉRTÉKPAPÍR FOGALMA ÉS ALAKI LEGITIMÁCIÓS HATÁSA 2279
6:565. § [Az értékpapír fogalma] 2279
1. A módosítás tartalma 2279
2. Az értékpapír-fogalom újraszabályozásának központi elemei 2280
3. A keretszabály és a nyitott-megközelítés fenntartása 2282
4. Érvényességi összefüggések, forgathatóság és confusio 2282
6:566. § [Az értékpapírok alaki legitimációs hatása és kibocsátásának hibája] 2283
6:567. § [Kifogáskorlátozás] 2284
6:568. § [Az e részben foglalt szabályoktól való eltérés lehetősége] 2285

XXX. CÍM
AZ ÉRTÉKPAPÍROK ÁTRUHÁZÁSÁNAK MÓDJA ÉS SEMMISSÉ NYILVÁNÍTÁSA 2285
6:569. § [Az értékpapírok átruházásának módja] 2285
6:570. § [Az értékpapírok átruházásának joghatása] 2286
6:571. § [Az értékpapírok semmissé nyilvánítása] 2287

HATODIK RÉSZ
EGYÉB KÖTELEMKELETKEZTETŐ TÉNYEK 2288

XXXII. CÍM
A JOGALAP NÉLKÜLI GAZDAGODÁS 2288
6:579. § [Jogalap nélküli gazdagodás] 2288
1. Jogtörténeti előzmények 2288
2. Alapvetés 2289
3. A jogalap nélküli gazdagodás tényállása, az igényérvényesítés feltételei, esetei 2290
4. Elesés a gazdagodástól 2294
6:580. § [Az érték megtérítése] 2294
6:581. § [Az életfenntartás céljára adott juttatás visszakövetelése] 2295
6:582. § [Közös gazdagodók] 2296

XXXIII. CÍM
A MEGBÍZÁS NÉLKÜLI ÜGYVITEL 2297
6:583. § [Megbízás nélküli ügyvitel] 2297
1. Jogtörténeti előzmények, alapvetés 2297
2. Tényállása, az igényérvényesítés feltételei 2298
6:584. § [A beavatkozás helyénvalósága] 2299
6:585. § [Megbízás nélküli ügyvivő] 2301
1. A megbízás nélküli ügyvivő kötelezettségei 2301
2. A megbízás nélküli ügyvivő jogai 2302
6:586. § [Idegen ügy sajátként való ellátása] 2303

XXXIV. CÍM
AZ UTALÓ MAGATARTÁS 2303
6:587. § [Utaló magatartás] 2303

XXXV. CÍM
A DÍJKITŰZÉS 2314
6:588. § [Díjkitűzés] 2314
1. A díjkitűzésről általában 2314
2. A díj több jogosult közötti megosztása 2315
3. A díjkitűzés visszavonása 2316

XXXVI. CÍM
A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS KÖZÉRDEKŰ CÉLRA 2316
6:589. § [Kötelezettségvállalás közérdekű célra] 2316
6:590. § [Szerv kijelölése] 2317
6:591. § [Visszavonás] 2319
6:592. § [A kötelezettség megszűnése] 2319

HETEDIK KÖNYV
ÖRÖKLÉSI JOG 2321

ELSŐ RÉSZ
ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK 2321

I. CÍM
ÖRÖKLÉS 2321
7:1. § [Öröklés] 2321
1. Az örökléshez való jog és az öröklési jog 2321
2. A Ptk. öröklési jogi szabályainak alkalmazása 2322
3. Az öröklés fogalma és fogalmi elemei 2322
7:2. § [Öröklési igény] 2326
7:3. § [Az öröklés jogcímei] 2326
1. Az öröklés lehetséges jogcímei 2326
2. A végintézkedésen alapuló öröklés elsődlegessége 2327

II. CÍM
KIESÉS AZ ÖRÖKLÉSBŐL 2328
7:4. § [Kiesés az öröklésből] 2328
1. A kiesési okokról általában 2328
2. Kiesés a jogképességnek az örökhagyó halála előtti megszűnése miatt 2329

7:5. § [Kiesés a haszonélvezeti jogból, a kötelesrészből, továbbá a hagyományból és a meghagyásból] ... 2330
1. Kiesés a haszonélvezeti jog örökléséből ... 2330
2. Kiesés a kötelesrészből ... 2331
3. Kiesés a hagyományból és meghagyásból ... 2331
7:6. § [Érdemtelenség] ... 2332
1. Az érdemtelenségről általában ... 2332
2. Az örökhagyó életére törés ... 2333
3. Az örökhagyó végakarata elleni támadás vagy annak kísérlete ... 2333
4. A hagyatékból részesülő személy életére törés ... 2333
5. Megbocsátás ... 2334
7:7. § [Lemondás az öröklésről] ... 2334
1. A lemondásról általában ... 2334
2. A lemondás felei ... 2334
3. A lemondás érvénytelensége ... 2335
7:8. § [A lemondás személyi hatása] ... 2336
1. A lemondás relatív hatálya ... 2336
2. Harmadik személy javára szóló lemondás ... 2336
7:9. § [A lemondás terjedelme] ... 2337

MÁSODIK RÉSZ
VÉGINTÉZKEDÉSEN ALAPULÓ ÖRÖKLÉS ... 2339

III. CÍM
A VÉGRENDELET FAJTÁI, ÉRVÉNYESSÉGI FELTÉTELEI, ÉRTELMEZÉSE ... 2339
7:10. § [Végintézkedési szabadság] ... 2339
1. A végintézkedési szabadságról ... 2339
2. A végintézkedési szabadság korlátai ... 2339
7:11. § [A végrendelkezés személyes jellege] ... 2341
7:12. § [Végrendelet] ... 2342
1. A végrendelet fogalmi elemei ... 2342
2. A végrendelet vizsgálata ... 2343
7:13. § [A végrendelet fajtái] ... 2343
7:14. § [Közvégrendelet] ... 2343
1. A közvégrendeletről általában ... 2344
2. A közvégrendelet összeférhetetlenségből fakadó érvénytelensége ... 2344
3. A végintézkedési képességükben korlátozott személyek ... 2345
7:15. § [Írásbeli magánvégrendelet] ... 2346
7:16. § [Sajátkezűleg és más által írt végrendelet] ... 2347
7:17. § [Az írásbeli magánvégrendelet alaki érvényességi feltételei] ... 2347
1. Az írásbeli magánvégrendelet fajtái ... 2348
2. Az írásbeli magánvégrendelet keltezése ... 2348
3. Az írásbeli magánvégrendelet aláírása ... 2349
4. A holográf végrendelet érvényességi kellékei ... 2350
5. Az allográf végrendelet érvényességi kellékei ... 2351
6. A közjegyzőnél letett végrendelet érvényességi kellékei ... 2352
7. A több lapból álló végrendelet ... 2352
7:18. § [Írásbeli magánvégrendelet tanúja] ... 2353
7:19. § [Tanú vagy más közreműködő számára rendelt juttatás] ... 2354
7:20. § [A szóbeli végrendelet kivételessége] ... 2355

7:21. § [A szóbeli végrendelet érvényességi feltételei] ... 2356
7:22. § [Szóbeli végrendelet tanúja] ... 2357
7:23. § [Közös végrendelet] ... 2358
7:24. § [A végrendelet értelmezése] ... 2359

IV. CÍM
A VÉGRENDELET TARTALMA ... 2361
7:25. § [Örökösnevezés] ... 2361
7:26. § [Az örökrész meghatározása] ... 2363
7:27. § [Helyettes örökös nevezése] ... 2363
7:28. § [Utóörökös nevezése] ... 2364
1. Az utóöröklésről általában ... 2364
2. Utóörökös-nevezés megengedett esetei ... 2366
3. A házastársnak mint előörökösnek a jogosultságai az utóöröklés alá eső hagyaték felett ... 2367
4. A végintézkedési képességgel nem rendelkező leszármazónak mint előörökösnek a jogosultságai az utóöröklés alá eső hagyaték felett ... 2368
5. Az utóöröklés szabályának alkalmazása a Ptk. hatálybalépése előtt kelt végrendeletre ... 2368
7:29. § [Kizárás az öröklésből] ... 2368
7:30. § [A végrendelettel ki nem merített hagyaték] ... 2369
7:31. § [Hagyományrendelés] ... 2370
7:32. § [Utóhagyomány rendelése] ... 2371
1. Az utóhagyomány rendelésének feltételei ... 2371
2. Az eredetileg nevezett hagyományos jogosultságai az utóhagyomány tárgya felett ... 2372
7:33. § [Meghagyás] ... 2373
7:34. § [A végrendeleti öröklés szabályainak alkalmazása a hagyományra és a meghagyásra] ... 2375
7:35. § [Növedékjog] ... 2375
7:36. § [Növedékjog hagyományon és meghagyáson] ... 2377

V. CÍM
A VÉGRENDELET ÉRVÉNYTELENSÉGE ÉS HATÁLYTALANSÁGA ... 2377
7:37. § [A végrendelet megtámadása] ... 2377
1. Az érvénytelenségről általában ... 2378
2. A hatálytalanságról általában ... 2379
3. Az érvénytelenség és hatálytalansága vizsgálata ... 2380
4. A megtámadásra jogosultak ... 2381
5. A megtámadás relatív hatálya ... 2381
6. A megtámadás korlátai ... 2382
7. A Ptk.-nak a végrendelet érvénytelenségére vonatkozó szabályainak alkalmazása ... 2383
7:38. § [Végrendeleti rendelkezések érvénytelensége] ... 2383
7:39. § [Gondnokság alatt álló személy végrendeletének érvényessége] ... 2384
7:40. § [Az örökhagyó akarati hibája] ... 2385
7:41. § [A végrendelet visszavonása] ... 2386
1. A visszavonás közös szabályai ... 2386
2. A kifejezett visszavonás ... 2387
3. A hallgatólagos visszavonás ... 2388

7:42. § [Az írásbeli végrendelet megsemmisítése és megsemmisülése] ... 2388
1. Az írásbeli végrendelet megsemmisítése ... 2388
2. A végrendelet megsemmisülése vagy elveszése ... 2389
7:43. § [A közös végrendelet hatálytalansága és visszavonása] ... 2390
1. A házastársak és bejegyzett élettársak közös végrendelete ... 2390
2. A közös végrendelet hatálytalansága az életközösség megszakadása miatt ... 2391
3. Gyermek születésének vagy örökbefogadásának hatása a közös végrendelet hatályosságára ... 2392
4. Az egyoldalú visszavonás jogkövetkezményei ... 2392
7:44. § [A közjegyzőnél letett végrendelet visszavétele] ... 2393
7:45. § [Szóbeli végrendelet hatálytalansága] ... 2394
7:46. § [Házastárs vagy élettárs javára tett végrendelet hatálytalansága] ... 2395
7:47. § [A végrendelet részleges érvénytelensége és részleges hatálytalansága] ... 2396

VI. CÍM
ÖRÖKLÉSI SZERZŐDÉS ... 2396
7:48. § [Öröklési szerződés] ... 2396
1. Az öröklési szerződés mint sajátos végintézkedés ... 2397
2. Az öröklési szerződés felei ... 2397
3. Az öröklési szerződés szolgáltatásai ... 2398
4. A Ptk. öröklési szerződésre vonatkozó szabályainak alkalmazása ... 2399
7:49. § [Az öröklési szerződés érvényességi követelményei] ... 2400
1. A végrendeletre vonatkozó érvénytelenségi szabályok alkalmazása az öröklési szerződésre ... 2400
2. A szerződésekre vonatkozó érvénytelenségi szabályok alkalmazása az öröklési szerződésre ... 2401
7:50. § [Az örökség biztosítása] ... 2402
1. Az örökhagyónak az öröklési szerződéssel lekötött vagyontárgy feletti rendelkezési jogának korlátozása ... 2402
2. A lekötött ingatlanra vonatkozó elidegenítési és terhelési tilalom ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése ... 2403
7:51. § [Házastársak közös öröklési szerződése] ... 2403
7:52. § [Öröklési szerződés módosítása és megszüntetése] ... 2404
1. Az öröklési szerződés módosítása és megszüntetése ... 2404
2. Az öröklési szerződés megszűnésének további lehetséges okai ... 2406

VII. CÍM
HALÁL ESETÉRE SZÓLÓ AJÁNDÉKOZÁS. RENDELKEZÉS VÁRT ÖRÖKSÉGRŐL ... 2407
7:53. § [Halál esetére szóló ajándékozás] ... 2407
7:54. § [Rendelkezés várt örökségről] ... 2409

HARMADIK RÉSZ
TÖRVÉNYES ÖRÖKLÉS ... 2410

VIII. CÍM
A TÖRVÉNYES ÖRÖKLÉS ÁLTALÁNOS RENDJE ... 2410
7:55. § [Leszármazók öröklése] ... 2410
1. A törvényes öröklés elvei és általános szabályai ... 2410
2. A leszármazók öröklése ... 2411
7:56. § [Osztályrabocsátási kötelezettség] ... 2412
7:57. § [Az osztályrabocsátás foganatosítása] ... 2413

7:58. § [Házastárs öröklése leszármazó mellett] ... 2416
1. A házastárs sajátos helyzete a törvényes öröklés rendjében ... 2416
2. A túlélő özvegy öröklési helyzetének megváltozása ... 2416
3. Az özvegyi jog és terjedelme ... 2417
4. Az özvegyi jog megszűnése ... 2418
7:59. § [A házastárs megváltási igénye] ... 2419
7:60. § [Házastárs öröklése szülő mellett] ... 2420
7:61. § [Házastárs egyedüli öröklése] ... 2421
7:62. § [Házastárs kiesése a törvényes öröklésből] ... 2421
7:63. § [Szülő és a szülő leszármazójának öröklése] ... 2423
7:64. § [Nagyszülő és a nagyszülő leszármazójának öröklése] ... 2424
7:65. § [Dédszülő és a dédszülő leszármazójának öröklése] ... 2424
7:66. § [Távolabbi felmenők öröklése] ... 2425

IX. CÍM
ÁGI ÖRÖKLÉS ... 2426
7:67. § [Ági vagyon] ... 2426
1. Az ági öröklés célja és funkciója ... 2426
2. Az ági vagyon fogalma ... 2426
7:68. § [Ági örökösök] ... 2427
7:69. § [Házastárs haszonélvezeti joga ági vagyonon] ... 2428
7:70. § [Az ági öröklésből kivont vagyon] ... 2429
1. A szokásos mértékű ajándék ... 2429
2. Az örökhagyó halálakor már meg nem lévő ajándék ... 2429
3. A szokásos mértékű berendezési és felszerelési tárgyak ... 2430
7:71. § [Az ági örökség] ... 2431

X. CÍM
AZ ÖRÖKBEFOGADÁSSAL KAPCSOLATOS ÖRÖKLÉSI JOGI SZABÁLYOK ... 2431
7:72. § [Az örökbefogadott öröklése] ... 2431
1. Az örökbefogadott öröklése az örökbefogadó szülő és annak rokonai után ... 2432
2. Az örökbefogadott öröklése a vér szerinti rokonai után ... 2432
3. Az örökbefogadottnak az örökbefogadó szülő és annak rokonai utáni, valamint a vér szerinti rokonai utáni együttes öröklése ... 2433
4. A Ptk. örökbefogadással kapcsolatos öröklési jogi rendelkezéseinek alkalmazása ... 2433
7:73. § [Öröklés az örökbefogadott után] ... 2433
1. Az örökbefogadó szülő és rokonainak öröklése az örökbefogadott után ... 2434
2. Az örökbefogadott vér szerinti rokonainak öröklése az örökbefogadott után ... 2434

XI. CÍM
AZ ÁLLAM ÖRÖKLÉSE ... 2434
7:74. § [Az állam szükségképpeni törvényes öröklése] ... 2434

NEGYEDIK RÉSZ
KÖTELESRÉSZ 2436

XII. CÍM
JOGOSULTSÁG A KÖTELESRÉSZRE 2436
7:75. § [Kötelesrészre jogosultak] 2436
1. A kötelesrész célja, funkciója és jellege 2436
2. A kötelesrészre jogosultak 2437
7:76. § [A kötelesrészi igény elévülése] 2437
7:77. § [Kitagadás] 2438
7:78. § [Kitagadási okok] 2439
1. A kitagadási okok megváltozásáról 2439
2. Érdemtelenség miatti kitagadás 2440
3. Az örökhagyó sérelmére elkövetett bűncselekmény 2440
4. Az örökhagyó egyenesági rokonának, házastársának (bejegyzett élettársának) vagy élettársának sérelmére elkövetett súlyos bűncselekmény 2441
5. Az örökhagyó irányában fennálló törvényes tartási kötelezettség súlyos megsértése 2441
6. Erkölcstelen életmód folytatása 2442
7. Végrehajtandó szabadságvesztésre ítélés 2442
8. Az elvárható segítségnyújtás elmaradása 2443
9. Nagykorú leszármazónak az örökhagyóval szemben tanúsított durva hálátlansága 2443
10. A szülői felügyeleti jog megszüntetésére alapot adó magatartás 2444
11. Házastársi kötelességet durván sértő magatartás 2444
7:79. § [Megbocsátás] 2444
7:80. § [A kötelesrész alapja] 2445
1. A hagyaték tiszta értéke 2445
2. Az örökhagyó által élők között bárkinek juttatott ingyenes adományok tiszta értéke 2446
3. Az öröklési, tartási, életjáradéki vagy gondozási szerződéssel elidegenített vagyon értékének figyelembevétele a kötelesrész alapjának meghatározásakor 2447
4. A tartásra tekintettel adott végrendeleti juttatás és az öröklési juttatás ígérete ellenében nyújtott tartás 2448
5. A bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon 2448
7:81. § [A kötelesrész alapjából kivont adományok] 2450
1. Változások a kötelesrész alapjából kivont adományok tekintetében 2450
2. Az örökhagyó által a halálát megelőző tíz évnél régebben bárkinek juttatott ingyenes adomány 2451
3. A kötelesrészre jogosultságot létrehozó kapcsolat keletkezésének időpontja 2451
4. A szokásos mértékű ajándék 2452
5. Az örökhagyó által nyújtott tartás 2453
6. A betudás elengedésével adott adomány 2453
7. Az özvegyet haszonélvezet alakjában megillető kötelesrész alapja 2453
8. A kötelesrész alapjának alakulása az egyes kötelesrészre jogosultak tekintetében 2454

7:82. § [A kötelesrész mértéke] ... 2454
1. A kötelesrész mértékének megváltozása ... 2454
2. A leszármazók kötelesrészének mértéke özvegy hiányában ... 2455
3. A leszármazók és az özvegy egymás melletti kötelesrészének mértéke ... 2455
4. A szülők és az özvegy egymás melletti kötelesrészének mértéke ... 2456
5. A szülők és az özvegy kötelesrészének mértéke más kötelesrészre jogosult hiányában ... 2457
6. Az özvegyet haszonélvezet alakjában megillető kötelesrész mértéke ... 2457

XIII. CÍM
A KÖTELESRÉSZ KIELÉGÍTÉSE ... 2458
7:83. § [Betudás] ... 2458
7:84. § [Felelősség a kötelesrész kielégítéséért] ... 2459
7:85. § [A kötelesrészre jogosult és hozzátartozói korlátozott felelőssége] ... 2461
7:86. § [A kötelesrész kiadása] ... 2462
1. A kötelesrész iránti igény érvényesítése ... 2462
2. A kötelesrész kiadásának formája ... 2463
3. A kötelesrész teher és korlátozás nélküli kiadása ... 2463
4. A kötelesrész iránti igények versengése ... 2464

ÖTÖDIK RÉSZ
AZ ÖRÖKLÉS JOGHATÁSAI ... 2465

XIV. CÍM
AZ ÖRÖKSÉG MEGSZERZÉSE ... 2465
7:87. § [Az öröklés megnyílása] ... 2465
1. Az *ipso iure* öröklés ... 2465
2. Az örökös és az álörökös helyzete ... 2465
3. A hagyatéki eljárás és az örökség megszerzésének kapcsolata ... 2466
7:88. § [Haszonélvezeti joggal terhelt hagyatéki tárgy kiadása] ... 2468
7:89. § [Az örökség visszautasítása] ... 2468
1. Az öröksége visszautasításának joga ... 2468
2. A visszautasításra vonatkozó tartalmi és formai előírások ... 2468
3. A visszautasítás terjedelme ... 2469
4. A visszautasítás és a lemondás elhatárolása ... 2470
7:90. § [Lemondás a visszautasítás jogáról] ... 2470
7:91. § [A hagyomány és a meghagyás megszerzése] ... 2471

XV. CÍM
AZ ÖRÖKÖS JOGÁLLÁSA ... 2472
7:92. § [Az örököstársak jogállása] ... 2472
7:93. § [Osztályos egyezség] ... 2473

XVI. CÍM
HAGYATÉKI TARTOZÁSOK ÉS KIELÉGÍTÉSÜK ... 2474
7:94. § [Hagyatéki tartozások] ... 2474
1. A hagyatéki tartozásokról ... 2474
2. Az örökhagyó illő eltemetésének költségei ... 2474
3. A hagyatéki költségek és a hagyatéki eljárás költségei ... 2475
4. Az örökhagyó tartozásai ... 2476
5. A kötelesrészen alapuló kötelezettségek ... 2477
6. A hagyományon és a meghagyáson alapuló kötelezettségek ... 2477

7:95. § [A hagyatéki tartozások kielégítésének sorrendje] ... 2477
7:96. § [Felelősség a hagyatéki tartozásokért] ... 2478
7:97. § [Az örököstársak felelőssége] ... 2480
7:98. § [Kielégítés az örökös által] ... 2481
7:99. § [A hagyományos felelőssége] ... 2481
7:100. § [A hagyatéki hitelezők felhívása] ... 2482

NYOLCADIK KÖNYV
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ... 2485

ELSŐ RÉSZ
ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK ... 2485
8:1. § [Értelmező rendelkezések] ... 2485
1. Közeli hozzátartozó és hozzátartozó ... 2485
2. Fogyasztó ... 2486
3. Vállalkozás ... 2489
4. Vagyontárgy ... 2490
5. Bank ... 2490
6. Szerződő hatóság ... 2491
7. Jogszabály ... 2491
8. Fizetési meghagyás mint bírósági eljárás ... 2491
9. Tőzsde ... 2492
10. Épület és építmény ... 2492
8:2. § [Befolyás] ... 2493
8:3. § [A határidők számítása] ... 2494

MÁSODIK RÉSZ
HATÁLYBALÉPÉS ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK ... 2496
8:4. § [Hatálybalépés] ... 2496
8:5. § [Átmeneti rendelkezések] ... 2496

HARMADIK RÉSZ
AZ EURÓPAI UNIÓ JOGÁNAK VALÓ MEGFELELÉS ... 2497
8:6. § [Az Európai Unió jogának való megfelelés] ... 2497

TISZTELT OLVASÓ!

A 2013. évi V. törvény születésétől fogva jogtörténeti jelentőségű alkotásnak tekintendő, Magyarország első demokratikus politikai viszonyok közt elfogadott Polgári Törvénykönyvét tisztelhetjük a kódexben, amely a XXI. század elejének társadalmi viszonyaira készült. A korábbi, 1959-ben megalkotott törvénykönyvhöz képest szabályai a magántulajdonon, a szerződési szabadságon, a polgári egyenlőségen és a személyes önrendelkezésen alapulnak, tárgyi hatálya jelentősen kibővült, kiterjed a családi jogra, teljesen új alapokra helyezi a jogi személyek szabályait, ideértve a korábban külön szabályozott társasági jogot. Az új Kódex alapjaiban megújította a tulajdonjogi, dologi jogi szabályokat, a hitelbiztosítékok rendszerét és szabályait, megfogalmazza a kötelmi jog általános szabályait, egy teljesen új szerződési jogot konstituál és a kártérítési jogban is a legmodernebb megoldásokat tartalmazza, miközben megőrizte a magyar magánjog hagyományainak nemes örökségét. A magánjogi szabályok olyan kompakt, tömör és egységes rendszerbe illesztett együttesét alkotja, amely egyedüli a magyar jogrendben és párját ritkítja a világban. A Kódex a magyar magánjogi kultúra magas szintű szellemi megtestesítője, a magyar jogászi gondolkodás kimagasló és példamutató alkotása. Mindazok, akik a Kódex szabályait olvassák, elemzik, alkalmazzák és tanulják, ne feledjék ezeket a gondolatokat. A Kódex történeti, jogi és társadalmi-gazdasági jelentőségét egy rövid előszóban még felvázolni sem lehetséges, de mivel 2014. május 1-jétől életünk minden egyes jelentős és részletkérdését érinti, személyünket, nevünket, házassági és családi viszonyainkat, tulajdonunk tárgyait és tartalmát, szerződéseinket, öröklési viszonyainkat egyaránt, életünk szerves részét képezi, az együttélésünk személyes viszonyainak és gazdasági kereteinek a hálója, rendje. A Kódex a hatálybalépése óta eltelt időszak alatt kiállta az idő próbáját, a korábbi Kasszandra jóslatokat, amelyek kétségbe vonták egyes új megoldásainak életképességét, hamis vátesszé morzsolta az idő. Jóllehet számos kisebb módosítások változtattak egyes részletein, a Kódex struktúrája, szelleme és szabályainak összhangtana érdemben nem változott, sőt, csak erősödött bíróságaink ítéletei, ügyvédek és jogászok napi munkája és a jogtudomány nemes hozzájárulása révén. Ehhez az építményhez kíván a jelen kiadvány érdemben hozzájárulni, a neves szerzői gárda szellemi teljesítményének javát adta a köz szolgálatára, azzal, hogy a Kódex egyes rendelkezéseinek értelmét bontják ki. Az olvasó a kiadvány elején megtalálja a Kódex eddigi módosításának a kronológiai listáját és a módosításokkal érintett paragrafusok szerinti áttekintést is mellékeljük.

A jog egy folyamatos változó szellemi jelenség, melynek valósága bennünk és velünk él, szerződéseinkben, nyilatkozatainkban, közjegyzői döntésekben, bírósági ítéletekben és más állami aktusokban artikulálódik, gyakorlati és elméleti kihívásokra kell naponta válaszolnia. A kommentár szövege túlnyomó részt a 2016–2017-es években elkészült, majd kisebb szünet után a még hiányzó magyarázatok is elnyerték végső megfogalmazásaikat. Eredeti terveink szerint a most közreadott szöveg egy előzetes változat, melyet néhány éven belül egy átfogó hatályosítással, aktualizálással szeretnénk tovább érlelni. Az első szöveg még az emberi alkotások vétlen hibákkal tarkított szövegét tükrözi, reméljük, hogy hosszabb élete során majd a gyermekbetegségeit levetve megfogalmazásai pontosabbak és precízebbek lesznek.

Az új Ptk.-nak számos rendkívül színvonalas és több kiadást is megért sikeres magyarázata mellett a jelen munka a kommentár irodalom sokszínűségéhez kíván hozzájárulni, elismerve az idősebb testvérek eddigi érdemeit. A kommentár az Igazságügyi Minisztérium 2015-re visszanyúló kezdeményezése alapján a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. előkészítésében és gondozásában egyelőre csak digitális úton lesz elérhető.

A főszerkesztő ezúton is szeretne köszönetet kifejezni valamennyi szerzőnek a lelkiismeretes munkájáért és türelmükért, külön köszönet jár a kötet két szerkesztőjének szervező munkájáért, valamint, hogy a szöveget gondozták és az egyes szerzők jogait tiszteletben tartva egységgé kovácsolták.

Reméljük a magyarázat a gyakorlatban is segítségül szolgál a Kódex normáinak az értelmezésében és helyes alkalmazásában, ehhez kívánunk kellemes olvasást és elmét csiszoló gondolkodást.

Csehi Zoltán
főszerkesztő

XVII. CÍM
A HASZNÁLATI SZERZŐDÉSEK

XLIV. Fejezet
A bérleti szerződés

1. A bérleti szerződés általános szabályai

6:331. § ***[Bérleti szerződés]***

(1) Bérleti szerződés alapján a bérbeadó meghatározott dolog időleges használatának átengedésére, a bérlő a dolog átvételére és bérleti díj fizetésére köteles.

(2) A jogok időleges gyakorlásának más személy részére ellenérték fejében történő átengedésére a dologbérlet szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A használati szerződések egyik csoportjába tartoznak azok a szerződések, amelyek a tulajdonost megillető jogosultságok közül a birtoklás, használat jogának átengedésére irányulnak – így a bérlet, a lakásbérlet, valamint a haszonkölcsön –, másik csoportjába pedig a haszonbérleti szerződés, amely a hasznok szedésére is feljogosítja a másik szerződő felet. Az első csoportban lévő szerződések közötti különbségtétel alapja a visszterhesség kérdésében való állásfoglalás: a bérleti, lakásbérleti szerződés a használati szerződések visszterhes, míg a haszonkölcsön szerződés az ingyenes alakzata. A jogintézményi történeti fejlődést tekintve a római jogban a bérlet és haszonbérlet még egy jogintézmény volt (*locatio conductio rei*), és érvényesült a „Kauf bricht Miete" elve.

A bérleti szerződés a használati szerződések alaptípusa. A Ptk. a dologbérletet teszi modelljének alapjává, a lakásbérletre néhány speciális szabályozást tartalmaz, annak részletes szabályait más jogszabályok rendezik (elsősorban az Ltv.) eltérően a német BGB-től, ahol a 2001-es, bérleti jogviszonyra vonatkozó reform a lakásbérletnek tulajdonít alapvető jelentőséget. A dolog feletti használati jog kapcsán felhatalmazással bíró személy – így különösen a tulajdonos, haszonélvező – a tulajdonjog részjogosultságát képező használat jogát engedi át időlegesen a bérlő számára. Így bérbeadó csak az a személy lehet, aki a bérlet tárgyával rendelkezni jogosult, vagy annak használatát másnak jogszerűen átengedheti, a bérbeadó azonban nem kizárólagosan a bérelt dolog tulajdonosa (LB-H-PJ-2009-119. sz. határozat) lehet. A haszonélvező a haszonélvezet gyakorlását másnak átengedheti, így bérbeadói pozícióban ő is lehet. A Ptk. – hasonlatosan a BGB-hez – a főkötelezettségekkel írja le a szerződések fogalmát, és így bérleti szerződés esetén a dolog időleges használatának átengedése, míg bérlői oldalon a dolog átvétele és bérleti díj fizetése a főkötelezettség. A dolog használatának joga mint kötelmi – és nem dologi – természetű jog illeti meg a bérlőt. A bérleti díj fizetésére vonatkozó kötelezettség a haszonkölcsön szerződés és a bérleti szerződés egyik fő elhatároló ismérve. A kölcsöntől való elhatárolás alapvető szempontja pedig az, hogy a bérlet nem tulajdonátruházásra irányuló jogcím.

A bérleti szerződés – hasonlatosan az uralkodó német jogi felfogáshoz – konszenzuális szerződés, a bérleti jogviszony létrejöttéhez nem szükséges a bérlet tárgyának az átadása. A német jogban a BGB rendszere alapján a bérleti és a haszonbérleti szerződés kötelmi jogi szerződés. Ugyanakkor a BGB 566. §-ában rögzített „Kauf bricht nicht Miete" alapelv, ami – bizonyos korlátozással – a haszonbérleti szerződésre is irányadó, újra meg újra a bérlő, illetve a haszonbérlő „dologi jogának" megalapozását veti fel a jogirodalomban

[Hans Josef Wieling: Die Grundstücksmiete als dingliches Recht *in* Joachim Jickeli – Peter Kreutz – Dieter Reuter (szerk.): *Gedächtnisschrift für Jürgen Sonnenschein* (Verlag de Gruyter 2003, Berlin) 201.]. A ma uralkodó német felfogás szerint e szerződések kötelmi, és nem dologi jogi természetűek [Siegbert Lammel: *Wohnraummietrecht Anwaltkommentar* (Deutscher Anwaltverlag & Institut der Anwaltschaft GmbH 2006, Bonn) § 535 RdNr. 12.].

A Ptk. továbbra sem támogatja az ún. örökbérlet (*superficies*) intézményét. A használatba adásra meghatározott időtartamra, valamely feltétel bekövetkezéséig, illetve határozatlan ideig kerülhet sor. A szerződés határozatlan időre való megkötése sem eredményez örökbérletet, a bérleti jogviszonynak valamikor véget kell érnie, ezért a felek érvényesen nem zárhatják ki a rendes felmondás jogának gyakorlását [BH2014.108. és Ptk. 6:213. § (3) bekezdés].

A bérleti szerződésnek továbbra sem alakszerűségi érvényességi kelléke annak írásba foglalása. Mind szóban, mind írásban, mind ráutaló magatartással egyaránt létrejöhet. A lakásbérleti szerződés ugyanakkor írásban érvényes [Ltv. 2. § (5) bekezdés].

A bérleti szerződés közvetett tárgya – továbbra is – minden olyan dolog, amelyen tartós használat gyakorolható. Közvetlen tárgya a dolog használata, eltérően a letéti szerződéstől, ahol a letéteményes csak akkor használhatja, hasznosíthatja a letett dolgot, ha az a letevőnek károsodástól való megóvása érdekében szükséges [6:361. § (3) bekezdés]. A használat irreverzibilis szolgáltatás. A Ptk. a jogok időleges gyakorlásának más személy részére ellenérték fejében történő átengedésére a dologbérlet szabályait rendeli megfelelően alkalmazni.

A bérleti szerződés lényeges tartalmi elemei: a bérbeadó és a bérlő megnevezése, a bérlet tárgyának konkrét meghatározása, a bérlet időtartama (LB-H-PJ-2008-225. sz. határozat), a bérleti díj meghatározása [Wolfgang-Westermann Krüger – Peter Harm: Inhalt und Hauptfpflichten des Mietvertrags in: *Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch* (C. H. Beck 2012, München) § 535 RdNr. 3., 1211.], illetve a bármelyik fél által lényegesnek minősített feltétel. Valamely fél által lényegesnek minősített feltételben való megegyezés hiánya kizárja a (bérleti) szerződés létrejöttét (BH1989.112.). Ha a bérlő a használatért nem fizet bért, akkor nem bérleti szerződés, hanem egyéb használatot biztosító jogviszony jön létre, mely a jogviszony tartalma szerint lehet például haszonkölcsön, vagy haszonélvezet.

A Ptké. lehetőséget teremt arra, hogy a felek megállapodjanak abban, hogy a Ptk. hatálybalépése előtt kötött szerződésüket teljes egészében a Ptk. hatálya alá helyezzék [Ptké. 50. § (2) bekezdés], így a Ptk. hatálybalépése előtt kötött bérleti szerződésüket az új szabályokat megállapító Ptk. hatálya alá vonják.

6:332. § ***[A bérbeadó szavatossága]***

(1) A bérbeadó szavatol azért, hogy a bérelt dolog a bérlet egész tartama alatt szerződésszerű használatra alkalmas, és megfelel a szerződés előírásainak. Erre a szavatosságra a hibás teljesítés miatti szavatosság szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bérlőt az elállás helyett a felmondás joga illeti meg, kicserélést pedig nem követelhet.

(2) A bérbeadó szavatol azért, hogy harmadik személynek nincs a bérelt dologra vonatkozóan olyan joga, amely a bérlőt a használatban korlátozza vagy megakadályozza. Erre a kötelezettségre a jogszavatosság szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bérlő elállás helyett a szerződést felmondhatja.

(3) Ha a bérelt dolog lakás vagy emberi tartózkodás céljára szolgáló más helyiség, és az olyan állapotban van, hogy használata az egészséget veszélyezteti, a bérlő a szerződést felmondhatja akkor is, ha erről a tényről a szerződés megkötésekor vagy a dolog birtokbavételének időpontjában tudott vagy tudnia kellett. Erről a jogról a bérlő érvényesen nem mondhat le.

A Ptk. fenntartja a bérbeadó objektív kellékszavatossági és jogszavatossági helytállására vonatkozó szabályokat. A bérelt dolognak a bérlet egész időtartama alatt alkalmasnak kell lennie a szerződésszerű használatra, illetve meg kell felelnie a szerződés előírásainak. A bérelt ingatlan akkor felel meg – többek között – a szerződésszerű használat követelményének, ha az elektromos hálózat szakszerűen került kialakításra, annak felülvizsgálatával és a jelentkező hibák elhárításával kapcsolatos kötelezettségeit a bérbeadó teljesíti (LB-H-PJ-2011-545. sz. határozat).

Figyelemmel a használat irreverzibilis jellegére, és így arra, hogy a használati kötelmeknél az eredeti állapot nem állítható helyre, a bérlőt elállási jog helyett felmondási jog illeti meg, illetve kicserélést sem követelhet, hiszen az a bérlet tárgyának megváltoztatását igényelné.

Mindig a konkrét szerződés releváns körülményeinek vizsgálatával és mérlegelésével lehet állást foglalni a bérbeadó objektív szavatossági kötelessége körében. A jogalkalmazási gyakorlat alapján így például a bérleményben folytatandó tevékenység gyakorlásához szükséges feltételek biztosítása külön kikötés nélkül nem tartozik a bérbeadó szavatossági kötelezettségei közé (K-H-PJ-2012-170. sz. határozat; EBH2008.1869.), illetve ha a bérbeadó a szerződésben kifejezetten nem vállalkozott a helyiségben való tevékenységhez szükséges hatósági engedélyek beszerzésére, úgy a szavatosság a hatósági engedélyek megszerzésére értelemszerűen nem terjed ki (BH1993.48.).

A Ptk. az emberi egészség védelme érdekében új, kógens szabályként lakás vagy emberi tartózkodás célját szolgáló más helyiség bérlete esetén akkor is biztosítja a bérlő számára a felmondás jogát, ha erről a tényről a bérlő akár a szerződés megkötésekor, akár a dolog birtokbavételekor tudott, vagy tudnia kellett.

6:333. § ***[A dolog használata]***

(1) A bérlő a dolgot rendeltetésének és a szerződésnek megfelelően használhatja.

(2) A bérbeadó a bérlő szükségtelen háborítása nélkül jogosult ellenőrizni a használatot.

(3) Ha a bérlő a bérbeadó felhívása ellenére folytatja a nem rendeltetésszerű vagy a szerződésnek egyébként nem megfelelő használatot, a bérbeadó felmondhatja a szerződést.

(4) Ha a bérlő a dolgot jogosulatlanul alakította át, a bérbeadó felhívására köteles az eredeti állapotot helyreállítani.

A használati kötelmek alapvető tartalmi causája szerint a jogosult időlegesen használhatja a szerződés tárgyát. A használat azonban nem vezethet a dolog „elhasználására", a szerződés megszűnése esetén a jogosultat a dolog visszaadásának kötelezettsége terheli. A bérbeadó számára nem közömbös, hogy az időleges használat miként konkretizálódik. Erre is figyelemmel a Ptk. továbbra is fenntartja az 1959-es Ptk. bérlő használati jogosultságával szembeni két alapvető kritériumnak való megfelelés szabályát, miszerint a bérlő a dolgot rendeltetésének, illetve a szerződésnek megfelelően használhatja. A használat körét, mélységét elsősorban a felek szándéka határozza meg, az a cél, amelynek elérésére a szerződés megkötésre került. Ha a szerződés kifejezetten

nem rendelkezik erről, úgy a bérleti szerződés tárgyából, annak jellegéből következik a használat módja, terjedelme, a használatnak a dolog rendeltetésének megfelelően kell megvalósulnia. Így például egy lakókocsi bérlése kapcsán elsődlegesen a szerződés rendelkezéseiből, másodlagosan a lakókocsi rendeltetéséből kell következtetéseket levonni a használat megfelelő módjára nézve. A lakókocsi szó értelmezésén nyugodva – miszerint kicsi, kerekeken guruló ház, amelyet egy autó el tud húzni – a rendeltetése az, hogy abban emberek laknak, élnek. Ezzel szemben a lakókocsi nemcsak ideiglenes/vagy életvitelszerű lakásra alkalmas, hanem igénybe veszik rendezvényeken, árusításra, építkezéseken, illetve terület őrzésének céljából. Indokolt a szerződésszerű használat elsődlegessége a rendeltetésszerű használattal szemben. A rendeltetésellenes vagy nem szerződésszerű használatból eredő károkért a bérlő a szerződésszegésért való felelősség szabályai alapján felel. A használat e – Ptk.-ban rögzített – kritériumoknak való megfelelőségét a bérbeadó a bérlő szükségtelen háborítása nélkül ellenőrizheti, különös tekintettel arra, hogy az egyébként tulajdonában vagy rendelkezése alatt álló dolog nincs a hatalmában. Az ellenőrzés a bérbeadó joga, de nem kötelezettsége. Ha viszont e jogát gyakorolta, s észlelte a rendeltetésellenes, szerződésellenes használat fennálltát, de ellene nem tiltakozott, és e bérlői magatartás eredményeként kár következett be, az kármegosztáshoz vezethet. A rendeltetés-, illetve szerződésellenes használat szerződésszegésnek minősül, illetve felmondásra ad alapot akkor, ha a bérbeadó előzetesen – megfelelő határidő szabása mellett – felhívta a bérlőt a rendeltetésellenes, szerződésellenes használat megszüntetésére, és e határidő eredménytelenül telt el.

A bérleti szerződés megszűnésekor a bérlő köteles a bérelt dolgot állagsérelem nélkül visszaadni a bérbeadó számára. Ennek érdekében a dolog átalakításához, állapotának megváltoztatásához a bérbeadó hozzájárulása szükséges. Az átalakítás terjedelmét, egyáltalán azt, hogy mennyiben jogosult a bérlő az átalakításra, a bérleti szerződés rendezi. A bérbeadó hozzájárulása mellett – bizonyos esetekben – hatósági engedély beszerzése is szükséges. Csak és kizárólag e hozzájárulás, illetve engedély birtokában végezhető jogszerűen átalakítási munkálat a bérlet tárgyán. Hozzájárulás vagy engedély hiányában a bérbeadó kérheti az eredeti állapot helyreállítását, és e felhívásra köteles a bérlő azt helyreállítani.

6:334. § ***[A használat átengedése harmadik személy részére]***

(1) A bérelt dolgot a bérlő a bérbeadó hozzájárulásával jogosult albérletbe vagy harmadik személy használatába adni.

(2) Ha a bérlő a dolgot a bérbeadó hozzájárulásával adta albérletbe vagy más használatába, az albérlő és a használó magatartásáért úgy felel, mintha a dolgot maga használta volna.

(3) Ha a bérlő a dolgot a bérbeadó hozzájárulása nélkül adja albérletbe vagy engedi át másnak használatra, azokért a károkért is felel, amelyek e nélkül nem következtek volna be.

Valamennyi tartós szerződés több-kevesebb bizalmat feltételez a felek között, és e bizalmi viszonyból eredően számos szerződés kapcsán nem mindegy a szerződő felek személye sem. A bérleti szerződés alapján a bérlő a tulajdonost megillető használati jogosultságot gyakorolja, és e joggyakorlás – adott esetben – a bérelt dolog – részleges vagy végleges – amortizációjával (is) járhat. A Ptk. – fenntartva az 1959-es Ptk. szabályát – a bérbeadó hozzájárulásával teszi lehetővé a bérlet tárgyának albérletbe, illetve harmadik személy használatába adását. A bérlő e joga kötelmi természetű, a Ptk. a megállapodás

létrejöttéhez, érvényességéhez nem írja elő a bérbeadó előzetes hozzájárulásának meglétét, be nem tartása szerződésszegést eredményez.

A hozzájárulás megadását a Ptk. nem köti alakszerűségi érvényességi kellékekhez, arra lehetőség van mind szóban, mind írásban, mind pedig ráutaló magatartással. Arra is lehetőség van, hogy a bérlő a megállapodás megkötése után kérje a bérbeadó hozzájárulását. Jogszerű albérletbe adás, harmadik személy használatába adás esetén a bérlő e harmadik személy magatartásáért úgy felel, mintha maga járt volna el. Jogosulatlan használatba adás esetén mindazért a kárért is felelősséggel tartozik, amely a használatba adás nélkül nem következett volna be.

6:335. § ***[Költségviselés]***

(1) A dolog fenntartásával járó kisebb költségeket a bérlő, a többi költséget és a dologgal kapcsolatos terheket a bérbeadó viseli.

(2) A bérlő köteles a bérbeadót értesíteni, ha a dolgot károsodás veszélye fenyegeti vagy a bérbeadót terhelő munkálatok elvégzésének szükségessége merül fel.

(3) A bérbeadó jogosult arra, hogy az őt terhelő munkákat elvégezze, és a dolgot fenyegető károk elhárításához szükséges intézkedéseket megtegye.

(4) A bérlő a bérbeadót terhelő munkálatokat a bérbeadó helyett és költségére elvégezheti, ha azokat a bérbeadó nem végzi el.

A bérleti szerződés alapján a bérbeadó átengedi a használat jogát, a bérelt dolog kikerül a birtokából, ezért a dolog rendeltetésszerű használatával járó, a dolog fenntartásával kapcsolatos kisebb költségeket, így a dolog használata során felmerülő közüzemi költségeket a bérlő viseli [a (Fővárosi Bíróság) 1-H-PJ-2011-639. sz. határozata]. Ugyanakkor a bérelt dolog még mindig a bérbeadó „érdekkörébe" tartozik, a bérbeadó szavatol azért, hogy a bérelt dolog a bérlet egész tartama alatt szerződésszerű használatra alkalmas, és megfelel a szerződés előírásainak [6:332. § (1) bekezdés], ezért a dolog fenntartásával járó jelentősebb költségeket, valamint a dologgal járó terheket a bérbeadó köteles viselni.

Ha felmerülnek olyan javítási, fenntartási munkálatok, melyek elvégzése a bérbeadót terhelik, illetve ezekkel kár bekövetkezése hárítható el, a bérlő köteles erről a bérbeadót értesíteni.

A Ptk. eltekint az 1959-es Ptk. azon rendelkezésétől, mely alapján a bérlő a dologra fordított szükséges kiadásainak megtérítését követelheti, egyéb költségeinek megtérítésére pedig a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint tarthat igényt [1959-es Ptk. 427. § (3) bekezdés]. Logikájában a Ptk. gyakorlati szempontokat helyez előtérbe. Felhatalmazza a bérlőt a bérbeadót terhelő munkálatok elvégzésére, ha és amennyiben azokat a bérbeadó a bérlő értesítése ellenére nem végzi el. A bérbeadót terhelő munkálatokra a felek közötti szerződés is utalhat. Erre a felhatalmazásra különösen azokban az esetekben van szükség, amikor a bérelt dolog állaga azonnali beavatkozást igényel, a javítási, karbantartási munkálatokat késedelem nélkül el kell végezni, különben a késedelem kárt eredményezne. A bérlő a bérbeadót terhelő munkálatok elvégzésével felmerült költségei megtérítését kérheti a bérbeadótól. Ekkor a bérlő jogállását e szakaszhely szabályozza. Minden más esetben, amikor a bérlő olyan, egyébként nem őt terhelő munkálatot foganatosít, amely nem a bérbeadót terheli, úgy jogállására a megbízás nélküli ügyvitel szabályai lesznek az irányadóak. Beavatkozása akkor lesz helyénvaló, ha az megfelel a bérbeadó feltehető érdekének és akaratának, és ebben az esetben a megbízott jogai illetik meg [6:584. § (1) és 6:585. § (2) bekezdés].

6:336. § ***[A bérleti díj]***

(1) A bérlő a bérleti díjat havonta előre köteles megfizetni. Ha a bérleti szerződés egy hónapnál rövidebb időre jön létre, a bérleti díj a szerződés megkötésekor esedékes.

(2) Arra az időre, amely alatt a bérlő a dolgot a saját érdekkörén kívül felmerült okból nem használhatja, bérleti díj nem jár.

(3) A bérleti díj vagy a bérlőt terhelő költségek és terhek megfizetésének elmulasztása esetén a bérbeadó jogosult a szerződést felmondani, ha a bérlőt megfelelő határidő tűzésével és a következményekre való figyelmeztetéssel a fizetésre felszólította, és a bérlő e határidő elteltéig sem fizetett.

A bérlő főkötelezettsége a használat átengedéséért ellenszolgáltatás, bérleti díj fizetése. A Ptk. szabályaiban megfelelően alkalmazkodik a piaci viszonyokhoz, és nem csupán a hosszabb időre, hanem a rövidebb időre szóló bérleti szerződésekre is specializált szabályozást tartalmaz. A Ptk. értelmében – a felek eltérő megállapodása hiányában – a bérlő a bérleti díjat havonta előre köteles megfizetni, eltérően például a svájci jogtól, ahol a hónap végén, legkésőbb a bérleti időszak végén kell megfizetni, kivéve, ha a felek szerződéséből vagy a helybeli szokásból más nem következik (OR 257c. §). A Ptk.-nak a felek jogait és kötelezettségeit meghatározó szerződési szabályoktól való eltérésre lehetőséget adó rendelkezés alapján [6:59. § (2) bekezdés] a felek – egy hónapnál hosszabb időre szóló bérleti szerződés esetén – egy hónapnál hosszabb időintervallumokra vonatkoztatott bérleti díjfizetési kötelezettségben is megállapodhatnak. Ha viszont nem térnek el a Ptk. szabályaitól, úgy a bérleti díj havonta fizetendő. A Ptk. – fenntartva az 1959-es Ptk. rendelkezését – nem ad modellt arra nézve, hogy a bérleti díj a vonatkozó hónapon belül mikor válik esedékessé. A jogalkalmazási gyakorlat szerint – az Ltv. analógiájára – a hónap 15. napján esedékes a bérleti díj [Besenyei Lajos: *A bérleti szerződés* (KJK-Kerszöv 2003, Budapest) 34.]. Számos bérleti szerződés egy hónapnál rövidebb időre jön létre – így például nyaralás esetén bicikli használatára kötött bérleti szerződés –, a Ptk. értelmében a bérleti díj ilyenkor a szerződés megkötésekor esedékes. A Ptk. a használat időleges átengedése ellenértékét a bérleti díj *terminus technicus*szal jelzi, eltérően az 1959-es Ptk. bér *terminus technicus*ával. Az új terminus teljes egészében megfelel a jogalkalmazási gyakorlatnak, és elkerüli a más jogintézményekkel való esetleges összetévesztés lehetőségét. A bérleti díj alapvetően pénzben kerül meghatározásra, emellett a bérleti díj megállapítható más vagyoni értékű szolgáltatásban, bármilyen gazdaságilag értékelhető formában. Így például ingatlan bérleti díja nemcsak pénzben, hanem például terményben vagy az épület állagát fenntartó vagy javító, természetbeni munkavégzéssel teljesíthető szolgáltatásban is meghatározható. Az egyenértékűség és a visszterhesség elvének azonban ilyen esetben is érvényesülnie kell (BH1995.718.). A bérleti díj mértékében a felek alapvetően szabadon állapodhatnak meg. Ez alól kivételt képezhetnek az állami, illetve önkormányzati bérlakásokra vonatkozó egyes jogszabályi rendelkezések. A bérletet – jogszabály erejénél fogva – nem biztosítja kötbérszankció (BH1989.112.).

Végrehajtási árverés útján a korábbi tulajdonos által lakottan vásárolt ingatlan vonatkozásában az ítélkezési gyakorlat a lakásban maradó volt tulajdonost a bérlővel azonos jogállásúnak tekinti. Ezáltal a lakás használata nem válik jogcím nélkülivé, és nem kötelezhető a lakás kiürítésére kizárólag azon az alapon, hogy a vevő árverési vétellel tulajdonjogot szerzett. A bérlővel lényegében azonos jogállásból az is következik, hogy közöttük quasi bérleti jogviszony jön létre, és ebből eredően az eredeti tulajdonos, jelenlegi quasi bérlő bérleti díjfizetési kötelezettséggel tartozik (BH2008.64.). A bérleti jogviszony ebben az esetben nem a felek szerződése útján jön létre, hanem az árverés

eredményként, és ekként ab ovo nem kerül a bérleti díj mértéke meghatározásra. Az a felek megállapodása szerint alakul. Ha és amennyiben a felek a bérleti díj mértékében nem tudnak megállapodni, úgy annak meghatározását a bíróságtól kérhetik.

A huzamos időre szóló bérleti szerződés mint tartós jogviszony esetén a bíróság a Ptk. által körülhatárolt feltételek megvalósulása esetén bármelyik fél kérelmére a szerződést módosíthatja (6:192. §). A bérleti díj mértékének piaci viszonyok szerinti változása a rendes üzleti kockázat körébe tartozik (BH2000.502.), így ebben az esetben nem lehetséges a szerződés bírósági módosítása.

A bérlő akkor is köteles a bérleti díjat megfizetni, ha a használati jogával nem él. Ugyanakkor a Ptk. szerint – az 1959-es Ptk. szabályát fenntartva – arra az időre, amely idő alatt a bérlő a dolgot saját érdekkörén kívül felmerült okból nem használhatja, nem jár bérleti díj. Erre okot adhat, ha mindkét fél érdekkörén kívül álló okból nem tudja a dolgot használni, így például ha valamely természeti csapás következik be, vagy olyan körülmény okán nem tudja a dolgot használni, amely egyébként a bérbeadó szavatosságát alapozza meg.

A bérlőt terhelő főkötelezettség elmulasztása a bérbeadó felmondását vonhatja maga után. A bérbeadó megfelelő határidő tűzésével, a szerződés bérbeadó általi felmondására figyelmeztetéssel szólítja fel a bérlőt a bérleti díjfizetési kötelezettség teljesítésére. Ha e megfelelő határidő alatt a bérlő a bérleti díjat nem fizeti meg, úgy a bérbeadó jogosult a szerződést felmondani. Ugyanezen jogkövetkezménnyel élhet a bérbeadó, ha a bérlő az őt terhelő költségek és terhek megfizetését mulasztja el. A határidő megfelelősége kérdésében való állásfoglalást az adott eset releváns körülményei befolyásolják, így például a hátralékos bér összege, valamint a bér nemfizetésének bérbeadó által ismert oka.

6:337. § ***[Törvényes zálogjog]***

(1) Ingatlan bérbeadóját zálogjog illeti a bérleti díj és a költségek erejéig a bérlőnek a bérlemény területén levő vagyontárgyain.

(2) A bérbeadó mindaddig, amíg zálogjoga fennáll, megakadályozhatja a zálogjoggal terhelt vagyontárgyak elszállítását.

(3) Ha a bérlő kifogásolja a zálogjog fennállását, terjedelmét vagy azt, hogy a bérbeadó a követelésére teljes fedezetet nyújtó vagyontárgyakon felül más vagyontárgyak elszállítását is megakadályozta, a bérbeadó nyolc napon belül köteles zálogjogát bírósági úton érvényesíteni. Ha ezt elmulasztja, zálogjoga megszűnik.

(4) Ha a bérlő a zálogjoggal terhelt dolgot a bérbeadó engedélye nélkül elszállítja, és más megfelelő biztosítékot nem nyújt, a bérbeadó követelheti a dolognak a bérlő költségén való visszaszállítását. A dolog visszaszállításával a zálogjog feléled.

A Ptk. változatlan tartalommal tartja fenn az 1959-es Ptk. törvényes zálogjogra vonatkozó rendelkezéseit. Törvényes zálogjog az ingatlan bérbeadóját illeti meg, és zálogjoga a bérlő tulajdonában lévő, bérlemény területére bevitt vagyontárgyaira terjed ki. Törvényes zálogjogként a bérbeadó zálogjoga kézizálogjog, és így a zálogjog létrejöttéhez a zálogtárgy birtokának a zálogjogosult részére történő átruházása is szükséges (5:88. §). Azáltal, hogy a bérlő a tulajdonában lévő dolgokat beviszi a bérlemény területére, ez a feltétel megvalósul. A zálogszabályokból eredeztetetten akadályozhatja meg a bérbeadó a zálogjoggal terhelt vagyontárgyak elszállítását. A bérlő érdekeit védve ugyancsak fennmarad az a rendelkezés, mely a bérlő számára kifogásolási jogot biztosít.

Ha a bérlő a dolgot engedély nélkül elszállítatja, a visszaszállításig – annak ellenére, hogy a birtok megszűnik – a kézizálogjog nem szűnik meg. A dolog visszaszállításáig a zálogjog „szunnyad", és annak visszaszállításával feléled. A zálogjog érvényesítése a bérleti díj nemfizetésének tényén alapul.

A bírósági jogalkalmazási gyakorlat nem egységes a zálogtárgy értékének meghatározása, annak megfelelősége tekintetében. Van olyan álláspont, mely szerint a jogszabályi rendelkezésekből nem következik, hogy a zálogjog a hátralékos bérnek megfelelő mértékű vagyontárgyra korlátozódna. A bérbeadót nem terheli annak vizsgálati kötelezettsége, hogy a bérleményben levő vagyontárgyak milyen értéket képviselnek, meghaladják-e, illetve mennyivel a bérbeadónak a bérlővel szemben fennálló bérleti díj és járulékai iránti követelését. A bírósági állásfoglalás alapját képező tényállás szerint a 2 700 000 Ft-os lejárt bérleti díj és járulékai tartozással szemben a bérbeadó kb. 130 000 000 Ft értékű bérleményben tárolt ingóságot vett jogszerűen zálogba 2003-ban (LB-H-GJ-2008-69. sz. határozat). Egy további bírósági álláspont szerint a zálogjog – a zálogjoggal való visszaélés megakadályozása érdekében – csak olyan értékű zálogtárgyon gyakorolhatja a zálogjogot a hitelező, amely a hátralékos bérösszegre teljes fedezetet nyújt (BH1998.147.).

6:338. § ***[A határozott idejű bérlet megszűnése és a dolog elpusztulása]***

(1) Ha a határozott időre kötött bérleti szerződésben megállapított idő eltelte után a bérlő a dolgot tovább használja, és ez ellen a bérbeadó a szerződésben megállapított idő elteltétől számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül nem tiltakozik, a határozott időre kötött szerződés határozatlan időtartamúvá alakul át.

(2) Megszűnik a szerződés, ha a dolog elpusztul.

Szükségtelen valamennyi, a bérleti szerződés megszűnésére vonatkozó rendelkezés jelen szakaszokban való szerepeltetése figyelemmel a Ptk.-nak a kötelem megszüntetésére vonatkozó szabályaira. Így szükségtelen külön rendelkezni a határozott időtartamra kötött bérleti szerződés megállapított idő elteltével való megszűnéséről. A Ptk. az 1959-es Ptk.-val alapvetően egyező tartalommal – a BGB-hez hasonlatosan (BGB 545. §) – rögzíti a határozott időtartamra kötött szerződés határozatlan időtartamúvá alakulását. A bérbeadói tiltakozásra fennálló 15 napos – a BGB-ben kéthetes – határidő jogvesztő jellegű.

Ha a dolog elpusztul, a bérleti szerződés megszűnik. A bérbeadó nem kötelezhető más dolog beszerzésére. A bírósági gyakorlat alapján a bérbe adott dolog jogi értelemben nemcsak annak teljes fizikai megsemmisülése esetén tekinthető elpusztultnak, hanem akkor is, ha olyan jelentős mértékben károsodik, hogy már csak a szokásos karbantartás és felújítás körét lényegesen meghaladó munkával állítható helyre. A perbeli esetben a tűz a bérbe adott főépület teherhordó szerkezeteit és annak tetőszerkezetét is jelentős mértékben megrongálta. A tartószerkezeti károsodások folytán annak állékonysága meggyengült, ezért statikailag is megerősítésre szorult. Ebből a bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az épület adott állapotában rendeltetésszerű használatra nem volt alkalmas (BDT2004.984.).

6:339. § ***[A bérleti jogviszony megszüntetése rendes felmondással]***

(1) A határozatlan időre kötött szerződést bármelyik fél rendes felmondással felmondhatja

a) napi bérleti díj kikötése esetén bármikor, egyik napról a másikra;

b) heti bérleti díj kikötése esetén a hét végére, legkésőbb a hét első napján;

c) havi bérleti díj kikötése esetén a hónap végére, legkésőbb a hónap tizenötödik napjáig;
d) hosszabb időszakra kikötött bérleti díj esetén a szerződésben meghatározott időszak végére, legkésőbb az azt megelőző harmincadik napig.

(2) A határozott időre kötött szerződést bármelyik fél rendes felmondással felmondhatja a törvényes felmondási idő betartásával idő előtt gyakorolható felmondási jog esetén a hónap végére, legkésőbb a hónap tizenötödik napjáig.

(3) Ha a felmondás nem az (1) bekezdésben meghatározott határidő betartásával történik, a bérleti jogviszonyt a felmondás közlését követő bérleti időszak végére felmondottnak kell tekinteni.

(4) A bérlő örökösei a határozott időre kötött bérleti szerződést harminc napon belül rendes felmondással felmondhatják. A felmondási időt
a) ha hagyatéki eljárásra nem került sor, az örökhagyó halálától;
b) hagyatéki eljárás esetén a teljes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésének napjától;
c) öröklési per esetén a bírósági ítélet jogerőre emelkedésének napjától
kell számítani.

Ahogyan az már a 6:331. §-nál említésre került, a bérleti szerződés körében nem ismert az „örökbérlet" szabályozása. A határozatlan időre kötött bérleti szerződés is megszűnik a rendes felmondás jogának gyakorlása következtében. Az 1959-es Ptk. főszabály szerint csak a határozatlan időre kötött bérleti szerződés esetére biztosította a rendes felmondás jogának gyakorlását, határozott idejű szerződés esetén kivételesen, bizonyos feltételek megvalósulása esetén élhettek e jogukkal a bérlő örökösei.

A Ptk. a határozatlan időre kötött bérleti szerződés rendes felmondásához kapcsolódó felmondási időket a piaci viszonyokhoz alakítja, és eltekint egyetlen modell megjelenítésétől. Ennek megfelelően – hasonlatosan a német modellhez (BGB 580a. §) – a napi, heti, havi, illetve hosszabb időszakra kikötött bérleti díjat tartalmazó bérleti szerződések kapcsán eltérő, a mindennapi realitáshoz közelebb álló felmondási időket határoz meg. A Ptk. a (3) bekezdésben szabad utat enged a szerződést megszüntetni kívánó fél szándékának, és nem kívánja fenntartani azt a felek közötti jogviszonyt, melynek fenntartásában az egyik fél már nem érdekelt. A felmondási idők be nem tartását nem kívánja szankcionálni, inkább elősegítve a fél akaratának megfelelő állapot létrejöttét, a felmondás közlését követő bérleti időszak végére tekinti felmondottnak a szerződést. A bérleti időszak az (1) bekezdésben nevesített bérleti díjra vonatkozó kikötésekhez igazodik. Ha a felek szerződése nem rendelkezik a rendes felmondás jogáról, azt nem lehet úgy értelmezni, hogy a további felmondási lehetőség kizárására irányul [6:213. § (3) bekezdés]. A jogról való lemondás, így a rendes felmondás jogáról való lemondás nem értelmezhető kiterjesztően, arra csak kifejezett jognyilatkozattal kerülhet sor [6:8. § (3) bekezdés; BH2014.108.].

A határozott időre kötött bérleti szerződés rendes felmondással általában nem szüntethető meg. Ha azonban a felek határozott idejű szerződés esetén is biztosítják a rendes felmondás jogát, úgy – eltérő kikötés hiányában – azt legkésőbb a hónap 15. napjáig kell közölni, és a hónap végére szólhat. A bérleti szerződés nem személyhez kötött, így sem a bérbeadó, sem pedig a bérlő halála nem szünteti meg. Nem szűnik meg a bérleti szerződés, ha a jogviszonyt a meghalt bérlő jogutódja folytatja. Ilyen esetben az eredeti szerződéses jogviszony – a bérlő személyében bekövetkezett változással – marad fenn, és nem kell a szerződést ismét írásba foglalni (BH2010.215.). Fenntartva az 1959-es Ptk. szabályát, a Ptk. a bérlő örökösei számára is lehetővé teszi 30 napos

felmondási idő alkalmazásával a határozott időre szóló bérleti szerződés rendes felmondással való megszüntetését. A jogalkotó ezt azzal indokolja, hogy észszerűtlen lenne a bérlőt olyan dolog birtokban tartására és használatára, továbbá ennek fejében ellenszolgáltatás nyújtására kötelezni, amelyre nincs szüksége. Ezzel határozott idejű bérleti jogviszony esetén azt a kockázatot, hogy a bérlő halála esetén a bérbeadónak a határozott időtartamhoz kötődő várakozása meghiúsul, a bérbeadó viseli. A bérbeadói oldalt védi ugyanakkor az a szabály, amely a felmondási jog gyakorlására 30 napot biztosít. A Ptk. a harminc nap számításának szabályait a Ptk. hagyatéki szabályaira figyelemmel racionalizálja.

6:340. § ***[A bérelt dolog átruházása]***

(1) A bérlő köteles megengedni, hogy aki a dolgot meg kívánja venni, azt a bérlő szükségtelen háborítása nélkül megtekinthesse.

(2) Ha a bérbeadó a bérleti szerződés megkötését követően a bérbe adott dolog tulajdonjogát átruházza, a tulajdonos személyében bekövetkezett változással a bérleti szerződésből fakadó jogok és kötelezettségek tekintetében az új tulajdonos lép a bérbeadó helyébe. A bérbeadó és az új tulajdonos a bérlővel szemben egyetemlegesen kötelesek helytállni a bérbeadót a bérleti szerződés alapján terhelő kötelezettségek teljesítéséért.

(3) A bérbe adott dolog új tulajdonosa a határozott időre kötött bérletet felmondhatja, ha őt a bérlő a bérleti viszony fennállása vagy lényeges feltételei tekintetében megtévesztette.

A használati szerződések lényegi ismérve szerint a dolog feletti rendelkezés joga továbbra is a bérbeadót illeti, a bérleti jogviszony fennállása alatt a dolog tulajdonjogát másra átruházhatja. A feleket terhelő általános együttműködési kötelezettségből is eredően a Ptk. szerint – fenntartva az 1959-es Ptk. ez irányú rendelkezését – a bérlő köteles megengedni, hogy az, aki a bérelt dolgot meg kívánja venni, azt megtekinthesse. A bérlő jogainak védelme érdekében a megtekintésre a bérlő szükségtelen háborítása nélkül kerülhet sor.

A bérleti szerződés kötelmi, és nem dologi jellegű jogviszonyt teremt. Ebből az következne, hogy a bérelt dolog átruházása esetére a tulajdonjogot megszerző tulajdonost nem kötné a bérleti szerződés. Az ezt támogató „Kauf bricht Miete" szabálya még ma is érvényes alapelvként az osztrák jogban (ABGB 1120. §). Ezzel szemben a német BGB Otto von Gierke javaslatára szociális szempontok okán [Honsel, Heinrich: *Römisches Recht* (Springer-Verlag 2002, Berlin – Heidelberg) 146.] ezzel ellentétes szabályt állított fel: a „Kauf bricht nicht Miete" elvét, ahol az új tulajdonos automatikusan „belép" a bérleti szerződésbe. A Ptk. a bérlő érdekeinek védelme okán nem változtat az 1959-es Ptk. „Kauf bricht nicht Miete" elvet (BGB 566. §) követő felfogásán, és a bérleti szerződésből fakadó jogok és kötelezettségek tekintetében az új tulajdonos lép a bérbeadó helyébe. A német megoldáshoz hasonlatosan a bérbeadói pozícióban bekövetkező változáshoz nincs szükség a bérlő hozzájárulására [Volker Emmerich: Mietverhältnisse über Wohnraum *in* Volker Emmerich, – Jost Emmerich – AndréHaug – ChristianRolfs (szerk.): *Miete: Handkommentar. §§ 535 bis 580a des Bürgerlichen Gesetzbuches. Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz* (Walter de Gruyter GmbH 2014, Berlin – Boston) 726.]. Változatlanul érvényesül ezen elv akkor is, ha a bérelt földterület megosztásra, s utána a megosztással létrejött egyes önálló telkek átruházásra kerülnek (hasonlatosan a német jogban: OLG Hamm 21.2.13, 10 U 109/12, Abruf-Nr. 131831). A tulajdonosváltással

a bérlő nem kerülhet sem rosszabb, sem jobb helyzetbe [Friedemann Sternel: *Mieterhöhung aufgrund von Modernisierungsmaßnahmen nach neuem Recht in Neues Mietrecht* (Verlag Dr. Otto Schmidt 2002, Köln) 114.], ezért a Ptk. a bérlővel szemben egyetemleges helytállási kötelezettséget ró a bérbeadóra és az új tulajdonosra a bérbeadót a bérleti szerződés alapján terhelő kötelezettségek teljesítéséért.

Határozott időre kötött bérleti szerződés esetén a Ptk. továbbra is akkor biztosítja az új tulajdonos felmondási jogát, ha a bérlő a bérleti viszony fennállása vagy lényeges feltételei tekintetében megtévesztette. Határozatlan időre kötött bérleti szerződés esetén az új bérbeadó felmondására a 6:339. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak az irányadóak.

6:341. § ***[A felek jogai és kötelezettségei a bérlet megszűnésénél]***

(1) A bérlő a bérlet megszűnése előtt köteles megengedni, hogy az, aki a dolgot bérbe kívánja venni, azt megfelelő időben és módon megtekinthesse.

(2) A bérlet megszűnése után a bérlő köteles a dolgot a bérbeadónak visszaadni; a bérbeadóval szemben fennálló, a bérleti jogviszonyból keletkezett követeléseinek kiegyenlítéséig azonban a dolgot annak használata nélkül visszatarthatja.

(3) Ha a bérlő a dolgot jogosulatlanul tartja vissza, a visszatartás idejére a szerződés alapján kikötött bérleti díjat köteles megfizetni, ezt meghaladóan pedig minden olyan kárért felel, amely e nélkül nem következett volna be.

(4) A bérlő mindazt, amit a saját költségén a dologra felszerelt, a dolog épségének sérelme nélkül leszerelheti.

A 6:340. § (1) bekezdésében foglalt szabályhoz kapcsolódóan írtakból az is következik, hogy nemcsak a bérelt dolog átruházása, hanem újabb bérlő keresése esetén is engedje meg a bérlő a bérelt dolog megtekintését.

Bérelt lakás esetén a bérlővel az ingatlanban a bérlő jogán együttlakó személyek azt kötelesek elhagyni. A bérlővel együtt lakó személyek jogai – hacsak nem önálló jogcímen laknak a lakásban – a bérlő jogához kapcsolódnak. Ez azt jelenti, hogy a lakás használatára is csak a bérlő jogán jogosultak, vagyis a lakásbérleti szerződésnek nem alanyai. A lakásbérleti jogviszony megszűnésekor a bérlő a köteles a lakást kiüríteni. A bérlő a lakás kiürítése tekintetében fennálló kötelezettségének akkor tesz eleget, ha a lakást egyrészt maga elhagyja, másrészt pedig gondoskodik arról is, hogy családtagjai vele együtt a lakást ugyancsak elhagyják. A lakás kiürítésére vonatkozó kötelezettség nem teljesítését jelenti ugyanis, ha a bérlő olyan személyt hagy vissza, aki az ő jogán vele együtt lakott a lakásban (BH1981.145. és BH1978.22.). A lakásbérleti szerződés megszűnésekor megszűnik az a jogcím, amely alapján a bérlő a lakást és a lakásberendezést hatalmában tartja, így azt köteles a bérbeadónak rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban visszaadni (Ltv. 17. §).

Ha a bérlőnek a bérleti jogviszonyból eredő követelése áll fenn a bérbeadóval szemben – így például hosszabb időre fizette meg előre a bérleti díjat, a szerződés azonban bérbeadói felmondás okán korábban megszűnt –, úgy megilleti a *ius retentionis*, a dolog visszatartásának joga. Ez alatt az idő alatt a dolgot nem használhatja. Ha jogosulatlanul tartja vissza, úgy erre az időre a bérlő köteles a bérleti díjat megfizetni. Ezt meghaladóan pedig felel minden olyan kárért, amely enélkül nem következett volna be.

A bérlőt a szerződés megszűnése esetén megilleti a *ius tollendi* joga, így amit a saját költségén a dologra felszerelt, a dolog épségének sérelme nélkül leszerelheti (BH2001.320.). Földterület bérletére vonatkozó szerződés megszűnése esetén a dolog elvitelére biztosított határidő lejártával a bérlő köteles az ingónak számító pavilon lebontására és a terület

birtokba adására, jogosult azonban a leszerelhető alkatrészek és tartozékok elvitelére. Ha e kötelezettségét nem teljesíti, az elvitel jogáról pedig lemond, az ebből eredő kárát a bontást végző tulajdonossal szemben nem érvényesítheti (BDT2011.2518.). Az állagsérelem nélkül le nem szerelhető dolgokra nézve elsősorban a felek megállapodása az irányadó. Ennek hiányában a költségviselési szabályok nyernek megfelelő alkalmazást.

2. A lakásbérleti szerződés

6:342. § ***[Lakásbérleti szerződés]***

Ha a szerződés tárgya lakás céljára szolgáló ingatlan, a bérleti szerződésre vonatkozó rendelkezéseket az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni.

A Ptk. a lakásbérleti jogviszony alapvető, a bérleti szerződéstől eltérő speciális sajátosságainak szabályozását tartalmazza. A Ptk. mellett külön jogszabályi rendelkezések rendezik a lakásbérleti szerződés speciális tartalmi elemeit, jellemzőit, ezek közül a legfontosabb az Ltv. Az Ltv.-ben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezései az irányadóak [Ltv. 1. § (3) bekezdés]. A lakásbérleti szerződés konszenzuális szerződés, a bérbeadó és a bérlő közötti egybehangzó akaratnyilatkozat hozza létre, tárgya valamely lakás céljára szolgáló ingatlan. Az Ltv. hatálya kiterjed a nem lakás céljára szolgáló helyiségekre is. Amennyiben a bérlői oldalon több személy van, úgy a Ptk. többalanyú kötelmekre irányadó szabályait kell megfelelően alkalmazni. Természetesen valamennyi bérlőt terheli a rendeltetésszerű használat kötelezettsége (BH1999.502.). Maga a Ptk. – nem teszi az írásbeliséget a lakásbérleti szerződés érvényességi kellékéve. Az alakiság megsértéséből eredő érvénytelenség megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a szerződés írásba foglalása miért, illetve kinek az érdekkörében bekövetkezett ok miatt maradt el (BH2004.9.).

6:343. § ***[A bérleti díj biztosítéka]***

Ha a felek megállapodása alapján a bérlő a bérleti szerződésből fakadó kötelezettségeinek biztosítékául a bérbeadó részére meghatározott pénzösszeget köteles fizetni, és ez az összeg meghaladja a havi bérleti díj háromszorosát, a túlzott mértékű biztosítékot a bérlő kérelmére a bíróság mérsékelheti.

A bérlő főkötelezettsége lakásbérleti szerződés esetén is a bérleti díj fizetésére vonatkozó kötelezettség. A Ptk.-nak a bérleti díjra előírt rendelkezései e körben megfelelően irányadóak. Nem lehet szívességi vagy jogcím nélküli lakáshasználónak tekinteni azt a személyt, aki a lakás használatát a tulajdonostól nem bér, hanem a lakás fenntartási költségeinek viselése ellenében szerezte meg, ha ezek a szolgáltatások elérik, vagy megközelítik a lakbér mértékét. Ha pedig a lakáshasználat ily módon állandósul, a felek ráutaló magatartása alapján a lakásbérleti szerződés létrejötte megállapítható. A bérleti jogviszony ráutaló magatartással való létrejöttéhez a joggyakorlat megköveteli a jogviszony szükségképpeni elemét jelentő bérleti díj vagy annak összegszerűségét megközelítő egyéb költségek viselésére vonatkozó megállapodást [BH1978.246., a (Bács-Kiskun Megyei Bíróság) 3-H-PJ-2009-20. sz. határozata, LB-H-PJ-2010-46. sz. határozat]. Konkrét ítéletében a Legfelsőbb Bíróság kifejtette, hogy a lakbér emelése során figyelemmel kell lenni arra, hogy az ne okozzon a bérlőnek számottevő érdeksérelmet (BH1999.550.). A lakásbérleti szerződés tartós jogviszonyt hoz létre a felek között, így, amennyiben